

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 24 (2675) 2001 BIRŽELIS-JUNE 12

LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS - LITHUANIAN WEEKLY • 2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA • NUMERIO KAINA - \$1

Darbštumui - pirmenybė

Visais laikais žmonės buvo skirstomi arba patys skirstėsi grupėmis pagal poreikius, įsitikinimus ar būdo savybes.

VERGIJŲ šimtmečiais žmonių pirkliai vyrus pasirinkdavo pagal amžių ir jėgą, moteris – pagal amžių ir išvaizdą. Dėl to ir kainos būdavo labai nevienodos. Pasakojama, kad dėl kokios nors ypatingos gražolės didikai net ginklų mėgindavo užbaigti varžytines ir taip išsiaiškinti, kuriam ši mergina turi priklausyti. Tokie ir panašūs reiškiniai šiandien tik istorijų ir legendų puslapiuose, archyvų dokumentuose. Tačiau žmonių atranka, nors jau laisva ir nebeprivertinė (išskyrus diktatūrinių režimų šalis), vyksta ir toliau. Žmonės grupuojasi pagal išsilavinimą, turtą, gabumus, priklausomumą vieni ai kiti – pasaulėžvalgai, religijai, organizacijai, skirstosi pagal kultūrą ir jos paveldą ir t.t. Kaip bebūtų jie susiskirstę, demokratinės valstybės konstitucijos garantuoja visiems žmonėms lygiateisiškumą, tačiau žmonių jos nesulygina, nesuvienodina. Užtat apsirinka ir didelių nesuipratimų skleidžia tie, kurie tas dvi sąvokas – lygiateisiškumą ir lygybę – maišo. Lygiateisiškumas yra įstatyminis nuosprendis, o lygybė ar nelygybė priklauso nuo pačių žmonių sau susidarytos padėties, vienokios ar kitokios gyvenimo pakopos, pasiekto labai įvairiais būdais ir keliais. Apie žmonių lygybę beprasmiškai šūkavo kone visos kruvinos revoliucijos, o komunizmas maitinamasis iš „bendro katilo“ pademonstravo praktiškai Rusijoje, ir pasaulis pamatė, kas iš to išejo. Senasis lietuvių liaudies posakis, kad kiekvienas žmogus yra savo laimės kalvis, visose valdymo sistemose vienaip ar kitaip pasitvirtina. Ir įsidėmėtina pati pirmoji tiesa, kad darbštumas iškelia – tinginystė smukdo. Pagal tai žmonija visais laikais skirstėsi į dvi pagrindines grupes, tarp kurių jokio lygybės ženklo negali būti. Girti vienus, o smerkti kitus nebūtų teisinga, bet kas yra kas matyti vis dėlto reikėtų.

DARBŠTUMAS tampa papročiu. Įpratus dirbti žmogus neišsivaizduoja, kad kitaip galėtų būti. Darbas jo neapsunkina, bet kelia džiaugsmą, kai jis atliktas. Šitaip ir kuriamas Dievo duotas džiaugsmingas gyvenimas – ta didžioji vertybė, kuri normaliai turėtų būti branginama. Statistika nurodo, kad darbščių ir nuolat užsiėmusių žmonių tarpe savizudijų daug rečiau pasitaiko. Žinoma taip pat, kad darbas darbu nelygus. Dirbti pagal pomėgį ar pašaukimą – idealas. Tačiau gyvenimo sąlygos bei kitos kokios nelemtos aplinkybės dažnai žmogų verčia imtis bet kokio darbo, kuris užtikrintų pragyvenimą. Tai yra patyrusi didžioji pokarinių išeivių dalis, patiria ir dabar kiti svetimose padangėse ieškantys įsikūrimo. Nustatyta, kad darbštieji lengviau pripranta prie naujų gyvenimo sąlygų negu darbo vengiantys. Ir vieni, ir kiti betgi daro nemažą įtaką ne tik socialiniam sąrangom, bet ir apskritai visam civilizui organizuotam gyvenimui. Kur daugiau darbščiųjų, ten ir geresnis gyvenimas sukuriamas nuo pat apatinių iki aukščiausiųjų sluoksnių. Darbštumą, kuris teiktų džiaugsmo, reikia išsiugdyti. Užtat nuo mažens vaikui turėtų būti pratinami dirbti, ir tai ne vien dėl uždarbio. Kokie esame mes, lietuviai? Buvo me pripratę galvoti, kad lietuviai darbšti tauta. Nėra dar pakankamai duomenų manyti, kad ji iš esmės būtų pasikeitusi. Bet taip pat vargu ar galėtume teigti, kad ilgameitė okupacija nebūtų palikusi neigiamų žymių. Kaip atrodo, ryškiausia jų – tai rankų atkišimas į valdžią – duokite. Tas elgetos ir pono įvaizdis nėra išnykęs. Tikėtina, kad priaugancioji karta bus kitokia. Žmonės turėtų tapti daugiau savo jėgomis pasitikintys, savarankiškumą gerbiančys, kokybę keliantys, konkurencijos nebijantys. Tokių labiausiai reikėtų, ir jų grupė turėtų būti pati didžiausia – valdanti, įstatymus leidžianti ir jų vykdydama sąžiningai prižiūrinti. Kokie iš tikrųjų mes – ateitis parodys. O stengtis visada reikės, nes tas žmonių susigrupavimas kaip nepakeičiamas gyvenimiškas dėsnis ir toliau eis per kartų kartas. Č.S.

KANADOS ĮVYKIAI

Parlamentarų algos padidės

Speciali komisija, kurios pirmininkas Ed Lumley kadaise buvo liberalų ministerių kabinete, peržiūrėjusi federacinių parlamentarų algas, rekomendavo jas padidinti 20%. Min. pirmininkas J. Chretien tuo pasiūlymu buvo patenkintas; parlamente dominuojantieji liberalai ir Kvebeko partijos nariai jau pasisakė už pasiūlymo įgyvendinimą, konservatoriai ir sąjungininkai nepatenkinti, kad patys parlamentarai turės balsuoti už algų pakėlimą (politiniai nemalonūs elgesys), bet atrodė kad nesipriešins pasiūlymui. Naujieji demokratai (NDP) žadėjo siūlyti mažesni, 10%, pakėlimą, bet nepasakė, ar protestuos, jei 20% liks nepakeista. Šį pasiūlymą patvirtinus, „eilinių“ parlamentarų algos pakils nuo \$109,000 iki \$131,400. Partijų vadovai – A. McDonough, J. Clark ir G. Duceppe – gautų \$35,220 pridėdami iki \$176,320 algos lygio. Oficialios opozicijos, sąjungiečių vadovo S. Day alga pakiltų iki \$194,640 gavus \$32,440 pakė-

limą. Ministerio pirmininko alga siūloma pakelti net 40%, nuo \$184,600 iki \$263,000. Tame pačiame įstatyme bus taip pat ir formulė, kaip automatiškai kelti algas ateityje, kad nereikėtų vėl viešai paskelbti algų padidinimo, kurie dažnai sukelia balsuotojų pyktį ar kritiką. Tikima, kad šis įstatymas skubiai bus pravesamas parlamente dar prieš vasaros atostogas. Provincinių parlamentarų algos yra palyginti mažesnės ir skirtingos kiekvienoje provincijoje: Br. Kolumbijoje parlamentarams mokama \$72,100; Albertoje \$41,052 (+\$20,526 neapmokestinata); Saskatchewan \$58,432 (+\$4,781); Manitoboje \$63,550; Ontarijo \$78,007; Kvebeke \$71,714 (+\$12,789); N. Brunswicke \$38,076 (+\$18,230); N.Škotijoje \$31,965 (+\$15,982); Prince Edward Islande \$33,155 (+\$10,050) ir Newfoundland \$40,365 (+\$20,178).

Penkių didmiesčių burmistras susibūrė Toronte į dvi-

(Nukelta į 8-tą psl.)

Gedimino piliis ir paminklas Vilniuje, pastatytas pagal Vytauto Kašubos projektą

Kam Lietuvos kariuomenė pavojinga?

POVILAS ŽUMBAKIS

Šio straipsnio pavadinimas gali pasirodyti keistokas skaitytojui, nes viešai apie šį klausimą Lietuvoje nėra kalbama. Nei politikai, nei ministerijos, nei pati prezidentūra tokio klausimo negvildena. Ir žiniasklaidoje tylu. Nebent koks populistas politikas bando suvedžioti žmones, pateikdamas žiupsnelį statistikos, nukreiptos prieš kariuomenę. Taigi, koks tikslas kelti klausimą: kodėl Lietuvos kariuomenė yra tokia pavojinga?

Klausimas yra aktualus, nes šiuo metu Lietuvos kariuomenė duoda gerą pavyzdį kitiems, kaip reikia atgaivinti posovietinę organizaciją, kaip pašalinti likusį bjaurų sovietinį kvapą ir tradicijas. Lietuvos kariuomenė yra geras pavyzdys. Gal todėl kitiems yra taip svarbu ją šmeižti, nuteikti krašto žmones prieš ją arba naikinti ją iš vidaus arba... nerašyti apie kariuomenę nieko gero. Žiniasklaidos ir politikų tykla kartais pasako daugiau, nei jų kalbos ar straipsniai.

Geras pavyzdys nepageidaujamas

Mark Twain yra rašęs, kad pavojingiausias žmogus yra tas, kuris yra žinomas savo geru pavyzdžiu (nes tai kitiems sukelia pavydą, kuris duoda pradžią negatyviai veiklai).

Beveik visi Lietuvos politikai dabar sakosi esą už Lietuvos stojimą į ŠAS (NATO). Politikai, kurie anksčiau buvo „prin-

cipingai“ nusiteikę (socialistai kalbėjo apie tai savųjų tarpe prieš rinkimus, A. Paulauskas privačiai, net rinkimų metu, V. Adamkus prieš tampa prezidentu, sakė, narystės NATO per daug brangi), šiandien pasisako už stojimą į šią organizaciją.

Svarbiausia priežastis, dėl ko mes turėtume priklausyti ŠAS, yra apsauga nuo pavojaus iš Rytų, kuris „kabo“ virš Lietuvos jau beveik tūkstantį metų. Anų laikų politikai ne tik nematė pavojaus iš Rytų, bet ir jų okupacijai jautė ir tebejaucia meile. (Gegužės pirmosios šventės ilgesys gan aiškiai rodo gilius mūsų politikų įsitikinimus). Kadangi šiuo metu yra madinga būti už stojimą į ŠAS, tai netgi kairieji randa būdų pasisakyti už, nors tai nereiškia, kad jie rūpinasi šalies saugumu.

Viešas argumentas PRIEŠ stojimą į ŠAS yra biudžeto trūkumai. O neoficiali priežastis – simpatija Rytams, nostalgija buvusių laikų. Tai buvo laikai, kuomet net dabartiniai populiarūs politikai puikiai gyveno Maskvos sukurtoje nomenklatūroje. (Žinoma, ir dabar jie gyvena neblogoi).

Tad nenuostabu, kad vienišė krašto struktūra, kuri šiuo metu yra kvalifikuota tapti ŠAS dalimi, yra Lietuvos kariuomenė. ŠAS karininkai ir administratoriai tikrino ją ir pripažino ją esant švarią, gerai motyvuotą ir organizuotą. Vakarų ekspertus nustebino tvarka ka-

riuomenės viduje, jos buhalterija. O ši tvarka juk prasideda nuo viršūnės, nuo kariuomenės galvos.

Pavydas iš viršūnių

Šiais laikais Lietuvoje yra populiarus posakis: kūnas pradeda pūti nuo galvos. Tad galima įsivaizduoti, kaip „nepatogu“ ir pikta kitų organizacijų „galvoms“, kai šalia yra viena didelė organizacija, kuri nepūna nuo galvos, o sveikai gyvuoja! Pavydas reikalauja keršto. Pavydas politikoje reikalauja veiksmų. O veiksmų yra įvairiausių formų.

Štai po naujosios politikos pergalės ir jos prezidentinės globos, imtasi „tvarkyti“ KAM (Krašto apsaugos ministerija) nuo viršaus. Bandoma daryti pakeitimus, kad tik geras pavyzdys netaptų ilgai besitęsiančia tradicija!

Kas labiausiai piktna nostaigios kupinus politikus dėl Lietuvos kariuomenės? Vienu žodžiu – Kronkaitis! Kodėl? Dėl to, kad generolo Jono Kronkaitio vadovaujama kariuomenė yra gražus ir kilnus pavyzdys, kurį bet koku būdu reikia suteršti. Esmė yra ta, kad jis drįso pakeisti sovietinę armiją į demokratiškos kariuomenės struktūrą, kad karininkų bei kareivių gretose buvo grąžintas patriotizmas.

Pikta ir kai kuriems lietuviams-vakariečiams politikams, nes karininkas Jonas Kronkaitis ir pora jo padėjėjų iš Amerikos atidavė savo širdį ir jėgas, kad pastatytų Lietuvos kariuomenę ant demokratiškų kojų, dirbo Lietuvoje pagal savo profesiją. Ne taip, kaip dauguma mūsų vakariečių politikų, apsimetantių specialistais, dirbančių ne savo profesijoje. Tad už kariuomenės puolimą negalima kaltinti tik sentimentalistų Lietuvoje. Dalis kaltės tenka ir mūsiškiams, pradendant nuo viršūnės!

Kariuomenės pamatas: žmogus

Modernioji Lietuvos kariuomenė nėra tokia, kaip buvusi. Net nepanaši į ją. Atgavus nepriklausomybę, kairieji vadai nedarė pakeitimų kariuomenėje (tik uniformos buvo truputį pakeistos). Svarbiausias uždavinys kai kuriems kariuomenės vadaams ir ministerijos viršūnėms buvo nupirkti daug ginklų! Kodėl? Nejaugi jie manė, kad netvarkinga kariuomenė galėjo apginti Lietuvą su brangiais ginklais? Nejaugi jie galvojo, kad kaimynai, turėdami didžiulę kariuomenę, išsigąstų Lietuvos kariuomenės, ginkluotos skubiai supirktais ginklais? O gal buvo ir kitų priežasčių, kodėl kai kurie skubėjo supirkinėti ir daug kartų permokėti už ginklus, kai tuo tarpu Vakarų kraštai siūlė ginklus Lietuvai labai pigiai ar net veltui? Kam tai naudinga? Kur nubyrejo dalis to pelno? Ar žiniasklaida bandė sekti ginklų supirkimo pelną?

(Nukelta į 3-čią psl.)

Savaitė Lietuvoje

Prezidentas Danijoje

Lietuvos prezidentas Valdas Adamkus gegužės 24-25 d.d. darbo vizitu lankėsi Danijoje, kur jis dalyvavo XVIII Tarptautiniame politinių-karinių sprendimų seminare, rašo ELTA/LGTIC. Antrąją vizito dieną V. Adamkus dalyvavo diskusijoje „Bendra veikla Baltijos jūros regione“, pasakė kalbą apie ŠAS (NATO) plėtros būtinybę. Seminare taip pat dalyvavo ir pranešimus pateikė Danijos gynybos ministeris Jan Trojborg, ŠAS generalinio sekretoriaus pavaduotojas Sergio Balanzino, JAV gynybos sekretoriaus pavaduotojas Paul Wolfowitz, Estijos gynybos ministeris Juri Luik bei Rusijos federacijos tarptautinio karinio bendradarbiavimo valdybos vadovas Leonidas Ivašovas.

Lankėsi Gruzijos delegacija

Vilniuje gegužės 30 d. lankėsi Gruzijos parlamento Užsienio reikalų pakomitečio pirmininkas bei Gynybos ir saugumo komiteto narys Irakli Gogava su parlamentaru delegacija, rašo ELTA/LGTIC. Jie dalyvavo ŠAS (NATO) parlamentinėje sesijoje, susitiko su krašto apsaugos ministru Linu Linkevičiumi. Lietuvos karininkai stebėtojų teisėmis nuo 2000 m. vasario dalyvauja ESBO Gruzijos ir Rusijos sienos priežiūros misijoje Gruzijoje. Tos valstybės ir Lietuvos gynybos ministerijos šių metų pradžioje pasirašė sutartį dėl dvišalio karinio bendradarbiavimo. Joje teigiama, jog Gruzija remia Lietuvos siekį tapti ŠAS (NATO) nare. Valsitybės dalinsis patirtimi bendradarbiavimo su ŠAS, programos „Partnerystės taikos labui“, kariuomenės plėtros, mokymo sistemų pertvarkymo pagal ŠAS standartus ir Rusijos kariuomenės išvedimo srityse.

Susitikimas Vengrijoje

Gegužės 30 d. Budapešte, Vengrijoje įvyko narystės ŠAS siekiančių valstybių užsienio reikalų ministerių susitikimas su JAV valstybės sekretoriumi Colin Powell. Kaip rašo ELTA/LGTIC, Lietuvos užsienio reikalų ministeris Antanas Valionis Euroatlanto partnerystės tarybos (EAPC) UR ministerių susitikime bendradarbiavimo ir saugumo stiprinimo euroatlanto erdvėje klausimais pasakė kalbą, kurioje pabrėžė šios programos svarbą, Lietuvos politinį ir praktinį indėlį užtikrinant saugumą ir pastovumą toje srityje.

Apdovanojami JAV atstovams

Gegužės 29 d. Lietuvos prezidentas Valdas Adamkus įteikė valstybinius Lietuvos apdovanojimus JAV kongreso atstovams už parodytą paramą Lietuvos

pastangoms įsijungti į transatlantines struktūras. Kaip rašo ELTA/LGTIC, Didžiojo Lietuvos Kunigaikščio Gedimino 2-ojo laipsnio ordinu apdovanotas AJV kongreso narys, senato Užsienio reikalų komiteto Europos reikalų pakomitečio pirmininkas Gordon Smith. DLK Gedimino 3-ojo laipsnio ordinu įteiktas JAV kongreso nariui, Atstovų rūmų Baltų sambūrio bendrapirmininkui John Shimkui. Pastarasis ŠAS parlamentinės sesijos Politikos komiteto posėdyje pranešė, kad JAV kongrese bus siekiama priimti rezoliuciją, rekomenduojančią Baltijos valstybes 2002 metais pakviesti į ŠAS.

Didžiausi mokymai

Birželio 1-18 d.d. Baltijos jūros regione vyksta didžiausios kasmetinės tos sritys pratybos „BALTOPS 2001“, rašo ELTA/LGTIC. Šie yra JAV organizuojami mokymai pagal „Partnerystės taikos labui“ programą tarp ŠAS ir ne ŠAS valstybių. Mokymų tikslas yra didinti tarpusavio supratimą, plėtoti bendradarbiavimą vykdančias tarptautines jūrų operacijas. Dalyvauja 4 povandeniniai laivai, 44 antvandeniniai, 29 įvairios paskirties lėktuvai, 12 sraigtasparnių iš 14 valstybių.

Mokymų metu vyko jūrinių pažeidimų, elektroninės kovos, priešlėktuvinės gynybos, vaizdinio ir radio ryšio, greitaeigio katerių, minų pastatymo, tralavimo ir išminavimo, paieškos ir gelbėjimo, povandeninės, oro ir kitos operacijos bei koviniai šaudymai. Lietuvai mokymuose atstovavo fregatos „Žemaitis“ ir „Aukštaitis“. Jos karinių jūrų pajėgų laivai jau devintą kartą dalyvauja šiuose mokymuose ir gauna teigiamą mokymų vadybės įvertinimą.

Sutartys laukia patvirtinimo

BNS/LGTIC skelbia, kad Rusija „neskuba ratifikuoti“ dar prieš dvejus metus pasirašytų dvejų ekonominių sutarčių su Lietuva. Rusijos URM žiniomis, sutarties dėl dvigubo apmokėstinimo išvengimo patvirtinimas iki šiol yra derinamas įvairiose Rusijos valstybinėse institucijose, o sutarties dėl kapitalo įdėjimų skatinimo ir savitarpio apsaugos ratifikavimas sustabdytas, nes norima patikrinti, ar ji atitinka Pasaulio prekybos organizacijos (PPO) taisykles.

Abi sutartys buvo pasirašytos 1999 m. Lietuvos ministeriui pirmininkui Rolandui Paksui besilankant Maskvoje. Rusijos Dūmoje taip pat dar nepatvirtinta 1997 m. pasirašytos sausumos ir jūrų sienų sutartys. Lietuvos seimas visas šias sutartis jau yra patvirtinęs. RSJ

Šiame numeryje

Darbštumui – pirmenybė

Tai didžioji vertybė, kuri turėtų būti branginama

Kam Lietuvos kariuomenė pavojinga?

Senų struktūrų žmonės bijosi tvarkingos kariuomenės

Mūsų kovos dėl laisvės

Lietuvos laisvės kovų bruožai

Koalicijos dienos jau skaičiuojamos

Priešingumai tarp Lietuvos prezidento ir koalicinės valdžios

Jaunimas krikščioniškoje mokykloje II

Liuteronų žurnalisto pokalbis su jėzuitų provincijolu A. Saulaičiu

Vestuvės ar jungtuvės?

Sėkmingi ir ne taip sėkmingi Lietuvos partijų junginiai

Po malūno sparnais

Toronto „Gintaro“ 45-tojo gimtadienio koncertas

Netikėtas skrydis Graikijon

Dvieji Lietuvos žurnalistų išpūdziai iš Graikijos

Naujas romanas „Baubonis“

Naujosios rašytojo Vytauto Volerto knygos vertinimas

Dvasinės vertybės studentų gyvenime

Akademinė sielovados konferencija Vilniaus universitete

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario L5C 1T3, Canada.
Tel. 905 275-4672. FAX 905 275-6755. E-mail: tevzib@pathcom.com

Publications Mail – PAP Registration No. 9408. CPM 1001760

LEIDĖJAS: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija „Žiburiai“. **REDAGUOJA:** kun. dr. Pr. Gaida, R. Sakalaitė-Jonaitienė, C. Senkevičius, G. Gaiztėnė. Metinė prenumerata – \$45, mėmė – \$55, garbės – \$65. Oro pašto į užjūrus – \$145, paprastu pašto – \$50. Amerikoj – JAV dol. Pavieniai nr. – 1 doleris. Adresų keitimui reikalu kreiptis į „TZ“ administraciją. Skelbimai ruošiamam nr. priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisymsi redakcijos nuožiūra. Bendradarbių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

Tėviškės žiburiai (The Lights of Homeland, USPS 740-550) is published weekly, except 1st and 2nd week in August and 4th week in December by Lithuanian Canadian R.C. Cultural Soc. „Žiburiai“, Inc., 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont. L5C 1T3. Phone: 905 275-4672. U.S. office of publication, Lewiston, NY 14092. Subscriptions: regular \$45.00, patron \$55.00, sponsor \$65.00 per year. PERIODICALS Postage paid at Lewiston, NY. US POSTMASTER: send address changes to: „Tėviškės žiburiai“, P.O. Box 1195 Lewiston, NY 14092. CANADA POST: send address changes to 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario L5C 1T3. Printed in Canada. ISSN 0040-4063.

We acknowledge the financial assistance of the Government of Canada, through the Publications Assistance Program (PAP), toward our mailing costs.

RELIGINIAME GYVENIME

Popiežiškoje socialinių mokslų akademijoje š.m. balandžio 27 d. Šv. Tėvas Jonas Paulius II susitiko su 50 garsių akademikų, žinovų bei JT atstovų, kurie balandžio 25-28 d.d. nagrinėjo temą „Globalizacija ir žmonija: etinis ir institucinis lygmuo“. Popiežius pastebėjo, kad šiuo metu triumfoja rinka ir rinkos logika, ir daugelis žmonių tai išgyvena kaip dalyką, jiems primestą prievartą. Globalizacija nesanti nei gera, nei bloga, bet tik tokia, kokią ją padaro patys žmonės. Jokia sistema nesanti tikslas savyje, todėl svarbu daryti viską, kad globalizacija, kaip ir bet kuri kita sistema, tarnautų žmogui, solidarumui ir bendram gėniui. Popiežius taipgi priminė, kad ne visos etikos formos vertos vadintis etiskomis. Eitika negalinti būti sistemos pateisinimas ar įteisinimas, ji turinti saugoti visa, kas yra žmogiška bet kurioje sistemoje. Sistema turėtų būti priderinama prie žmogaus poreikių, o ne aukojamas žmogus sistemai. Globalizacija negalinti tapti nauja kolonializmo forma, bet turi gerbti kultūrų skirtumus.

Tarptautinė Šv.Tomo Akviničio vasaros mokykla, jau aštuntoji, veiks š.m. liepos 1-15 d.d. Trakuose. Paskaitas skaitys akademikai iš Šveicarijos, JAV, Airijos, Lenkijos, Anglijos, Vokietijos, Olandijos. Mokyklos dalyviai gaus išverstus į lietuvių kalbą pasiskaitę tekstus, taip pat lotyniškus ir lietuviškus tekstus, skirtus darbui seminaro metu. Kursus išklauš gaus baigimo pažymėjimus. Smulkesnė informacija teikiama kreipiantis šiuo adresu: „Logos“ redakcija, Laisvės pr. 60, LT-2056 Vilnius; tel. 8-22-421-963; faksas: 8-22-294354; el. Paštas: logos@post.omninet.net. Pirminybė teikiama ankstesnių mokyklų lankytojams.

Lietuvos „Caritas“ vadovams seminarą vedė iš Vokietijos Oldenburgo atvykęs to krašto „Caritas“ direktorius Paulius Schneideris. Nuo š.m. balandžio 17 iki 24 d. svečias susitiko su Lietuvos „Caritas“ bei kitais šalpos ar socialinio darbo veikėjais. Aplankė ir Nepilnamečių auklėjimo darbų tinklinį ir tirdymo izoliatorių, susipažino su buities sąlygomis, apžiūrėjo oldenburių lėšomis suremontuotą koplyčią. Seminare jis aiškino pagrindinius Katalikų Bendrijos socialinės doktrinos principus, kurie remiasi solidarumu, teisingumu ir savitarpio pagalba. Kalbėtojas apgailestavo, kad Vokietijoje stiprėja liberali linkmė, ir krikščionių šalpos organizacijos teks jėgas sutelkus ginti neturtingųjų ir neįtakingųjų interesus. Lietuvos „Caritas“ vadovas kun. R. Grigas dėkotas svečui jį palygino su švedu Jozu Eretu, labai daug nusipelnusiu lietuvių katalikų veikloje.

„Dvasinių vertybių sklaida akademinėje bendruomenėje“ – tokiu pavadinimu buvo surengta jau šeštoji panašių svarstybių konferencija š.m. balandžio 21-22 d.d. Vilniaus universiteto Senato salėje. Į konferenciją susirinko apie 70 klausytojų beveik iš visų Lietuvos aukštųjų mokyklų bei kai kurių visuomeninių organizacijų. Įžanginį žodį tarė Akademinės sielovados centro vadovas kun. Ant. Saulaitis, SJ. Sveikino kardinolas A. J. Bačkis, pastebėjęs, kad šiuo metu sielovadoje ir jaunimo ugdyme ryškėja polinkis į psichologizavimą. O pradėti reikėtų nuo Kristaus, ne nuo doktrinių ar moralinių dėsnių. Lietuvos aukštųjų mokyklų rektorių konferencijos vardu sveikino A. Pum-

putis, pasidžiaugęs, kad imta rimtai rūpintis šia itin svarbia veiklos sritimi, pabrėžė tradicijos svarbą formuojant humanišką teisėsaugą. Pranešimuose V. Radžvilas kalbėjo apie tradicinių vertybių likimą šiuo moderniu laikotarpiu, kur prarandamas vertės matas, pradedama kurti dirbtina tikrovė. P. Subačius sakė, kad pasaulietinė spauda dažnai nesuvokia procesų, kurie vyksta Katalikų Bendrijoje; pastaroji daugeliui likusi „terra incognita“; spauda bijanti prarasti vadovavimo pozicijų, todėl stengiasi pakirsti Katalikų Bendrijos autoritetą. E. Martišauskienė ir V. Aramavičiūtė dalyvius supažindino su itin vertinga tyrimų medžiaga. Tikrovė nesanti tokia bauginanti, kaip galėtų atrodyti. Labiausiai įsivintos yra dorinės vertybės, pažinimas, intelektas, grožis; tautiniai ir religiniai jausmai vertinami labai menkai. Kalbėjusi G. Butkienė pateikė Vilniaus pedagoginiame universitete vykdytos apklausos rezultatus. Į klausimą, ko labiausiai trūksta sielovados srityje ir ar jiems apskritai jos trūksta, atsakyta, kad besimokantieji labiausiai pageidautų bent elementarių būtinyių, sanitarinių, higieninių sąlygų, reikėtų erdvės poilsiui, susitelkumui, asmeniniams apmąstymams. Kun. dr. K. Trimakas kalbėjo tema „Jaunimo patirtis: pagrindas jaugiui ir konsultacijai“. Pabrėžė patirties svarbą jaunimo sielovadoje, Lietuvoje silpnai atspindinti religinė patirtis; kalbėtojas teiginius parėmė studentų išsakytomis patirtimis. R. Bieliauskaitė savo pranešime pabrėžė, kad ugdyti bendrameniškumo jausmą esą labai svarbu, nes tai įgimta asmens vertybė. Kun. A. Saulaičio, SJ, ir seselės A. Karaliūtės pranešime daug konkrečios ir vertingos medžiagos apie akademines sielovados dėsnius, formas, veiklos būdus, tikėjimo brendimo tarpsnius. D. Miulerytė palietė bendruomeniškumo ir atsakomybės svarbą ugdamui būsimuosius „Europos namų“ piliečius; Lietuva tebeieškanti savęs, jaunimui dar labai svarbūs asmeniniai interesai, reikėtų įsitraukti į „europietiško sąmoningumo“ ugdymo darbą. Septintąją konferenciją numatoma rengti rudenį.

Suomių kariuomenės šventėje š.m. gegužės 20 d. „Agricola“ liuteronų šventovėje dalis ten dalyvavusių lietuvių. Iš k.: KLB valdybos pirmininkas Algirdas Vaičiūnas, Petras Jonikas, Vladas Stabačinskas, Zuzana Jonienė, plk. Kalevi Rompotti, Džeja Klilingaitienė

Mūsų kovos dėl laisvės

Keletas mažai žinomų pagrindinės Lietuvos laisvės armijos kovų bruožų, ryškėjančių pavarčius archyvinę medžiagą

JONAS DAILIDĖ
Buves Lietuvos laisvės armijos kovotojas

Prievarstinės sovietų pastangos komunistinti ir rusinti išsukę aštrų pasipriešinimą. Į aktyvų pasipriešinimą savanoriškai įsijungė ir Šakių Žiburio gimnazijos kai kurie vyresniųjų klasių moksleiviai. Gimnazija laikinai buvo įsikūrusi Lukšiuose, nes Šakiuose gimnazijos mediniai pastatai II-jo Pasaulinio karo metu sudegė.

Komunistinės ideologijos brukimas, vertimas stoti į komjaunimą, mokytojų diskriminavimas dėl komjaunimo eilių neaugimo, mūsų mąstysenose išsukę priešingą veiksmą – neaptykiant viskam, kas brukama per prievartą.

Pasipriešinimas pirmiausia prasidėjo įvairių komunistinių renginių ignoravimu, antitarybinių anekdotų, dainų platinimu. Slapta, susirinkę mažomis grupelėmis, švėsdavome Lietuvos nepriklausomybės šventę – Vasario 16-tą. Tai vienu, tai kitu buvo iškeliamos trispalvės vėliavos. Visa tai skleidė mūsų tarpe patriotinį nusiteikimą.

Kaimuose ir miesteliuose buvo platinami partizanų atsisakimai, raginantys kovoti už Lietuvos laisvę. Juose buvo keliami politiniai ir ekonominiai klausimai. Atsisakimuose buvo minimas ir prievarstinis Lietuvos jungimas į TSRS.

Dažnai patekdavo į mūsų rankas pagrindinė leidžiama atsisakymai specialiai jaunimui, perspėjantys, kad okupantai ir sovietiniai veikėjai stengiasi jaunimą nutautinti. Partizanai primindavo jaunimui, kad jie neprarastų ryšio su tauta, kad domėtųsi jos gyvenimu. Pagrindžio spaudoje būdavo ir tautos kovų už laisvę atspindinčių straipsnių. Pagrindyje leidžiama spauda skelbė, kad pasipriešinimas okupantui reiškia kovą už visos tautos gyvenimą ir į šią kovą privalo jungtis kiekvienas lietuvis, kuriam rūpi Lietuvos ateitis.

1945 m. rudenį vieno ūkininko kluone susirinkome penki moksleiviai: Algis Miščikas VI kl., Vytautas Grybas VI kl., Albinas Neverauskas VII kl., Viktoras Lėdas VII kl., ir aš, Jonas Dailidė VI kl. Susitikę aptarėme galimybes įsijungti į pagrindinę antisovietinę veiklą. Mes vieni kitais patikėjome, ir mūsų antisovietinės pažiūros buvo pilnai susiformavusios.

1944 m. rudenį pagrindinė ginkluota organizacija Lietuvos laisvės armija (LLA) pradėjo ginkluotą antisovietinį pasipriešinimą. LLA veikla išsiplėtė visoje Lietuvos teritorijoje. LLA pagrindinė leido informacinius biuletenius, pagrindinės veiklos instrukcijas. Atskirose Lietuvos vietovėse buvo organizuojami Lietuvos laisvės armijos organizaciniai vienetai, kurių veikla buvo privaloma griežtai vadovaujantis LLA veiklos instrukcijomis. Lietuvos valstybės atkūrimas buvo svarbiausias veiklos akstinas.

1946 m., vadovaujant mokytojams Jonui Rimkevičiui ir Leonui Dabašinskiui, Lukšiuose buvo įsteigta LLA organizacinis vienetas. Jo dalyviai privalėjo rinkti ginklus ir jais apsiginkluoti, kad kiekvieno momento, reikalui esant, galėtų įsijungti į ginkluotą pasipriešinimo kovą.

Apie pagrindinės antisovietinės organizacijos LLA vieneto įsteigimo būtinumą Lukšių valsčiuje pirmiausia buvo kalbama su V. Grybu. Būdamas priešiški nusiteikęs sovietinei okupacijai, tam pritarė. V. Grybas buvo paskirtas Lukšių LLA organizacinio vieneto vadovu. Tokiu būdu 1946 m. vasario mėn., vadovaujant V. Grybui, Lukšiuose pradėta organizuoti LLA organizacinis vienetas. Kadangi tai buvo ginkluoto pasipriešinimo LLA padalinys, jo pavadinimas konspiracijos sumetimais buvo neviešinamas. Pradžioje buvo vadinamas Laisvės kovotojais, vėliau – Laisvės sakalais.

V. Grybui pradėjus organi-

zuoti pagrindinę veiklą, entuziastingai tam pritarėme ir įsijungėme į jos gretas. Kiekvienas individualiai prieš kryžių ir trispalvę atlikome priešaišką ir pasirinkome slapvardžius. Be minėto penketo moksleivių, dar buvo įtraukti Vytautas Klounius, Kęstutis Endrulaitis ir kt.

Pagrindiniai LLA organizacinio vieneto tikslai buvo: a. vispusiškai remti partizanus, renkant jiems reikalingas priemones – maistą, drabužius, rašymo priemones, popierių ir kt.; b. rinkti žvalgybinę medžiagą apie ginkluotus sovietinius pareigūnus, šnipus, stribus, sekti NKVD garnizonų dislokacijos vietas ir kt.; c. rinkti ginklus ir jais apsiginkluoti, kad, reikalui esant, būtų pasiruošę stoti į atvirą kovą su okupantais; d. telkti į LLA org. vienetų narius, kurie, gyvendami legaliai, vestų aktyvią kovą su sovietų valdžia.

Jonas Rimkevičius ir Leonas Dabašinskas atvykę kartu susitiko pas V. Grybą. Vėliau, konspiracijos sumetimais, susitikimai vykdavo mano bute. Aš nuo 1946 m. rugsėjo d. nuomavau atskirą kambarį pas P. Nakiuvienę, kuri artimai bendravo su NKVD karininku. Jie į mano gyvenimą nesikišo ir nereikė priekaištų, jei kas nors pas mane apsilankydavo. Tuo pasinaudodavome kaip priedanga slapties pagrindinių susitikimų. Pas mane, dalyvaujant pagrindinės organizacijos organizatoriams J. Rimkevičiui, L. Dabašinskiui, V. Grybui ir partizanui A. Grybinui vyko atviri pokalbiai, aptariami pagrindinės veiklos uždaviniai ir tolimesnės veiklos gairės. Man buvo pavestas kotrvalgybinis darbas.

LLA org. vieneto vadovas V. Grybas painformuodavo kitus narius apie ryšį su partizanais ir per ką šis ryšys palaikomas.

LLA organizacinis vienetas Lukšiuose sėkmingai veikė iki 1947 m. pavasario.

1947 m. balandžio 11 d. pamokos metu Lukšių gimnazijoje Kauno MGB mane areštavo. Surinktomis rankomis mane nugalbėno į Sėdėdžių ir įstūmė į rūšį. Keletą kartų išvedė iš rūšio apklausai vertę prisipažinti kokios pagrindinės antisovietinės organizacijos priklausau. Tačiau aš neprisipažinau, visus man pateiktus kaltinimus neigiau. Balandžio 13 d. mane pristatė į Kauno KGB rūmus. Čia, tardymų metu, buvau kaltinamas priklausymu pagrindinei ginkluotai antisovietinei organizacijai Lietuvos laisvės armijai. Klausinėje, ar pažįsti J. Rimkevičių ir L. Dabašinską, ar su jais susitikinėję?

Iš man pateiktų kaltinimų ir klausimų supratau, kad įvykdyta išdavystė. Kas ją įvykdė, buvo neaišku. Apie J. Rimkevičiaus, L. Dabašinsko, V. Grybo padėtį nieko nežinojau. Apie tai, kad Lukšiuose buvo įsteigta LLA org. vienetas žinojome tik Grybas, Lėdas ir aš. Kai mane suėmė, tą dieną V. Grybo pamojė nebuvo. V. Lėdas 1946 m. pavasarį baigęs mokslo metus iš Lukšių išvyko. Kad išvengčiau išdavystės, pasiryžau griežtai laikytis priesaikos: „Niekuomet ir prie bet kokių aplinkybių neišduoti savo organizacijos...“ Pasirinkau vieną kelią neprisipažinti, visus kaltinimus neigti, (Nukelta į 3-čią psl.)

Koalicijos dienos jau skaičiuojamos

ALGIMANTAS EIMANTAS

Valstybės galvos sprendimas sudaryti koalicinę liberalų ir socialliberalų vyriausybę įgaliavo ir prezidentą stipriau įtakoti politinę Lietuvos eigą. Galima sakyti, kad jis sudarė trilybę koaliciją, kurioje prezidentas turi gan svarų vaidmenį.

Lietuvos žiniasklaidoje jau anksčiau buvo pastebėta prez. V. Adamkaus tendencija plėsti prezidento galias nepaisant Lietuvos konstitucijoje nubrėžtos parlamentinės sistemos. Koalicija tenkino ir prezidento svaję, nes lėpdyta valdžia savo nesuderinimais tvirtina valstybės pirmūno autoritetą. Tad, be abejo, taikinti koalicininkus priklausio prezidentūros prioritetinei veiklai.

O tokių atvejų, kur prezidento galia pasireiškia, daugėja, vyriausybės pateikti projektai seimui tampa atmetimi. Vyriausybė neišvengiamai seimo nuostatomis, min. pirmininkas R. Pakšas kreipiasi į prezidentą vetuoti seimo nutarimą.

Kad koalicijos elementų nesutartiniai ardo Lietuvos demokratinių pastovumą, rodo ir prez. V. Adamkaus pasipriešinimai seimo pirm. A. Paulauskui, kuris atsilygina tuo pačiu.

Š. m. gegužės 17 d. seimas atmetė prezidentinį veto penkiems seimo priimtoms įstatymams. Nors prez. V. Adamkus kartu su veto pateikė ir pataisas, tačiau A. Paulausko vadovaujamas seimas nepritarė pataisams ir patvirtino įstatymus. Taip antrą kartą priimti nutarimai seime tampa krašto įstatymais, juos pasirašant seimo pirmininkui. Tai aiškūs akibrokštas prez. V. Adamkui.

Čia kairioji sacdemų opozicija vėl randa progos kritikuoti valdančią koaliciją. Jų pareiškimai apie koalicijos suskildimą domina žiniasklaidą, turinčią nemažą pasitikėjimą tautoje. Beveik visi dienraščiai aprašo koalicijos vargus ir bėdas, nepraleidžia socdemų išpuolių koalicijos nenuaidai. Pvz. žiniasklaida kalba apie V. Andriukaičio, socdemų seniūno valdžios krizės prognozę, apie aršią R. Pakso kritiką.

Č. Juršėnas, seimo vicepirmininkas, teigia kad koalicija aktyviai džiaugiasi nesutaria – vieni balsuoja vienaip, kiti kitaip. Per spaudą jis tvirtina, kad ateities lauktina daug problemų, kurias šalies prezidentas, gelbėdamas padėtį ir savo viziją, turės išnarpinti.

Nemažai koalicijos oponentų numato socialliberalų partijos susiskaldymą. Keletas aukštų tos partijos šulų esą susikompromitavę veiksmams ir žodžiais, nesuderinamais su jų pareigomis ir atsakomybėmis. Frakcijos seniūnas užrūstinęs A. Paulauską. „Dėl ligos“ jis nesąs pasirodęs seime jau kuris laikas. Kitas socialliberalų partijos valdybos pareigūnas „atsistatydino“.

A. Paulauskas dėstė nemažą socialliberalų skilimo, tačiau sutiko, kad gali keistis partijos ir frakcijos vadovai. „Kai partijoje viskas gerai, – sakė jis – daug norinčių vadovauti, bet jie turi

nuspręsti ar nori dirbti“. Skaitant tarp eilučių – partijoje nesklandu.

Žiniasklaida rašo ir apie prez. V. Adamkaus priekaištus koalicijai. Lietuvos žinios plačiai nagrinėja prezidento nusivylimą valdančiąja santarve. Esą jis net atsisako atsakomybės už koaliciją, kurios vadovas neslepia fakto, kad naujosios politikos valdžia nepateisino jo vilčių. Jis ketinąs paremti visas partijas, kurias sugebėtų iš pajėgių žmonių suformuoti vyriausybę, turinčią paramą seime. Anot prezidento, atsakyti reikia ne už politines partijas, o Lietuvos žmonėms konstitucijos rėmuose.

Į klausimą, ar jis remtų A. Paulausko ir A. Brazausko partijų koaliciją, prezidentas atsakė manąs, kad tokia valdžia būtų pajėgi dirbti.

Kyla klausimas, ar prezidento ratai nenuardėjo dar toliau į kairę?

Ne be reikalo Vilmonis ir Babilijos tyrimai apklausos rodo reikšmingą prez. V. Adamkaus populiarumo kritimą. Dar labiau yra kritęs A. Paulausko populiarumas.

Lietuvos visuomenė, sužavėta ir suvedžiota naujosios politikos rinkiminio populizmo, tikėjosi išvysti žadėto gausybės rago gėrybių. Bet nevilis greitai užvaldė žmones, nes liberalų ir socialliberalų koalicija nesugebėjo sukurti gerovę ir saugą krašte.

Kaip ir A. Brazausko LDDP valdymo laikais, taip ir dabar liberalų ir socialliberalų koalicijoje sunku valdantiems atsitraukti nuo valdžios lovio. LDDP nualino kraštą ir žmones 1992-96 m. laikotarpyje; dabartinė koalicija dar neturėjo tam pakankamai laiko. Gal laiko ir neužteks, nes ta koalicija jau braška.

Išvada aiški – Lietuvos gerovę glūdi dešiniųjų valdžios rankose. Nors Tėvynės sąjungos valdymo metu patirta daug nesklandumų, jei nebuvo tokio skaudaus poveikio, kaip kairiųjų laikais.

Tik vieningas tautos pasitikėjimas dešiniųjų politinė darbuote gali nutiesti valstybės kelią į ateities demokratinę saugą ir gerovę.

MIRTIES PRANEŠIMAS

ATA ELENA UNDRAITENĖ

mirė Mount Sinai ligoninėje š.m. birželio 2 d., sulaukusi 74 m. amžiaus. Buvo pašarvota Turner & Porter laidojimo namuose, 436 Roncesvalles Ave. birželio 3 ir 4 d.d. Maldos prie karsto sukalbėtos 7 v.v. birželio 4 d. Gedulinės Mišios buvo atlaikytos Prisikėlimo parapijoje birželio 5, antradienį, 10 v.r. Velionė palaidota Šv. Jono lietuvių kapinėse Mississaugoje.

A+A

ALBINAI KAZLAUSKIENEI iškeliavus amžinybėn,

jos vyrą VLADĄ, mūsų choro narį bei visus artimuosius netekties valandą nuoširdžiai užjaučiame –

Anapilio parapijos choras

PADĖKA

MYLIMAM SŪNUI

A+A

KAZIMIERUI BARTEŠKAI

mirus, nuoširdžiai dėkojame kun. Ričardui Birbilui už sukalbėtas maldas koplyčioje ir atlaikytas gedulines Mišias, sol. Ginai Čapkauskienei bei Aušros Vartų parapijos chorui už gražias giesmes.

Dėkojame visiems už gėles, pareiškusius užuojautą bei užprašiusiems Mišias velionies atminimui ir dalyvavusiems laidojimo apeigose.

Liūdinti šeima

J. B. MARLATT

The J.B. Marlatt Funeral Homes
(1985) Limited

J.B. Marlatt laidojimo namai jau daug metų teikia aukštos kokybės paslaugas erdvioje patalpose.

Mes jaučiamės naudingi galėdami ir toliau teikti paslaugas Hamiltono lietuvių bendruomenei.

**615 Main Street East
Hamilton 528-6303**

**195 King Street West
Dundas 627-7452**

Andrew W. Swan
Direktorius

Lietuvos kardinolas A. J. BAČKIS, dalyvavęs kardinolų konsistorijoje – suvažiavime Romoje su 155 kardinolais iš viso pasaulio

Nuotr. Osservatore Romano

Juodoji birželio diena

Kai kurie rečiau minimi faktai

GIEDRĖ MILUKAITĖ

Š. m. birželio 14 d. suėjo 60 m., kai virš okupuotos bolševikų Lietuvos žemės pakibo baisi Sibiro smėkla. Jau prieš metus pradėjusi skverbtis vis giliau ir giliau į tautos kūną kraugeriška raudonojo okupanto naktis tą dieną siūbtelėjo visu baisumu. Nuolatinės kratos, suėmimai, žiaurūs tardymai, žudynės, žmonių dingimai, išdavystės buvo tapę baisia bolševikine kasdienybe.

Tačiau nieks nesitikėjo, kad galėtų būti masiškai tremiami į Sibirą niekuo neprasikaltę taikūs gyventojai.

Tą 1941 m. birželio 14-tą gyvuliniai vagonai, sausakimšai prikimšti nekaltų Lietuvos žmonių, pradėjo dardėti į spčiuotus Sibiro ledynus.

Tai nebuvo pirmoji masinė Lietuvos žmonių deportacija į Sibirą. 1905 m. Rusijos revoliucija pavergtom carizmo tautom atnešė dalinių laisvių. Atgavus spaudos laisvę, pasipylė lietuviški leidiniai, susikūrė daugybė kultūros ir švietėjiškų draugijų. Lietuviai tauta ryžosi nusikratyti carizmo jungo ir 1905 m. gruodžio 5 d. 2,000 atstovų suvažiavime buvo pareikalauta įsteigti nepriklausomą Lietuvos valstybę. Rusijos valdžia griebėsi represijų. Vadovai buvo išžudyti, o apie 8,000 lietuvių ištremta į Sibirą. Pasipylė emigrantų srautas į Ameriką.

Šiandien laikai pasikeitė, bet Sibiro lagerių smėkla vis gyva.

1989-1991 m. man teko, tvarkant dokumentus, vis važinėti į Maskvą, nes būvau atsakanti TSRS pilietybės ir turėjau eilę problemų.

Bestovint eilėse prie įvairių įstaigų, teko susitikti daug įdomių žmonių, pasikalbėti su jais.

N. Pradėtosios Marijos seserys po posėdžių Putname su vyriausiuoju vadovu Igne Marijošiute, išvykstančia Lietuvon. Iš kairės: Eugenija Lukošaitė, Ignė Marijošiutė, Dalia Kaminskaitė

AUKOKIME LIETUVAI per

TAUTOS FONDĄ KANADOJE

Mūsų aukos stiprins Lietuvos nepriklausomybę.

Siųskite aukas bei palikimus šiuo adresu:

Tautos fondas Kanadoje,

1573 Bloor St.W., Toronto, ON M6P 1A6

Jaunimas krikščioniškoje mokykloje II

Iš žurnalisto liuterono pokalbio su jėzuitų provincijolu kun. Antanu Saulaičiu apie Vilniaus jėzuitų gimnaziją

– Lietuvos mokytojai – iki pašaknų sovietiškos ateistinės pedagogikos auklėtiniai. Jėzuitų mokyklos darbą pradėjo 1995 metais. Iš kur pedagogai?

– Kauno mokyklą atgavome 1990 m. Ir nuo pirmos dienos surengėme mokytojų kursus. Svarbu buvo padėti geranoriškai nusiteikusiems mokytojams suvokti, kas yra krikščioniška mokykla, kokie jėzuitiškos auklėybos pagrindai. Naujai suvokti pedagogo pašaukimą atvyko jėzuitai ir jų draugai iš Romos, Niujorko, Skotijos, Ispanijos. Paminėtinas profesorius David Helcamp, SJ, kun. Leo Klein, SJ. Pernai lapkritį seminara mokytojams vedė Ispanijos Švieto komisijos direktorius kun. Fernando de la Puente, SJ. 1999/20 mokslo metams mokytojų rengė specialistai iš Glasgow'o St. Aloisius licejaus, bet to, iš Cincinnati (OH) universiteto. Profesorių iš tenai turime ir šiuo metu.

Mokytojų kursai rengiami kasmet. Kursai nemokami, maitinimas taip pat. Į kursus atvyksta iki 100 mokytojų iš įvairių Lietuvos vietovių. Vidutinis kursų lankytųjų amžius – 30-50 metų, nors yra ir jaunesnių, vienas kitas vyresnis. Kauno jėzuitų gimnazijai priklauso Kulautuvoje esantis senas jėzuitų namelis. Jame ir vyksta kursai, kolektykai, stovyklos, renginiai.

– Ar užtenka vien kursų?

– Mokytojų tobulinimasis neapsiriboja vien kursais. Siekiant, kad ugdomasis procesas būtų gerai organizuotas, mokytojams rengiami specialūs seminarai, kviečiami mokyklų vadovų pasitarimai. Turėjome visų Lietuvos katalikiškųjų mokyklų vadovų ir pedagogų konferenciją. Romos krikščioniškame gregorianiame universitete studijavo direktoriaus pavaduotojas ugdymui. Vokiečių kalbos mokytojai dešimtį dienų studijavo Vokietijoje.

Kam Lietuvos kariuomenė...

(Atkelta iš 1-mo psl.)

Tad yra žmonių, net KAM, kurie yra nusistatę prieš generolą Kronkaičio pagrindinį principą: Lietuvos kariuomenės pagrindas yra žmogus! Tai lietuvis patriotas, kuris priima priesaiką ne tik ginti Lietuvą nuo priešų, bet ir paaugti savo gyvybę už ją! Ar tokį žmogų galėtų išgdyti kitos ministerijos, kurios vis klumpsta iš vieno skandalo į kitą? Kiek politikų galėtų pasigirti, kad jų pagalbininkai (ar net jie patys), paaugti savo gyvybę už Lietuvą?

Kad naujos kariuomenės pagrindas yra žmogus (kiekvienas individas) ir pagarba jam, matyti apsilankius Rukloje. Tai atspindi kiekvienam batalione, karinėse ir gyvenamose pašauktųjų patalpose. Negatyvizmo ir korupcijos persunktoje Lietuvoje dygsta naujo atgimimo daigai. O jo pamatas yra civilinis kareivis. O už šį kareivį atsakingas jį gerbiantis (ne jį mušantis) karininkas!

Pastatius patriotą žmogų į kariuomenės eiles, galima jį jau ir apginkluoti bei mokyti naudoti moderniausias ginklas. Tur būti tvarka ir pagarba demokratijos principams. Būtina suprasti, kad ginkluota kariuomenė gali būti ir pavojinga (kaip dažnai atsitinka Afrikoje ar Pietų Amerikoje). Iš esmės ginkluota, tvarkinga kariuomenė yra krašto saugumo pamatas.

Griaunantys užmojai

Gal neturėtų būti staigmena, kad naujosios politikos atstovai bando pakeisti kariuomenės struktūrą. Jie stengiasi padidinti generolų bei pulkininkų gretas (o po to į jų privilegijas), eilinius karius iškraustyti iš modernių patalpų. Iš naujos politikos viršūnių kombinuojama grąžinti sovietų auklėtus karininkus į kariuomenę per užpakalines duris!

Jie kritikuoja 2% krašto bendrojo produkto skyrimą kariuomenei, kuriai iš tikrųjų tenka tik 1.5%, bet ir net tiek neuveina iki kariuomenės. Naujos politikos aritmetika truputį kitokia. Nemaža dalis tos sumos atitenka kitoms agentūroms, kurios oficialiai laikomos "kariuomenės dalimi". Tačiau jie nesako nieko apie tai, jog politi-

joje. Nuo gimnazijos atsteigimo pirmos dienos čia dirbanti anglų kalbos mokytoja N. Panamariovienė Anglijoje turėjo progos domėtis Londono mokyklų patirtimi. Mokytoja A. Pranaitytė dalyvavo tarptautiniame Fuldos jaunųjų maltiečių vadovų susitikime. Mokymo lygį pailiustruoją ir tas faktas, kad vis didesniai gimnazijos mokytojų skaičiui yra suteikiamos aukščiausios kvalifikacijos kategorijos. Ne per seniausiai jas gavo – lotynų kalbos vyr. mokytoja Jūratė Budvydienė, geografijos vyr. mokytoja Loretą Gudonytė, lietuvių kalbos mokytoja-metodinė Gerlanda Griškevičienė, fizikos mokytoja-metodinė Stasė Traigienė ir kt. Apie šiandieninius jėzuitiško auklėjimo tikslus direktorius kun. Antanas Gražulis, SJ, yra taip pasakęs: "Jėzuitų pedagogika ypač stengiasi padėti mokytojui lydyti mokinius jų augimo ir tobulėjimo procese. Pagrindinis jėzuitų mokyklų auklėjimo tikslas yra visapusiškos, dvasingos, Dievą mylinčios, atsidavusios kitiems asmenybės auginimas. Svarbu, kad kiekvienas mokinis tobulėtų ir visiškai atskleistų Dievo duotus talentus. Žmogus kviečiamas tobulėti sekanti Evangelijų Kristaus pavyzdžiu".

– Kokios problemos laukia ateityje?

– Vilniaus jėzuitų gimnazijoje turės padaugėti klasių. Lietuvos švietimo reforma nurodo, kad pilna gimnazija bus tik ta, kurioje bus po tris paraleles klases (mes turėjome po dvi). Mums reikia rasti naujų patalpų, reikia mokyklą kompiuterizuoti, turime padidinti V k. skaičių. Kad į gimnazijos klases Lietuvos katalikiškųjų mokyklų vadovų ir pedagogų konferencija. Romos krikščioniškame gregorianiame universitete studijavo direktoriaus pavaduotojas ugdymui. Vokiečių kalbos mokytojai dešimtį dienų studijavo Vokietijoje.

Mokyklą pertvarkėme į Vilniaus jėzuitų pagrindinę mokyklą ir Vilniaus jėzuitų gimnaziją.

Kam Lietuvos kariuomenė...

niam karininkams, kuriuos jie jau spėjo įsprausti į kai kurias KAM struktūras, yra skiriamos privilegijos. Viršūnės ir politinius karininkus bei tarnautojus svarbu aprūpinti. Na, o pašauktieji eiliniai tegul grįžta į savo kaimus.

Naujiems politikams, taip trokšiantiems atstatyti tą seną sistemą, yra labai skaudu, kad 80% pašauktųjų eilinių kareivių nuo privalomos tarnybos nori likti Lietuvos kariuomenėje! Tai didžiulis nuostimtis, su kuriuo negali lygintis nei Vakarų kariuomenės! Naujesiems nepatinka, kad šiais metais apie 250 kariuomenės narių (karininkų ir puskarininkų) studijavo ar studijuoja Vakaruose. Jie grįžta į Lietuvos kariuomenę su naujomis idėjomis, pilni entuziazmo! O tai senų struktūrų žmonių yra pavojus ženklas! Visa tai stebinti šis šalies, kyla klausimas: kodėl ši "pavojinga" kariuomenė, šis gražus ir konstantų darbas nesulaukia daugia paramos iš prezidentūros?

Senais graikų laikais Spartos miesto-valstybės kariai prisiėdavo ginti savo kraštą visomis savo jėgomis, negailėdami net ir gyvybės. Norėdami parodyti savo karių patriotizmą bei pasitikėjimą jais, miesto valdovai išgriovė dalį sienos, kuri buvo skirta miesto apsaugai. Jie norėjo parodyti priešams, kad tauta pasitiki savo kariais! Ne sienos, o jų pasiaukoję kariai apgynė gyventojus.

Reikia tikėti, kad Lietuvos žmonės pastebės ir įvertins naujai atgimusią Lietuvos kariuomenę ir demokratišką tvarką joje. Tikiau, kad tauta neelsi būvusiems nomenklatūrininkams grąžinti sovietinių karininkų ir pareigūnų (politruko tipo administratorių), siekiančių sustabdyti kariuomenės atgimimą. Jei tautai nesvarbu jos gynybai, gal ji neverta tos laisvės, už kurią daug kas kovojo, aukojosi ir net prarado gyvybę!

1 Giedrė Gardauskienė, Krašto apsaugos ministerijoje – pensijų aferos, Lietuvos aidas, 2001 gegužės 5 d.; Krašto apsaugos ministerijoje – ne tik pensijų bei laipsnių aferos, Lietuvos aidas, 2001 gegužės 14 d.

Mokykla turės paraleles V, VI, VII, VIII klases. Gimnazijoje iki 2002 m. turime suformuoti po tris integruotas (humanitarines ir realines) I, II, III, IV klases. Antra, lieka neišspręsta patalpų problema. Kaip būtų gerai, jei spėtųme įrengti "rezidencijos" korpusą. Kaune irgi pristatė pastogę, kur galėtų būti kalbų kabinetai, darbų klasės. Stogas jau uždengtas, bet vidų neįrengta. Kaune mes tikimės gauti sklypą, ant kurio būtų galima pastatyti universalią šiuolaikinę mokyklos salę, kur būtų dar ir virtuvė su valgykla, griežtųjų mokslų kabinetai, dar kas nors. Viso to Kaune trūksta. Susiduriame su daugeliu nepatogumų ir Vilniuje, kur taip pat neturime salės, kurioje būtų drabužinės, higienos patalpos, dušai, o salės kvadratura atitiktų krepšinio ir kitų žaidimų taisykles. Tiesa, pavyko Vilniaus miesto savivaldybėje iškovoti sklypelį. Tai Augustionų g. 3 esanti apleista dykvietė, neturinti nei istorinės, nei archeologinės reikšmės. Bet yra pakankamo ploto šiuolaikinei salei pastatyti, tokiai, kurioje būtų galima sukviesti visus į iškilmingus aktus, vaidinti gimnazijos teatro spektaklius, rengti sportines varžybas ir pan.

– Ar šioms projektams jau turite lėšas?

– Ne. Buvome gavę iš jėzuitų centro Romoje ir iš mūsų draugų Vokietijoje lėšų, jas pasiskyrė salių projektavimo darbai. Tik tam ir teuzteko. Toliau – nėra. Viena iš priežasčių, kodėl nėra – žmonės nenori akiai aukoti. Žmonėms rūpi, kas atsitiks su tais pinigais, kuriuos jie paaugus, jie nori tikrai žinoti, kur mes padėsime jų pinigais. Ir mūsų vajuos Campaign for Jesuit Schools and Programs in Lithuania siūlo visiems su TRADITION FOR THE FUTURE projektais susipažinti. Gimnazijų salės kainuos keletą milijonų litų, gal, sąjokim, vieną milijoną dolerių. Jei kas panorėtų salę, patį pastatą, kokį kabinetą, gal vieną suolą pavadinti savo ar šeimos vardu, ar kieno nors atminimui, – yra gera proga duoti auką. Mes jau turime tokių pavyzdžių. Aukota abiejom mokyklom. Paaukoję žmonės pavadinti tai savo vardu. Pavyzdžiui, gerbiamų Valių šeima iš Klyvlendo paaukojo mokyklos biblioteką. Sakė: "Nenorim po mirties, norim gyvi duoti". Pastatas bibliotekai buvo, reikėjo įrengti vidų, reikėjo lentynų, stalų, kėdžių, šviestuvų ir t.t. Tai dabar kiekvienas įeinantis kaskart mato lentą: "Vilniaus jėzuitų gimnazijos V. VALIO biblioteka". Kita ponija, taip pat iš Klyvlendo, paaukojo anksti mirusiai dukrai atminti balto marmuro Angelo skulptūrą. Ji stovi Vilniaus jėzuitų gimnazijos kiemo centre. Tiems geros širdies žmonėms, kurie neturi Baltijos jėzuitų provincijos vajuos biuro adreso, skelbiu: BALTIC JESUIT ADVANCEMENT OFFICE, 2345 W. 56th Street, Chicago, IL 60636-1040, USA. Tel: (773) 737-9891. Fax: (773) 737-0486. E-mail: lithjesuit@aol.com Consultant Anthony A. Venckus. Direktorius Tadas Kulbis

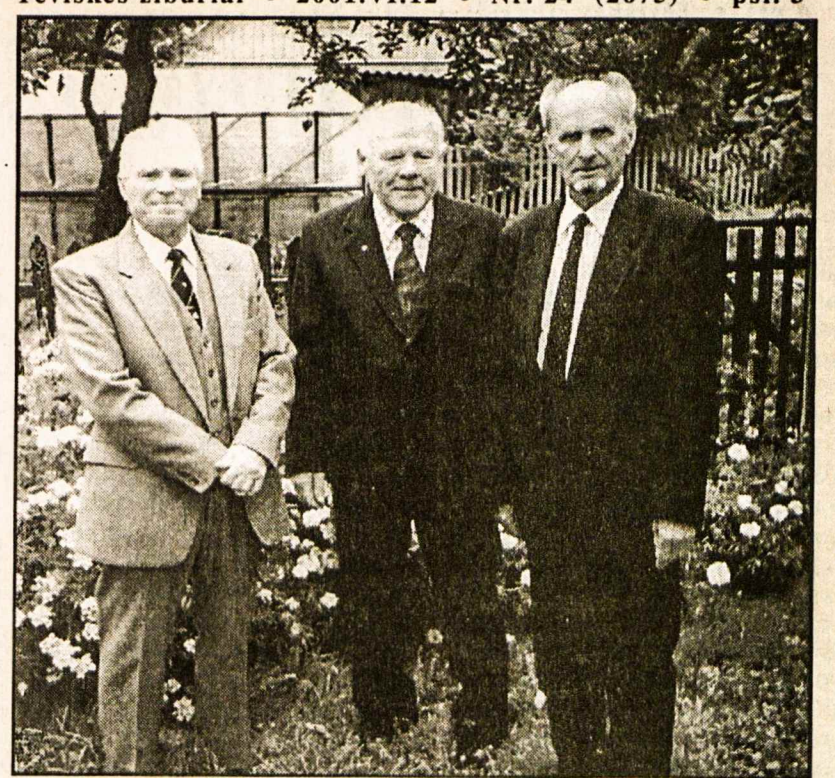
Tebus leista man, žurnalistinei liuteronui, šias eilutes iš Vilniaus baigti Naujajame Testamente randamais apaštalo Pauliaus antrajame laiške korintiečiams (9 sk. 7 eil.) pasakytais žodžiais: "Kiekvienas tegul aukoja, kaip yra širdyje nutaręs, ne gailėdamasis ar tarsi verčiamas, nes Dievas myli linksma davėją". Telaimina Aukščiausiasis geras sėjėjas, beriančius grūdą į derlingą dirvą.

Kalbėjosi –

Povilas Pukys

Knygų rišykla "SAMOGITIA" meniškai įraš knygas bei žurnalus

A. PLENYS
3333 Grassfire Cres., Mississauga, Ont. L4Y 3J8. Tel. (905) 625-2412

Buvę Lietuvos laisvės armijos kovotojai, susitikę Kaune po 53 metų. Iš kairės: Jonas Dailidė, Leonas Dabašinskas, Vytautas Grybas

Mūsų kovos dėl laisvės

(Atkelta iš 2-ro psl.)

nepaisant kokios tardymo priemonės būtų taikomos.

Pakankinę porą parų, balandžio 15 dieną iš arešto paleido.

Supratau, kad saugumiečių būsiu sekamas, todėl buvau priverstas gimnazijoje mokslą nutraukti ir laikinai nutraukti ryšį su pagrindine organizacija. Perėjau į nelegalų gyvenimą. Įstojau į partizanų kapso būrį.

Dalis pagrindinės organizacijos narių baigę gimnaziją (V. Lėdas, A. Miščikas, Jurgelevičius ir kt.) iš Lukšių išvyko. Dingus iš gimnazijos V. Grybui ir areštavus mane, pagrindinėje organizacijoje Lukšiuose liko tik trys nariai: Neverauskas, Klunius ir Endriukaitis. Jie 1947 m. balandžio mėn. pabai-goje, gegužės pradžioje įtraukė į organizaciją naujus narius: Joną Žemaitį, Vingaudą Volteraitį, Vytautą Juškaitį ir V. Liorentą. Tačiau jų veikla truko neilgai. 1947 m. birželio 4-5 d. naktį buvo įvykdytas ginkluotas pasikėsinimas prieš gimnazijos komsorogą Skaistgirį. NKVD dresiruotas šuo atvedė pas Neverauską. Patekus pirmam asmeniui į saugumiečių ranka, prasidėjo išdavystės. Tardymus atlaikė tik V. Juškaitis. Kiti neatlaikė, prisipažino, išdavė Laisvės sąkalų organizaciją, savo buvusius bendražygius, net ir tuos, kurie iš jų akiračio buvo pasitraukę, tame tarpe ir mane.

1947 m. birželio-liepos mėn. pagrindinės organizacijos nariai buvo areštuoti ir nuteisti 8-10 metų laisvės atėmimo, bausmė atliekama sovietiniuose lageriuose ir kalėjimuose.

Esu dėkingas Aukščiausiajam, kad man suteikė jėgų ir stiprybės atlaikyti visus sovietinių tardytojų kankinimus ir šantažą. Nesulaužiau prieš kryžių duotos priesaikos. Ramia sąžine išiešiu iš gyvenimo, nes, praėjus sovietinio tardymo pragarus, nei vienam bendražygiui nenulėmiau tragiško likimo.

Atstaciūs Lietuvos nepriklausomybę, kai atsivėrė Ypatingojo archyvo durys, remiantis archyvine medžiaga, o taip pat dar gyvų liudininkų atvirais pokalbiais, aiškėja tai, kas anuomet nebuvo žinoma.

Pagrindiniai LLA organizacinio vieneto Lukšiuose steigėjai buvo mokytojai J. Rimkevičius ir L. Dabašinskas.

J. Rimkevičius gimė 1924 m. Joginiškiu k., Paežerėlio valsč., Šakių apskr. ūkininko šeimoje. Baigęs 3 mokytojų seminarijos kursus, mokytojavo Kriukuose. Jis nuo 1944 m. priklausė antisovietinei ginkluotai pagrindinei organizacijai Lietuvos laisvės armijai. 1946 m. buvo paskirtas LLA vadovu ir nukreiptas vadovauti Paežerėlio valsč. LLA organizaciniam vienetai.

LLA Tauro apygardos, Vytauto rajono oranizacinių vietnetų vadovu buvo Leonas Dabašinskas. Jį areštavus, 1947 m. vasario 27 d. Vytauto rajono organizacinių vietnetų viršininku buvo paskirtas Jonas Rimkevičius, kuriam vadovavo iki arešto 1947 m. balandžio 7 d.

J. Rimkevičius 1947.VII.18 karo tribunolo buvo nuteistas pagal TSRS BK 58-I a ir 58-II str. 25 metams laisvės atėmimo, bausmę atliekant lageriuose. Atlikęs bausmę, grįžo į Lietuvą. Mirė 1999 m.

L. Dabašinskas gimė 1920 m. rugsėjo 23 d. Joginiškių k., Paežerėlio valsč., Šakių apskr. vidutinių ūkininkų šeimoje, kurioje augo 8 vaikai. 1945 m. baigęs mokytojų seminariją, Šakių apskr. Švieto skyriaus buvo paskirtas dirbti mokytoju Morikų pradinėje mokykloje. 1946 m. perkeltas į Ilguvos mokyklą. 1945 m. įsijungė į ginkluoto pasipriešinimo pagrindinę organizaciją Lietuvos laisvės armiją. LLA štabo buvo paskirtas Tauro apygardos Vytauto rajono LLA organizacinių vietnetų vadovu. Vykdydamas šias pareigas, Šakių rajone Paežerėlio, Lekėčių, Lukšių valsčiuose buvo įpareigotas įsteigti ginkluotas grupes, t.y. LLA organizacinius vienetus. Tų organizacinių vietnetų vadovai buvo aprūpinami LLA štabo paruoštais informaciniais biuleteniais.

L. Dabašinskas 1947.VII.18 karo tribunolo pagal TSRS BK 58-I a ir 58-II str. buvo nuteistas 10 metų laisvės atėmimo ir 5 m. tremties. Bausmę atlikęs grįžo į Lietuvą. Lietuvos sovietinė valdžia mokytojauti neleido. Dirbo įvairius darbus, pradžioje Karaliaučiaus srityje, po to – Lietuvoje. Dabartiniu metu gyvena Kaune.

Kaip pasakoja V. Grybas, apie J. Rimkevičiaus ir L. Dabašinsko areštą jis buvo informuotas. Mano arešto dieną, 1947 m. balandžio 11, jis atvykęs į gimnaziją ir pamatęs prie gimnazijos ginkluotą apsaugą, į pamokas neįėjo ir pasitraukė į nelegalų gyvenimą. Apie metus laiko jis slapstėsi įvairiose vietovėse. Po metų grįžo mokyti į Lukšius. Kadangi jau buvo išduotas bendražygių, jis buvo areštuotas ir karo tribunolo nuteistas 10 metų laisvės atėmimo, bausmę atliekant lageriuose. Atlikęs bausmę apsigyveno Ukrainoje. Atstaciūs Lietuvos nepriklausomybę, grįžo į Lietuvą, gyvena Vilniuje.

L. Dabašinsko teigimu LLA veikla buvo demaskuota vienam partizanui patekus į KGB nagus su LLA dalyvių sąrašais, kuriuos jis privalėjo pristatyti į štabą.

Pagrindinėje antisovietinėje veikloje dar nemažai neatsakytų klausimų. Reikia tikėtis, kad Lietuvos istorikai ieškos kelių, kaip į juos atsakyti ir ateinančioms kartoms išaiškinti tikrąją įvykių esmę.

Straipsnis parašytas remiantis bylos Nr. P-8785 archyvine medžiaga.

Turner & Porter

LAIDOTUVIŲ NAMAI

TORONTE

ETOBICOKE

ir

MISSISSAUGOJE

LAISVOJE TĖVYNĖJE

ATSISAKO PILIETYBĖS

BNS/LGTIC rašo, kad Lietuvos prezidentas Valdas Adamkus patenkino 31 asmenų prašymus atsisakyti Lietuvos pilietybės. Dauguma atsisakančių išvyksta gyventi į užsienį, daugiausia į Rusiją, Gudiją ir Ukrainą. Dauguma jaunų žmonių pilietybės atsisako protestuodami prieš ką nors, kai kurie nori išsikviesti nuo privalomos tarnybos kariuomenėje. Pernai Lietuvos pilietybės atsisakė 298 gyventojai, o pilietybė suteikta 570 asmenų.

KOMPENSACIJŲ PRAŠYMAI

BNS/LGTIC skelbia, kad Tarptautinė migracijos organizacija (TMO), pagal Vokietijos privatinio darbo kompensacijų ir holokausto aukų kompensacijų programą, priima paraiškas dėl kompensacijų per nacistinės Vokietijos gyvavimo prarastą turtą. Lietuvos gyventojai iki š.m. rugpjūčio 11 d. gali pateikti prašymus, įrodant, kad turtais buvo prarastas dėl tiesioginio Vokietijos bendrovės dalyvavimo ir kad jie negalėjo paduoti paraiškos pagal ankstesnes Vokietijos kompensacijų programas. Programai iš viso numatyta skirti 200 mln. Vokietijos markių. Įpėdiniai bei religinės bendruomenės taip pat turi teisę į kompensacijas. Paraiškų anketas ir informaciją galima gauti TMO skyriuje Vilniuje bei telefonu 62 48 97 Vilniuje.

PASITARIMAS BIRŠTONE

Gegužės 28-29 d.d. vyko tarptautinė konferencija apie pasienio regionų bendradarbiavimą Šiaurės ir Baltijos kraštuose, rašo BNS/LGTIC. Ją rengė Šiaurės ministerijai tarbia, bendradarbiaudama su Kauno technologijos universiteto Savivaldos mokykloje centru. Renginio tikslas – pasidalyti bendradarbiavimo patirtimi, atsižvelgiant į Baltijos jūros regiono kraštų įsijungimo procesą. Dalyvavo 90 pasienio regionų bendradarbiavimo žinovų iš Šiaurės valstybių, Estijos, Latvijos, Lietuvos, o taip pat ir Gudijos, Lenkijos, Rusijos ir įvairių Baltijos jūros regiono tarptautinių organizacijų. Konferencijos metu pristatytas pasienio sričių bendradarbiavimas Šiaurės kraštuose, Suomijos ir Rusijos – Karelijos regione, Lietuvos, Rusijos ir Gudijos – Nemuno upės srityje.

ORANŽINIAI DVIRAČIAI

Nuo birželio 8 d. Vilniaus gatvės miestui ir savivaldybei priklausančiais dviračiais su užra-

šu "Vilniaus miesto savivaldybė" darbo dienomis nuo 5 iki 22 valandos miesto centre nustatytoje zonoje galės važinėti vilniečiai ir svečiai. Šia akcija siekiama įvesti ne tik ekologiškai švarią transporto priemonę, bet ir spresti susisiekimo bei automobilių pastatymo miesto centre problemą. Sostinės meras Artūras Zuokas tikisi, kad tai bus "geras miestelėnų moralės išbandymas", ir jis yra "pakankamai geros nuomonės apie vilniečius". Visiems dviračiams bus skirtos specialios oranžinės stovėjimo aikštelės – jų jau yra 90, kuriose yra 250 stovų, 500 vietų dviračiams. Važiuoti oranžiniu dviračiu galima tik numatytoje miesto zonoje, pažymėtoje žemėlapiuose šalia aikštelių.

KEISIS SOSTINĖS KIOSKAI

Vilniaus savivaldybės darbo grupė dėl kioskų pertvarkymo programos rengimo sudarė naują strategiją, pagal kurią nebeliks dabar kioskuose vyraujančių pramoninių prekių, o atskirose vietose – parkuose, aikštėse bus prekiaujama "greitu" maistu, spauda, tabako gaminiais. Bus sukurti nauji paviljonų projektai, numatytos jų statymo vietos. Požemiinių automobilių stovėjimo aikštelių prieigos bus įrengiamos prekybos vietos, kurios taipgi padės užtikrinti praeivių saugumą. Yra numatytos vietos, iš kurių turi būti iškelti kioskai ir terminai, nuo kada nebus pratęsimai leidimai. Prašymai pratęsti prekybos kioskuose laiką taipgi nebebus patenkiami. Kioskų savininkams bus siūlomos vietos turgavietėse, rašo BNS/LGTIC.

NESUTVARKYTAS VANDENS ŪKIS

"Valstiečių laikraštis" praneša (V.12.01), kad Lietuvoje yra daugiau kaip 2.2 mln. vandentiekio sistemų, turinčių apie 11,000 kilometrų vamzdinių. Per metus vartotojams jie patiekia daugiau kaip 140 kubinių metrų vandens. Tačiau aprūpinimo vandeniu reikalai kasmet jo tiekėjams kelia daug rūpesčių. Ypač sunkiai verčiasi rajonų bendrovės, prižiūrinčios nemažai kaimo vandentiekio įrenginių. Kėdainiuose, pavyzdžiui, būtina perkloti 15 metrų tinklų, įrengti slėgio reguliavimo prietaisą, užkonservuoti vieną artezinį šulinį. Taip pat reikia remontuoti vandentiekio bokštą, bei kitus įrenginius. Tiems darbai atlikti reikia apie 300,000 litų, tačiau savivaldybė skiria tik 25,000 Lt. Problemos panašios ir kituose rajonuose.

PABRANGO KOPŪSTAI

Statistikos departamento duomenimis, balandžio mėnesio infliacija Lietuvoje siekė 0.2%, o nuo metų pradžios – 0.7%. Per balandžio mėnesį maisto produktai ir nealkoholiniai gėrimai pabrango 0.7%. Jų kainas labiausiai paveikė 62.5% pabrangę baltagūžiai kopūstai, praneša "Valstiečių laikraštis". Morkų kaina pakilo 31.5%, kitos daržovės nuo 22.7% iki 30.1%. Atpigę kiaušiniai 12.3%, 4.7% – obuoliai. RSJ

RE/MAX FOUR SEASONS REALTY LTD
Member Broker, 67 First Street
Collingwood, Ontario L9Y 1A2

Parduodant, perkant ar tik dėl informacijos apie namus, vasarnamus, ūkius, žemes Wasagos, Staynerio ir Collingwoodo apylinkėse kreipkitės į:

Angėlę Šalvaitę, B.A.,
pirkimo ir pardavimo atstovę.
Ji mielai jums patars.
Darbo tel. 705-445-8500
Namų tel. 705-429-6428
Elektroninis paštas: angie@angiesalvaitis.com
Tinklavietė: www.homesgeorgianbay.com

Angėlę Šalvaitę, B.A.,
pirkimo ir pardavimo atstovę.
Ji mielai jums patars.
Darbo tel. 705-445-8500
Namų tel. 705-429-6428
Elektroninis paštas: angie@angiesalvaitis.com
Tinklavietė: www.homesgeorgianbay.com

PĖDOS SPECIALISTAS

CHIROPDIST ROBERTAS NEKRAŠAS, M.D., D.CH.

- KULNO SKAUSMAI
- PĖDOS SKAUSMAI
- PIRŠTŲ DEFORMACIJOS
- NAGŲ DEFORMACIJOS IR GRYBELINIAI SUSIRGIMAI
- JAUGĖ NAGAI
- VIETINĖ NEJAUTRA IR CHIRURGINIS GYDYMAS
- SENIORŲ PĖDŲ PRIEŽIŪRA

- VAIKŲ EISENOS NESKANDUMAI
- PLOKŠČIAPĖDYSTĖ
- IR EISENOS SUTRIKIMAI
- PĖDOS DEFORMACIJŲ TAIŠYMAS ORTOPEDINIAIS INDEKLAIŠ
- PRIIMAME VISUS PLANINIUS DRAUDIMUS
- STERILŲ ĮRANKIŲ

PRIMAME LIGONIUS TRIJOSE JUMS PATOGIOSE VIETOSE:
X ANCASTER, 352 WILSON ST. E. TEL 648-9176
X HAMILTON, 609 UPPER JAMES ST. TEL 388-3541
X HAMILTON, 255 MAIN ST. W. TEL 523-7944

Kalgario lietuvių apylankę Lietuvos atstovai 1992 m.: Č. Stankevičius (II iš k.), S. Laurinkus (III iš k.), A. Račius (IV iš k.). Tais metais įvyko NATO konferencija Albertos Banfe. Pirmas iš k. – dr. A. Vyšniauskas, garbės konsulas; priekyje J. G. Vyšniauskas ir R. Astravaitė

Kalgario lietuvių mokyklos ir leidinio darbuotojos. Iš kairės: dail. Elytė Balkytė-Zubis, KLB Kalgario apylinkės buvusi pirmininkė Elytra Krausienė, mokyklos vedėja Nelė Astravienė su išleista knyga

Hamilton, Ont.

KANADOS TELEVIZIJOS "HISTORY CHANNEL" š.m. balandžio 28 d. rodė serijos "A Scattering of Seeds – the Creation of Canada" dalį, pavadintą "The Other Side of the Curtain". Tai buvo pusvalandžio trukmės programa apie lietuviams gerai žinomą aktorę Elena Dauguvietę-Kudabienę. Programa, kurią režisavo Laurence Green ir Patrick Read, nušvietė E. Kudabienės gyvenimo kelionę. Pokalbiai su ja, su jos dukromis Ina ir Danute, su jos vyru Edvardu, drauge Ona Spidell, nutapė ryškia asmenybę, kuri visa siela ir širdimi nuo mažens, augdama meniškoje šeimoje, pamilo teatrą, įstėgė ir ligi šiol vadovauja Hamiltono teatrui "Aukuras". Nuotraukos iš jos praeities, ištraukos nufilmuotų valandėlių iš vaidinimų, repetitijų, bendravimų su jaunimu, parodė jos spalvingą talentą, kuris jai taip pat padėjo prasimušti į filmus ir Kanados televizijos pasaulį. Įsimintini buvo jos komiški vaidmenys "King of Kensington" serijoje ir "Leon's" parduotuvių reklamose. Džiugu, kad tokiu įdomiu būdu buvo pripažintas iškilus lietuvis talentas, ne tik savųjų tarpe, bet ir platesniame akiraityje. Inf.

HAMILTONO LIETUVIŲ PENSININKŲ klubo "Ažuolas" pavasario balius praėjo su dideliu pasisekimu. Į šventiklį papuoštą Jaunimo centro salę susirinko gausus būrys svečių. Susirinkusius pasveikino klubo pim. P. Šidlauskas, padėkojo už gausų dalyvavimą. Jis taip pat dėkojo E. Bajoraitienei ir R. Pakalniškienei už meniškai išpuostą salę, šeimininkei ir jos padėjėjoms, meniškios programos atlikėjoms ir jų vadovei A. Matulicz, taip pat visiems, kurie darbu prisidėjo prie šio vakaro paruošimo. Maldą sukalbėjo klebonas kun. J. Žukauskas, OFM. Meninę dalį atliko Hamiltono moterų oktetas, pritariant akompaniatorėi ir smuikininkei. Po to vaishinomės p. Juozaitienės pagamintais skaniais patiekalais, kava, pyragais. Po vaišių vyko loterija, buvo ir džiaugsmo ir nusivylimo, bet iš viso vakaras praėjo šauniai. D.G.

A. a. DOMO SLAVINSKO atminimui, užjausdami jo šeimą Regina ir Eugenijus Jasinskai "Lietuvos tremtiniais" aukojo \$50.

A. a. KAZIMIERO ŽUKAUSKO vienierių metų mirties prisiminimui, jo tėveliai ir sesutė skiria \$50 auką Kanados lietuvių fondo veiklai.

HAMILTONO MEDŽIOTAI-MEŠKERIOTOJAI turėjo savo klubo Giedraitis metinį narių susirinkimą. Lietingą sekmadienio

Įvedu šildymo ir vėsinimo sistemą, atlieku visus taisymo ir skardos darbus
(Esu "Union Gas" atstovas)

Jurgis Jurgutis
Tel 905 383-9026

154 Darlington Dr.
Hamilton, Ontario L9C 2M3

popietę suvažiojo į klubo sodybą geras pusšimtis žmonių. Šiais metais klubo valdybos rinkimų nebuvo, tai išsklasytas klubo veiklos pranešimas ir aptarti einamieji reikalai. Klubo sodybos išlaikymo sąskaitoms ir mokesčiams didėjant, nutarta nuo sekančių metų (2002) metinį nario mokesį pakelti: vyrams bus \$35, moterims – \$15. Nutarta imti iš gegužinių rengėjų po \$150. Šis visuotinis narių susirinkimas buvo 38-tas. Klubas srašuose dabar yra tik truputį daugiau kaip šimtas narių, bet susimokėjusių metinį mokesį jau nėra nei šimto. Visi klubo nariai yra lygiateisiai, balsavimo atveju turi tik po vieną balsą. Šaudykla sodyboje veikia visus metus, peraitais metais buvo net 48 sekmadieniai šaudymai. Čia vyko pasaulio lietuvių, Šiaurės Amerikos lietuvių ir baltiečių šaudymo varžybos. Klubo sodybos apylinka, be valdybos narių, yra tvarkoma nemokamai dirbančių tautiečių, savanorių. Klubas dėkingas visiems, bet ypač E. Bajoraitienei, S. Matukaitienei, R. Giedraitui, W. Solow, I. Zubienėi, R. Pakalniškienei, O. Jusienei, M. Borusienei.

A. a. EUGENIJOS RAMAUSKAIENĖS atminimui, užjausdami jos gimnazijs, KL. fondai aukojo: \$20 – V. Subatnikaitė, V. Svila, G. J. Kristolaitis.

HAMILTONO MEDŽIOTOJŲ-MEŠKERIOTOJŲ KLUBO sodyboje birželio 24 d. gegužinę ruošia Hamiltono šaulių klubo, liepos 8 d. – Giedraitis klubo nariai. Po to liepos 28 d. "Krikštų" valdyba ruošia gegužinę savo narius.

Pirmoji sezono gegužinė, su rengta Hamiltono pensininkų birželio 10 d., buvo labai sėkminga. Pasitaikė pasakiškai graži diena, saulutė nekepino per daug, nereikėjo prakaituoti, nors šilumos užteklo. Pensininkų klubo narių skaičius augant, gegužinėje jų daug dalyvavo. Buvo svečių net iš lietuviško laivo, kuris tuo metu buvo pakraunamas Hamiltono uoste.

HAMILTONO AUŠROS VARTŲ PARAPIJOS choras šių metų veiklą užbaigė vaišėmis. Choristai su antrojo pusmės ir dalis parapijos tarybos narių linksmiai praleido keletą valandėlių Jaunimo centro salėje. Skanią vakarienę paruošė ponios Skvirėkienė, Matukaitienė ir Šniuolienė. Choro senėnas B. Mačys renginių vadovavo, pakviestas klebonas kun. Juozapas Žukauskas, OFM, sukalbėti maldą. Visiems pasisotinus, trumpą žodį tarė buvęs klebonas Juvenalis Liauba, OFM, choro vadovė Dariaja Deksnytė ir dvidešimt metų buvęs senėnu Juozas Kristolaitis. Sekmadienį po Sibiran išvežimų minėjimo choras pradės atstogauti. Repetacijos vėl prasidės rugsėjo 6 d. J.K.

KAIRYS BALTIC EXPEDITING

517 Fruitland Rd.
Stoney Creek, Ontario
Canada L8E 5A6
Tel: (905) 643-3334

◆ Siuntiniai į Baltijos valstybes ◆
Prieš atvažiuodami ar norėdami daugiau informacijos prašom skambinti

Genėi Kairienei (905) 643-3334
PRIMU SIUNTINIUS:

TRĖČIADIENIAIS 4-6 V.V., KETVIRTADIENIAIS 10 V.V.-1 V.P.P.

Petras Šturmčas (Toronto raj.) (905) 271-8781
Algis Trumpickas (Vasagos raj.) (705) 429-2156
Bernardas Mačys (905) 632-4558

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

LB St. Peterburgo, FL, apylinkės metinis susirinkimas įvyko balandžio 4 d. Lietuvių klubo patalpose. Invokaciją sukalbėjo kun. dr. M. Čyvas, susikaupimu pagerbti praėjusiais metais mirę 9 bendruomenės nariai. Praeito susirinkimo protokolą skaitė L. Petkuvienė. Valdybos pirm. V. Meiluvienė savo pranešime priminė, kad LB apylinkė ir apygarda Floridoje globoja ligonę Saulutę Misiūnaitę iš Lietuvos, kuriai Tampos ligoninėje padaryta sudėtinga kaulų operacija. Apylinkė stipriai pasidarbavo dėl Lietuvos įstojimo į ŠAS (NATO). Sėkmingai veikia liutianistinė mokykla, kurioje mokosi 26 mokiniai. Dedamos visos pastangos į bendruomeninę veiklą įtraukti nauji ateiviai. L. Kymienė kalbėjo apie išdoro reikalus, S. Vaškienė perskaitė kontrolės komisijos pranešimą. ("Lietuvių žinios" 299 nr.)

Brazilija

A. a. Marija Palčinskaitė-Mazurkevičienė mirė kovo 26 d. Sao Paulo mieste. Velionė gimė Lietuvoje, į Braziliją atvyko su savo tėvais ir seserimis Sofija bei Ona. Ji 1928 m. ištėkėjo už Vinco Mazurkevičiaus. Užaugino dukterį Elena, ištėkėjusią už Algirdo Baužio. Velionė kartu su vyru gyvai reikėsi lietuvių veikloje. Jėzuitams įsteigus Šv. Kazimiero parapiją, ji buvo nuolatinė jos talkininkė įvairiuose darbuose. Taip pat ilgai talkino savitrašio "Mūsų Lietuva" ekspedicijoje. Buvo linksmo būdo, mėgo juokauti ir dainuoti. Mėgo taipgi skaityti lietuviškas knygas ir spaudą. Prenumeravo "Laiškai lietuviams" iš Čikagos. Buvo palaidota S. Caetano kapinėse šalia ankščiau mirusio savo vyro Baužio kriptoje. Laidotuvių religines apeigas atliko kun. P. Rukšys. Gedulins Mišios balandžio 1 d. buvo aukotos Šv. Juozapo parapijos šventovėje, Vila Zelina vietovėje. Liūdesys liko dukterė Elena Baužienė su vyru Algirdu, vaikaičiai ir provaikaičiai, taipgi sesuo Ona Gorskienė ir sesers Sofijos šeima. ("Mūsų Lietuva" 2001 m. 8 nr.)

Australija

LB Adelaidės apylinkės valdyba kovo 25 d. sušaukė susirinkimą Lietuvių Namuose pasitarti apie kitų Lietuvių dienų renginį, įvyksiantį Adelaidėje. Apylinkės valdybos pirm. J. Grigaitė ir V. Stašauskas vadovavo pasitarimui. Daug kalbėta apie atskirų vakarų programas. Per praėjusius Lietuvių dienas nebuvo įmanoma dalyvauti visose programose. Kai kurie renginiai vyko tuo pačiu metu. Buvo ir daugiau pasisakymų, kuriuos užrašė valdybos sekretorė G. Dundulienė. Tokiu būdu Lietuvių dienų renginio komitetas turės tam tikras gaires savo sprendimams. Sporto klubo valdybos pirm. A. Bagušauskienė pranešė, kad sportininkai jau paruošė stadioną. Taipgi stipriai pasisakė, kad Lietuvių dienos būtų pradėtos pamaldomis ("Mūsų pastogė" 2001 m. 14 nr.).

A. a. Aleksandras Žilys, sulaukęs 90 metų, mirė sausio 28 d. Adelaidėje, Flinders ligoninėje. Velionis gimęs Rokiškyje, buvo valstybės tarnautojas Panevėžyje. Lietuvoje vedė žmoną ir užaugino tris dukteris. Velionis 1950 m. atvyko į Australiją, gyveno Sidney mieste, vėliau persikėlė į Adelaidę. Čia jis klausė LB apylinkė, pensininkų

klubui, romovėnams. Visada su žmona Petronėle dalyvaudavo lietuvių pamaldose. Gedulins Mišias Šv. Kazimiero šventovėje atnašavo kun. J. Petraitis, vargonavo J. Pocius. Po Mišių šventovėje su velioniu atsisveikinimo žodį tarė Adelaidės romovėnų pirm. J. Bočiulis. Palaidotas "Centennial Park" kapinėse. Laidotuvių apeigas atliko kun. J. Petraitis. Visi dalyviai sugiedojo "Viešpaties angelą" ("Tėviškės aidai" 2001 m. 6-7 nr.).

Britanija

Šv. Kazimiero parapija Londone balandžio 22 d. atšventė 100 metų jubiliejų. Mišias Šv. Kazimiero šventovėje koncelebravo arkiv. Jonas Bulaitis, Londone gimęs ir augęs, ir vysk. Paulius Baltakis, OFM. Giedėjo, kaip ELTA skelbia, atgaivintas parapijos choras. Jį sudaro atvykę į Angliją II-jo Pasaulinio karo lietuviai, šiame krašte gimę ir naujieji ateiviai. Šventovė buvo pripildyta įvairaus amžiaus tikinčiųjų. I. jubiliejų atvyko Londone gimę, augę ir mokslus baigę tautiečiai, išsikirstę po visą Angliją. Po pamaldų vyko sukaitytinis minėjimas nesoties Šv. Kazimiero šventovės esančioje "York Hall" salėje. Buvo parengti pietūs su vynu. Išklautus aukštųjų svečių kalbos, perskaityti raštų gauti sveikinimai. Meninėje programoje pasirodė klebono kun. P. Tverijono suorganizuota jaunimo muzikos grupė. Pats kunigas su šia grupe dainavo lietuviškas dainas.

Westminsterio kardinolo leidimu 1894 m. buvo įsteigta bendra lenkų ir lietuvių parapija Londone, aptarnaujama Lenkijos jėzuitų. 1898 m. įsteigė pirmoji lietuvių organizacija Londone – "Vienybės Romos Katalikų Suelpiamoji Draugystė" po užtarimu Šv. M. Marijos ir Šv. Kazimiero". Tais pačiais metais kun. Juozas Bakanauskas gavo leidimą iš kardinolo atskirti nuo lenkų. 1899 m. lapkričio 25 d. įsteigta "Šv. Petro lietuvių parapijos draugija". 1901 m. sausio 13 d. buvo aukojamos pirmosios lietuviškos Mišios parapijai skirtose šventovėse. O 1902 m. kovo 30 d. įsteigta Šv. Kazimiero lietuvių parapija.

Boltono lietuviai Velykų pirmadienį, balandžio 16, Ukrainiečių klubo patalpose kartu atšventė Velykas. Įdairių ir skanų maistą paruošė O. Eidukienė ir M. Pauliukienė. Suejimas praėjo esant jaukiai ir draugiškai nuotaikai. Didž. Britanijos lietuvių sąjunga Boltono skyriaus pirm. H. Vaneikis padėkojo šeimininkėms už puikų vaišių paruošimą, o visiems už atsilankymą, pasidžiaugdamas prasmingu ir malonių laiko praleidimu.

Lenkija

Punks pagrindinės mokyklos svetainėje kovo 19 d. paminėta vysk. Motiejus Valančius 200 m. gimimo sukaktis. Ją organizavo mokytoja V. Valenskaitė. Apie 19-jo amžiaus lietuvių tautos patriarchą, kaip rašoma "Aušros" 2001 m. 6 nr., rašinys ir jo kūrbybos ištraukas skaitė mokyklos mokiniai. Jie suminėjo vyskupo nuopelnus lietuvių tautai. Jis lietuvių kalba mokė tautiečius tikėjimo tiesų, steigė lietuviškas parapijines mokyklas, rašė religinio ir pasaulietinio turinio knygas, organizavo knygų leidimą ir jų gabenimą iš Mažosios Lietuvos. Jis taipgi suorganizavo blaivybės sąjūdį, gelbėdamas tautą nuo didžiosios girtavimo nelaimės. J. A.

Pirmasis lietuvių bankelis Kanadoje, isikūres nuosavuose namuose –

"TALKA" LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6
Tel. 905 544-7125

Darbo valandos: pirmadieniai, antradieniai ir ketvirtadieniai – nuo 9 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniai – nuo 9 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniai – nuo 9 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniai – nuo 9 v. ryto iki 12 v. dienos. Liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniai uždaryta.

AKTYVAI PER 40 MILIJONŲ DOLERIŲ

MOKAME UŽ:	PASKOLAS
kasd. pal. čekių sąsk. iki..... 2.25%	Asmenines nuo7.80%
santaukas 2.75%	nekln. turto 1 m.6.65%
kasd. pal. taupymo sąsk. 2.00%	
INDĖLIAI:	
90 dienų indėlius 3.50%	• Nemokami čekių sąskaitų apmokėjimai.
180 dienų indėlius 3.50%	• Narių santaupos
1 m. term. indėlius 3.60%	apdraustas TALKOS atsargos kapitalu
2 m. term. indėlius 3.75%	3 mil. dol. ir Kanados
3 m. term. indėlius 3.85%	valdžios iki 100,000.00
4 m. term. indėlius 4.10%	sumos draudimu
5 m. term. indėlius 4.75%	
RRSP ir RRIF	
(Variable) 2.50%	
1 m. ind. 3.85%	
2 m. ind. 4.00%	
3 m. ind. 4.10%	
4 m. ind. 4.25%	
5 m. ind. 5.00%	

Sekite kasdieninę informaciją apie procentus "Talkoje"
MASTER CARD KREDITO KORTELE – INTERAC KORTELE
TINKLALAPIS: www.talka.net

Lietuvos pastangos pagelbėti Karaliaučui

Vokiečių laikraščio pastabos, liečiančios Lietuvos ir
kitų valstybių įnašus

JUOZAS VITĖNAS

“Siena neturi skirti” buvo lenkų ir rusų pasitarimų tema kovo 28 d. dėl padėties Karaliaučiaus srityje. Ta proga *Ostpreussenblatt* laikraštis nr. 14 buvo apžvelgtas lenkų ir lietuvių veikla Karaliaučiaus srityje. Apie lietuvių rašoma, kad jie padeda gerinti padėtį ir tuo susilaukia pasitikėjimo.

Pasak laikraščio, Lietuvoje vyrauja pragmatiška nuomonė: Karaliaučiaus sritis daro pažangą, nes turi ją daryti. Ir Europos sąjunga yra pareiškus, kad ji neturi tapti skurdo zona.

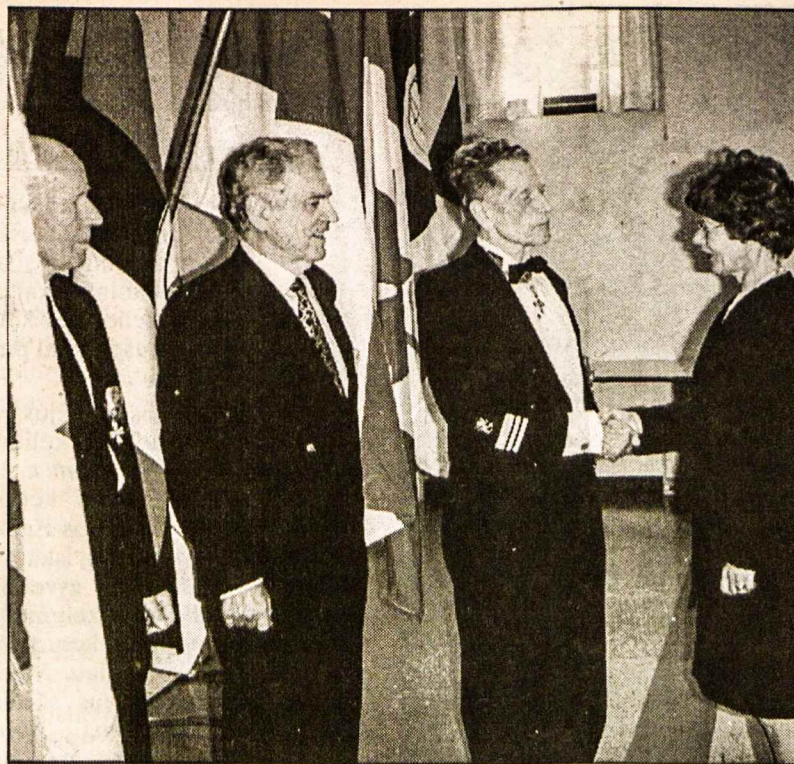
Lietuva, anot laikraščio, aktyviai rūpinasi, kad investavimo sąlygos Karaliaučiaus srityje būtų pagerintos. Ji yra tapusi svarbia prekybos su Karaliaučium dalininke. Ji užima trečią vietą tarp visų investuotojų. Pernai jos investavimai sudarė 26% visų investavimų Karaliaučiaus srityje, t.y. tiek pat, kiek Šveicarija investavo, 6% daugiau negu Vokietija ir tris kartus daugiau negu Lenkija su savo 8%.

Šis Lietuvos pirmavimas, pasak laikraščio, galėtų būti pavyzdžiu, kaip dvišalė, sritinė są-

veika sudaroma, pradedant humanitarine pagalba ir pavieniais ryšiais tarp valdžios įstaigų. Tie ryšiai tapo dialogu, kontaktų bei iniciatyvų sistema ir privedė prie bendradarbiavimo tarybos sudarymo. Sausio mėnesį buvo baigtas ratifikuoti susitarimas dėl pasitikėjimo bei saugumo stiprinimo priemonių. Reguliarius pranešimai apie visus karinius dalykus ir Lietuvos derybų padėtį dėl įsijungimo į Europos sąjungą bei Šiaurės Atlanto sąjungą yra tapę įprasta veikla.

Lietuvos pusėje, pasak laikraščio, vis didėja interesas bendradarbiauti su Lenkija Karaliaučiaus klausimais, kaip tai neseniai patvirtino Lenkijos ir Lietuvos ministrai pirmininkai Buzek ir Paksas. Pats Karaliaučius greičiausiai taps pasitarimų objektu negu dalininku.

Straipsnio pabaigoje keliamas klausimas, ar Karaliaučius taps karine tvirtove, atviru langumi į Europą, Hongkongu prie Baltijos jūros, ar į Harlemą panašia zona prie Prėgliaus upės. Pasak laikraščio, šis klausimas taip pat yra svarbus ir pietiniams Rytprūsiams. (Vokiško laikraščio tekstą atsiuntė Lc. Kro.).

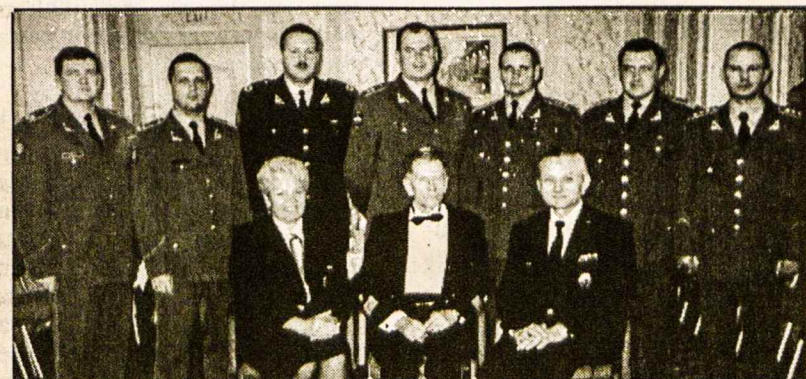

Suomių kariuomenės šventėje š.m. gegužės 20 d. Suomijos konsulė Marketta Partanen sveikina svečią plk. Klevi Rompottį, šalia kurio stovi Lietuvos generalinis garbės konsulas Haris Lapas, šventėje pagerbtas kaip laisvės kovotojas. Nuotr. B. Jones

Suomių kariuomenės šventėje

Suomių liuteronų šventovė „Agricola Lutheran Church“ š.m. gegužės 20, jų Kariuomenės šventės proga, buvo pagerbti ir lietuviai laisvės kovotojai. Po pamaldų buvo išvardinti Lietuvos generalinis garbės konsulas Haris Lapas, Vladas Jankaitis, Vladas Stabačinskas, Pranas Krilavičius, Petras Jonikas, Juozas Rovas ir Petras Butėnas. Susirinkusiems juos pristatė Džeja Klibingaitienė, taip pat pateikusi apžvalgą apie Lietuvos partizanų ir Kanados šaulių veiklą. Šventovės sodelyje buvo padėtas vainikas ir gėlės prie paminklo žuvusiems Antrojo pasaulinio karo metu. Sekė trumpa programa Draugystės salėje, kur svečias iš Suomijos, plk. Kalevi Rompottis kalbėjo apie laisvės prasmę visiems, ku-

rie buvo netekę nepriklausomos tėvynės. Sveikino Suomijos konsulė Marketta Partanen, uždarymo žodį tarė KLB valdybos pirmininkas Algirdas Vaičiūnas. Sekė vaisės ir gegužinė. Keleta dienų prieš tai, gegužės 18, penktadienį, „Four Points Sheraton“ viešbutyje įvyko Camp Borden kariuomenės stovykloje apmokymuose dalyvaujančių lietuvių karininkų susitikimas ir vakarienė su plk. Rompottiu. Taip pat dalyvavo Toronto lietuvių šaulių kuopos pirmininkas Vytautas Pečiulis su p. Pečiuliene, D. Klibingaitiene, suomių veteranų ir kitų organizacijų pareigūnais. Vakare surengė George Heinonen, „Canada Scandinavia Enterprises“ pirmininkas. Inf.

Lietuvos karininkai ir Kanados lietuviai šauliai iš Suomijos atvykusio plk. Kalevi Rompottio priėmimo „Sheraton“ viešbutyje Toronte. Sėdi (iš kairės): Irena Pečiulienė, plk. Kalevi Rompottis, Vytautas Pečiulis; stovi: mjr. Algirdas Norkus, mjr. Egidijus Tamošaitis, mjr. Ovidijus Eitminavičius, vyr. lttn. Egidijus Timinskas, kpt. Algirdas Mackonis, mjr. Alvydas Lukšas ir kpt. Laimonas Luninas

Vestuvės ar jungtuvės?

Jungiasi Lietuvos partijos – jungiasi kairieji, jungiasi ir dešinieji, bet ne visi sėkmingai

VIKTORAS ALEKNA

Lietuvos žiniasklaida labai pamėgo skambius žodžius. Nesvarbu, ar to žodžio reikšmė tinčia, svarbu, kad ji nustebina skaitytoją ar klausytoją...

Nuo pat Sąjūdžio pradžios Lietuvos piliečiai buvo kviečiami jungtis ir kurti atsikūrusią valstybę. Bet tų kvietėjų atsirado gana daug, ir Lietuvos piliečiai ėmė klaidžioti. Štai 1990 m. didelė piliečių dalis pakiliav balso už Sąjūdžio kandidatus. 1992 m. jau nemaža dalis atsiskuto atgal: išrinko buvusius komunistus, pasivadinusius Lietuvos demokratine darbo partija. 1996 m. rinkimuose į seimą neįtikėtina daug piliečių parėmė Tėvynės sąjungą – Lietuvos konservatorių, kurių vėliava buvo profesorius Vytautas Landsbergis. O 2000-aisiais m. beveik pusė rinkėjų nutarė, kad tegu Lietuvos reikalus tvarko tiesiog liberalai ar jų giminaičiai socialliberalai.

Liberalizmas politikoje – tai valstybės nesikišimas į ekonominius valstybės reikalus ir santykius. Kartu tai ir taikstymasis su žmonių polinkiais, nuolaidžiavimas jiems. Lietuvoje liberalų posovietinio grožio režimo yra labai daug visose srityse. Ne tik ūkyje, bet ir kultūroje, žiniasklaidoje, švietime, sveikatos apsaugoje, net Bažnyčioje...

Valstybės reikalų tvarkymas – ne karių ganymas. Suskambus Sąjūdžio varpai, daug kas pajuto, kad ateina laikai, kai valstybės reikalus tvarkys ne viena (komunistų) partija, o tos partijos, kurios bus palaikomos piliečių daugumos. Pirmuoju nepriklausomybės laikotarpiu (1920-1940) įtakingiausias partijos buvo krikščionių demokratų, o vėliau tautininkų. Krikščionys demokratai, kiek jų buvo likę po bolševikmečio teroro, tuojau ir atkūrė tą partiją dar 1989 m. vasario 16 d. Netrukus jų pėdomis pajudėjo ir demokratų, socialdemokratų, tautininkai. O kai artėjo seimo rinkimai, susidarė dar kelios dešimtys naujų, anksčiau niekad negirdėtų partijų. Daugelio jų programos buvo neaiškios, todėl jos nesuviliojo rinkėjų. Bet kai kurios susirado veiklių vadų, kurie ir paviliojo daug patikimų

rinkėjų savo „gražumu“, iškalbingumu ar net įžulumu.

Kai po paskutinių seimo rinkimų neteko vietų krikščionys demokratai, kurie jau prieš tai buvo susikaldę į tris partijas, šios partijos vadovai rado tik vieną kaltę: buvo susiskaldę. Reikia jungtis. Buvo gerų pavyzdžių. Liberalai ir socialliberalai susijungė paėmė Lietuvos vairą į savo rankas. Lietuvos demokratine darbo partija ir Lietuvos socialdemokratų partija, neišdegus jų norui valdyti Lietuvą, taip pat susijungė, išskėlusi, pasak spaudos, šaunias vestuves. Tai kuo prastesni krikščionys demokratai? LKDP valdybos pirm. Algirdas Saudargas, ir kai kurie kiti valdybos nariai pradėjo žvalgytis į Lietuvos krikščionių demokratų sąjungą, vadovaujama Kazio Bobelio. Abu seimo nariai: pakanka progų susitikti ir tartis. Ir jau pračių metų pabaigoje žiniasklaida pradėjo skelbti apie LKDP ir LKDS „vestuves“. Piršlybų laikotarpis vyko ilgokai, derybos dėl kraičio įnašo buvo skausmingos. Lietuvos krikščionių demokratų partija buvo turtinga vienu požiūriu: visuose rajonuose turėjo savo skyrius, o daug skyrių dar ir po kelias ar net ke-liolika kuopų – narių skaičiavo net 11,000, leido savo laikraštį ir žurnalą, Vilniuje turėjo savo būstinę. Trūkumas tik vienas – neturėjo vadų, sugebancijų vadovauti partijai ir net žibėti visos visuomenės akyse. Buvo dar ir kitas dalykas – bendravimas su Tėvynės sąjunga žiniasklaidai padėjo niekinti ne tik jos veikėjus, bet ir pačią krikščionių demokratų partijos idėją – po savo vėliava rikiuoti tikintuosius, kurių Lietuvoje, deja, yra ne tiek daug.

Lietuvos krikščionių demokratų sąjunga garsėjo kitu turtu: jos vadas Kazys Bobelis spaudos skelbiamuose vadina-muose „reitinguose“ beveik visuomet atsidurdavo sąrašo viršūnėje. Jis garsėjo ne savo narių gausumu (kai kas ir dabar sako, jog tai sąjungai priklausė vos 200-300 narių), o būtent tuo, kad buvo vienas iš turtingiausių seimo narių – buvo milijonierius, kad nuolat kritikavo konservatorių valdžią, susidedamas ne tik su valstiečių bet ir tikrų kairiųjų partijomis, pagaliau ir

savo „Bobeline“ – stipriu jo receptu gaminamu alkoholiniu gėrimu.

Jau dabartiniame seime jis pagarsėjo dar ir tuo, kad visomis keturiomis šoko palaikyti seime rengiamo lošimo namų įstatymo projektą, viešai per televiziją paskelbęs, kad JAV lošimo namai esą ir visuose paraparijų namuose.

Derybos vyko ne viešai, tik pasitarimų išvados buvo skelbtos viešai. LKD partijos narius stebino daug kas: ir tai, kad atsakoma partijos vardo, ir tai, kad skelbta buvo, jog partijos pirmininku bus renkamas Kazys Bobelis, ir tai, kad bus atsisakyta kai kurių krikščionių demokratų partijos vertybių. Bet svarbiausia, kad renkant naujos partijos vadovybę bus atsisakyta demokratijos: ir partijos pirmininkas su padėjėju, ir partijos valdybos pirmininkas jau gerkai prieš vienijimosi konferenciją buvo „išrinkti“. Dar keistesnis dalykas, kad Lietuvos krikščionių demokratų partijos pirmininkas akademikas Zigmąs Zinkevičius buvo apeitas iš anksto: iniciatoriai visai nepaisė jo nuomonės šitokių būdu nesi-jungti.

Ir įvyko vadinamoji konferencija: gegužės 12 d. iš ryto posėdžiavo abiejų junginių atstovai atskirai, o vėliau susirinko kartu ir atliko veiksmus, kurie buvo numatyti iš anksto: pakėi-tus pavadinimą (naujas darinys vadinsis Lietuvos krikščionys demokratai – LKD) ir naujo darinio pirmininku išrinko Kazį Bobelį. LKDP pirmininkas akad. Z. Zinkevičius, matydams tokį nedemokratišką elgesį, iš konferencijos išėjo. Kartu su juo išėjo dar daugiau kaip trisdešimt konferencijos atstovų. O kai buvo renkamas naujo darinio pirmininkas iš vieno kandidato, dar 13 atstovų nebal-savo...

Kas atsitiko? Visa žiniasklaida, kalbėdama ar rašydama apie tas jungtves, nematė vestuvių žavesio. Visiems buvo aišku, kad įvykis dar neturi pabaigos. Pirmiausia visus stebina naujo darinio pavadinimas: Lietuvos krikščionys demokratai. Nei partija, nei sąjunga, nei susivienijimas ar lyga. Demokratai, ir tiek. Antra, taip pat daug

Ar rusai parduos Rytprūsius amerikiečiams?

VYTAUTAS P. ZUBAS

XIII š. po krikščionybės skleidimo priedangos vokiečiai pradėjo kolonizuoti rytinį Baltijos jūros pakraštį nuo Vyslos iki Suomijos įlankos. Sumanymas beveik pavyko: sunaikino prūsus ir įsitvirtino latviai ir estų žemėse. Liko nepaimtas tik siauras Žemaitijos ruožas.

Rytprūsių vargai prasidėjo po Pirmojo pasaulinio karo, kai Lenkijai atskūrus Vakarai privertė vokiečius duoti lenkams priėjimą prie jūros.

Antusias pasaulinis karas dar daugiau pataisų padarė Rytprūsių Vokietijos sąskaiton. Lenkai atgavo prarastas žemes Pomeranijoje ir Silezijoje, bet Rytprūsiai taip ir liko niekam nereikalingi Sovietų Sąjungos žinioje. Šiai subyrėjus, Rytprūsiai, dabar vadinami Kaliningrado (Karaliaučiaus) sritimi, vėl atsidūrė izoliacijoje. Jei Vokietijai siauras koridorius per Lenkijos teritoriją sunkino bendrauti su Rytprūsiais, tai dabar Rusiją nuo Karaliaučiaus skiria visa eilė savarankiškų valstybių: Lietuva, Latvija, Lenkija ir Gudija. Maskvai, kaip ir buvusiai Vokietijai, mažai iš to naudos. Savo laiku Maskva siūlė Karaliaučiaus sritį pavesti Tarybų Lietuvos administracijai, bet Vilnius nesutiko. Šiandieną tokį Vilniaus sprendimą reikia sveikinti ir džiaugtis, kad tautinė rusų mažuma Lietuvoje tik 7%, daug mažesnė kaip Latvijoje ir Estijoje. Latvijoje net kalbama apie dvikalbį kraštą. Paul Goble, amerikiečių saugumo (CIA) finansuojamų *Radio Free Europe* ir *Radio Liberty* direktorius neseniai tuo reikalu rašė *The Baltic Times* (#254). Gyventojų surašymo duomenimis, rusų kalbą moka latviai Latvijoje yra 84.4%,

latviškai kalbančių 81.7%. Pastabiam amerikiečiui išvada aiški: dominuojanti kalba Latvijoje yra rusų. Autorius pamišė, kad sovietmečiu užaugę latviai mokyklose anksčiau pradėdavo mokytis rusų kalbą ir šiandieną gali ta kalba naudotis. Tai nieko bendro neturi su tautine mažuma. Iš tikrųjų ta pati statistika rodo, kad 58.5% Latvijoje gyvenančių rusų kalba latviškai. Įdomu pastebėti, kad dešimtmečiui praėjus amerikiečių radijas dar vis „laisvina“ Europą.

Jokių teisių Rytprūsius nereikia nei vokiečiams, nei lenkai. Sritis atrodo nieko nedomina. XX š. pirmoje pusėje Europoje klestėjus kovingas nacionalizmas žlugo kartu su fašizmu ir naciais. Europoje prasidėjo taikingas kraštų bendravimas. Kalbininkai teigia, kad šiame šimtmečio išnyks vienakalbiai žmonės: visi mokės 2-3 kalbas. Prezidentui Adamkui lankantis Maskvoje ir Karaliaučiuje rusų laivyno vadas pareiškė, kad jūrinė bazė čia nereikalinga. Pragmatiškas rusas žino, kad uždara Baltijos jūra netinka sukaupti didesnę jūros pajėgum. Kažkaip neužgirstas lietuvių spaudoje liko ir prezidento Putin pareiškimas, kad „kiekvienas kraštas yra laisvas pasirinkti savo saugumo partnerius“.

The Baltic Times, komerciniai pagrindais Rygoje leidžiamas savaitraštis, skirtas pirmajam baltiečių kraštuose dirbantiems svetimšaliams ir repatrijantams, dažnai parašo tai, ko nerasi nei krašto, nei išveisijos spaudoje. Prieš porą mėnesių pasirodė straipsnis – siūlymas išspręsti Karaliaučiaus srities ateitį ją parduodant amerikiečiams. Tuo laiku neatkrei-

piau dėmesio, neatmenu nė autorius pavardės. Prisiminiau po prez. V. Adamkaus vizito Maskvoje bei Karaliaučiuje ir prez. Putin bei laivyno bazės vado pareiškimus. Pasiūlymas igauna visiškai rimtą ir aiškų vaizdą. Daugiau kaip pusę šimtmečio Europoje išbuve amerikiečiai iš jos niekada nesitrauks. Prancūzams savo laiką pavyko svečius išprašyti, bet vokiečiai ir britai, turėdami praktiškos naudos, nė neketina to padaryti.

Ne tik finansiškai, bet ir politiškai amerikiečiai sustiprinę savo padėtį – Europoje būtų ne nuomininkai, bet savininkai, nors ir nedidelio žemės gabalėlio. Lietuvai įsijungus į Europos sąjungą Rusijai priėjimas į Karaliaučiaus sritį dar daugiau pasunkės, tad prekybos sandėrio siūlymas nėra fantazijos padaras. Pagaliau savo laiką caras pardavė Aliaską, kur dar ir šiandieną siauras pakrantės ruožas, atskiriantis Kanadą nuo Ramiojo vandenyno, nusėtas rusiškos kilmės vietovardžiais.

Dabartinės Lietuvos pašto ženklas. Nuotr. M. Pranevičius

“Natūraliųjų” vaistų pavojai

VYTAUTAS ŠEŠTOKAS

Amerikos savaitinis žurnalas „US News & World Report“ parašė įdomų straipsnį, kaip amerikiečiai be recepto ryja vadinamuosius natūralius vaistus nuo visko, pradedant nutukimu, baigiant depresija.

Amerikos maisto ir vaistų administracija (FDA) yra gavusi daugiau kaip 2900 pranešimų apie žalingą „natūraliųjų“ vaistų poveikį – apie eferą, ginkmedį, jonažolę, ženšenį ir tūkstančius kitų papildų. Iš jų 104 atvejai baigėsi mirtimi. Laikoma, kad kiekvienam registruotam atvejui tenka apytikriai 100 neregistruotų.

Apskaičiuoti, kad amerikiečiai per vienerius metus išleido apie 31 milijardą dolerių dietiniais papildams ir „funkciniam maistui“. Neseniai atliktas tyrimas parodė, kad per pastaruosius tris mėnesius 63% piliečių gėrė vitaminų, mineralų ar žolinių preparatų. Daugelis viską vartojo vienu metu. Tik trečdalis pacientų pasakė gydytojams, kaip vartojo papildus. Tačiau net ir tuo atveju gydytojai nežinojo farmakologinio šių papildų poveikio. Taip yra todėl, kad FDA nereikalauja jokių mokslinių tyrimų, įrodančių, jog patenkančios į rinką dietiniai papildai yra saugūs ir veiksmingi.

Eferdos produktai yra tarp prieštaringiausiai vertinamų ir pelningiausių maisto papildų. FDA turi daugiau kaip 1200 nusiskundimų dėl šių produktų, taip pat užregistruota 70 mirties atvejų. Tuo tarpu gamintojai tvirtina, kad per metus suvartojama 2-3 milijardai dozių eferdos preparatų ir absoliuti dauguma yra saugūs.

Tačiau gydytojas Raymond Woosley iš Georgetown universiteto rado 104 insultų, širdies priepuolių, kraujospūdžio padidėjimo aprašymus ir kitokių pa-

vyzdžių, kurie veikliausiai buvo susiję su eferdos vartojimu. Taip pat buvo 10 pranešimų apie širdies priepuolius ir stailėjus mirtis. Iš viso R. Woosley daro išvadą, kad papildai su eferda neturėtų būti vartojami be medikų priežiūros. Susirūpinimą kelia ne vien eferdos priedai, bet ir kiti natūralūs preparatai.

Mokslininkai įtaria, kad jonažolės gali paveikti daugelį vaistų, pradedant geriamaisiais kontraceptikais ir analgetikais, baigiant vaistais nuo vėžio ir antibiotikais. Amerikos žolinių produktų sąjunga rekomenduoja vartojant jonažolės vengti saulės spindulių ir tartis su gydytoju prieš maišant jas su skirtingais vaistais.

Kiti žoliniai papildai taip pat gali trukdyti gydyti ligas. Tyrimai rodo, kad 15-20 milijonų amerikiečių kasmet susigadina sveikatą, maišydami vaistus ir žolinius papildus.

Merilando universiteto farmakologijos profesorius Magaly Rodriguez de Bittner sako, kad ginkmedis, populiarus atminties stiprinimo priemonė, gali skatinti insuliną išsiskyrimą, o ženšenis diabetikų kraujyje gali sumažinti cukraus kiekį.

Diabetikai gali vartoti šiuos preparatus atminčiai pagerinti ir nežinoti, kad jų kraujyje mažėja cukraus. „Jūs gali ištikti komą, ir jie gali mirti“, perspėja M. R. de Bittner.

Iš tikrųjų vyresnio amžiaus žmonės rizikuoja vartoti žolinius papildus, nes jie paprastai daugiau vartoja vaistų. Patartina ir lietuviams, kurie vartoja daug vaistų, būti atsargiems, nes Amerikoje ir per laikraščius ir televiziją patariama vengti daugelio be recepto gaunamų vaistų, kurie sukelia aukštą kraujospaudimą ir kitos rūšies negalavimus.

Matininkas
TOMAS A. SENKUS, B.Sc., O.L.S., O.L.I.P.
ONTARIO LAND SURVEYOR
40 Burrows Avenue, Toronto, Ontario M9B 4W7
TEL: (416) 237-1893
FAX: (416) 237-0426
E-mail: tom.senkus@sympatico.ca

“Po malūno sparnais”

Toronto “Gintaro” 45-tasis gimtadienis, atšvėstas specialiu koncertu

GENOVAITĖ BREICHMANIENĖ

2001 m. gegužės 26 d. gausiai susirinkę tautiečiai atšventė Toronto “Gintaro” 45 metų veiklos sukaktį koncertu, kuris įvyko didžiojoje Anapilio salėje Mississaugoje. Koncertą pradėjo kvieslys (Gintaras Karasiejus), šaukdamas visus jungtis draugėn ir džiaugtis kartu su gintariečiais. Jis buvo atitinkamai pasipuošęs, rankoje laikė kvieslio lazda. Gaila, kad jis daugiau nebepasirodė, o galėjo savo stipriu balsu ir sąmojumi pajavrinti visą koncertą.

Koncerto programa buvo labai įvairi. Šalia senųjų dar iš Lietuvos atsivežtųjų – Šusto, Mikitos, Kepurinės, Vėdaro, Jaunystės šokio ir Malūnelio, buvo įjungti dabar Lietuvoje kuriami ir mus pasiekiantys spalvingi šokiai: Kupolinis, Apvalainis, Šėltinis, ir visos šeimos šokami šokiai. Tai Išejo tėvelis ir mišką, Šoka šeima šokinį, ir Motinėle obelėlė, kurį šoko trys kartos – motinos, jų dukros ir vaikai.

Kaip įvairi savo turiniu buvo koncerto programa, taip ir šokėjai. Darnian būrin jungėsi nuo pačių mažiausių iki pačių pirmųjų “Gintaro” šokėjų – veteranų. Viso koncerto atlikėjų buvo priskaitoma iki 150 asmenų. Tai turbūt pats gausiausias meninis vienetas visoje mūsų išeivijoje. Net ir didžiuliosiose lietuvių telkiniuose, kaip pvz. Čikagoje, tokį būrį šiais laikais, kada mūsų veikla silpnėja, su-burti yra sunku. Vien tik vaikų “Gintaras” turi tris grupes – pradedančių, jaunesniųjų ir vyresniųjų.

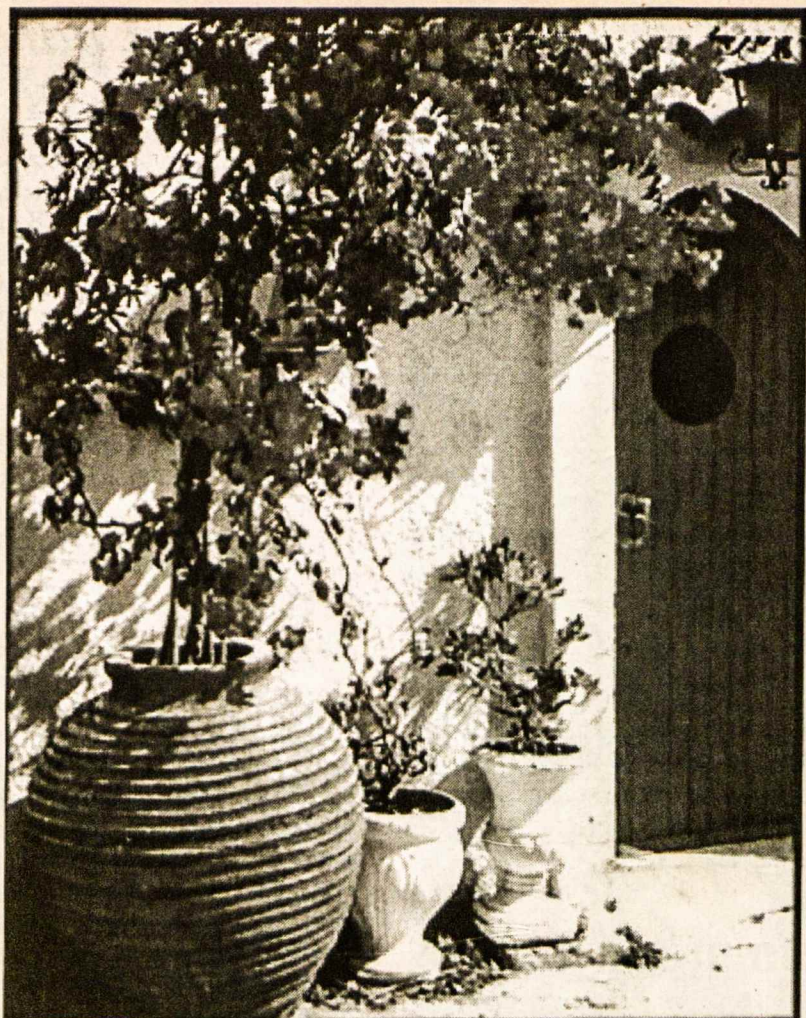
Tokiuose metiniuose ar su-kaktuviniuose koncertuose svarbu ne tik grupės gausumas ar pajėgumas, bet ir jo išvaizda. Ir

tautinis šokis nėra vien tik pats šokis, bet ir apranga, tvarkingumas, drausmė, susiklausymas ir pasiruošimas. Toronto “Gintaras” visa tai turi. Nuo vaikų lig pačių seniausiųjų veteranų visi pasipuošę mūsų audėjų austais gražiais tautiniais drabužiais, kurie kiekvienas ar tai stiliumi, ar spalvų deriniais yra skirtingi, įvairiaspalviai, pabrėžiantys mūsų tautos charakterį, jos liaudies meno turtingumą.

Kanados lietuvių grupėse dar neįsivyravo “uniforminiai” – vienodi tautiniai drabužiai, o ir karūnėlės uždėtos ant galvos, o ne užmautos ant kaktos ligi pat antakių... Per 50 metų mūsų gyvenimo šioje svečioje šalyje išaugo gražus būrys lietuvių audėjų, kurios studijavo lietuvių liaudies meną, jo įvairius aspektus ir audimo techniką. Jos ir išpuošė mūsų grupes, ansamblius ir chorą.

Visa programa vyko sklandžiai. Šokis sekė šoki, keitėsi tempas, šokio figūros ir atlikimai, pritaikinti pagal amžių ir sugebėjimą. Vaikai daugiau žaidė negu šoko, bet ir jie taip paruošti, kad niekada nepasimetė, nenuėjo į kitą pusę, nepametė savo partnerio. Vyriausia šio didelio būrio vadovė Rita Karasiejienė šventai laikosi nerašytos taisyklės: “Jei nesi pasiruošęs, nelipk ant scenos...” O taip pat ir atskirų grupių mokytojos, kurios yra išaugusios iš “Gintaro” eilių, eina tuo pačiu keliu. Todėl visas ansamblis teikia drausmingo ir susiklausiusio vieneto vaizdą.

Po kvieslio įvado koncertas pradėtas bendru šoku *Įvėlė*. Tai lyg ir viso “Gintaro” pristatymas, nes šoko vaikai, jaunieji ir studentai, užpildydami sceną ir visą grindų plotą. Šokio choreografija El. Morkūnienės, muzi-

Eginos saloje prie namų auginami augalai daugiausia vazonuose. Juos reikia dažnai laistyti, nes saloje trūksta drėgmės

ka L. Povilaicio. Pirmosios dalies šokiai lengvesni, tad tuos šoko daugiausia vaikai ir jaunieji, užbaigdami linksma *Subatėle* (choreografija J. Lingio, muzika P. Stepulio).

Po trumpos pertraukos antrąją dalyje matėme šokant visą šeimyną – senelius, vaikus ir vaikaičius. Tie šokiai buvo šokti per XI t.š. šventę 2000 m. įvykusią Mississaugoje. Jie čia atrodė beveik gražiai, nes didelėje masėje tarp suaugusių žmonių vaikai lyg ir prapuola, o čia jų dalyvavimas buvo aiškus. Antrąją dalyje šokiai buvo sunkesni, tad juos ir šoko pagrindinė studentų grupė.

Koncertas baigtas *Malūneliu*. Tai maždaug prieš 60 metų Kotrynos Marijošienės aprašytas šokis, vaizduojas malūnininko darbo judesius ir besisukančius malūno sparnus, pavadintas *Malūnu*. Juozas Lingys pakeitė kai kurias figūras ir pavadino *Malūneliu*. Tai labai populiarus šokis, greitai priėjęs ir visų mėgstamas šokti, nes žingsnis bėgamas ir visiems lengvai prieinamas, o Jono Švedo muzika linksma, greita, smagi. Išeivijoje labiau mėgstama pirmoji versija. Čia ir vėl buvo sujungtos visos “Gintaro” grupės ir tiko koncerto užbaigai. Pagrindinė grupė šoko *Malūnelį* scenoje, o visi kiti salėje kartojo kai kurias šokio figūras – refreną. Visi šokių sujungimai ir išdėstymas – Ritos Karasiejienės kūryba. Pz. labai gražiai ji įjungė mergaites į *Subatėlę*. Paprastai visose grupėse merginų yra daugiau negu vyrų, ir reikia joms surasti vietą įsijungti į šoki.

Šokiams grojo kapela, vado-

vaujama T. Pabrėžos, o visą koncerto programą pajavirino ir papildė “Angeliukų” choras, vadovaujamas Nijolės Benotienės. Labai gražiai nuskambėjo liaudies sutartinė *Augo putins su šermukšniu*. Lietuvoje sutartinės buvo labai populiarios ir mėgstamos. Savo sąskambiu kartais pajavirindavo darbo judesių monotonią, jiems suteikiant pasikartojantį ritmą.

Žodinę programos dalį taip pat paruošė N. Benotienė, o gražiai paskaitė Viktorija Benotaitė. Koncertui pasibaigus, tėtų komiteto pirmininkė Rasa Kurienė atliko užbaigos dalį, pakviesdama į sceną visų grupių mokytojas ir R. ir J. Karasiejus. Nors programoje pažymėta, kad jie yra tik globėjai, bet aš žinau, kad jie yra “Gintaro” širdis, nes jiems rūpi kiekvienas jo žingsnis, elgesys ir tvarkingumas. Per 45 m. įdėtas darbas neleidžia jiems nušaliai stovėti ir stebėti, kad “Gintaro” pajėgumas pradėtų silpnėti.

Žodžių “Gintarą” sveikino KLB pirm. A. Vaičiūnas, KLB apylinkės pirm. D. Garbalius, kienė ir “Paramos” kredito kooperatyvo valdybos pirm. A. Šileika, kiekvienas įteikdami čekius kelienei į Meksiką įvyksiantį tarptautinį festivalį. Raštu gauti sveikinimai iš Klaipėdos universiteto choreografijos katedros, Čikagos “Grandies”, Jadvygos Matulaitienės ir Genovaitės Breichmanienės.

Sekantys projektai – išvyka į Meksiką šią vasarą, o skėnčią vasarą į Vilnių vyksiančią Dainų šventę. Linkime jiems kuo geriausios sėkmės ir savo gražia veikla dar ilgai džiuginti mus.

Netikėtas skrydis Graikijon

Po žurnalistų seminaro Švedijoje mudu du lietuviai ryžomės pasinaudoti pigia kelione Graikijon

VIDMANTAS VALIUŠAITIS

Prieš išvykstant į Stockholmą, kolega Vilius Kavaliauskas išpėjo: “Pasiimk maudymosi aprangą. Iš Stockholmo kartais pasitaiko pigių kelionių į šiltus kraštus. Jeigu pasiseks, gal pasinaudosime proga”.

Ir iš tiesų, pasidomėjus vienoje iš Stockholmo kelionių agentūrų, kaip *last minute ticket*, mums buvo pasiūlyta keturių parų kelionė į Graikijos Eginos salą už 100 dolerių, įskaitant lėktuvo bilietą ir gyvenimą viešbutyje. Panaši kelionė iš Lietuvos kainuotų keturis ar penkis kartus brangiau. Mat iš Stockholmo į Atėnus skraidė didžiuliai ekskursiniai *Airbus* lėktuvai, gabenantys apie 400 keleivių. Likusius neparduotus bilietus paskutinę akimirą švedų turizmo agentūros, turinčios savo atstovybių tinklą vietose, parduoda labai pigiai. Tad nusprendėme savo buvojimu Stockholme pasinaudoti ir susidariusios progos nepraleisti. Atidėję keturiom dienom savo atgalinio skridimo į Vilnių bilieto galiojimą, nusipirkome kelionę į Eginos salą Egėjo jūroje.

Kelionė Europos sąjungos šalių erdvėje jau yra visiškai nesuvaržyta ir patogi net ir ne ES piliečiams. Nors vizų vyksantiems į Švediją Lietuvos piliečiams nereikia, tačiau atvykus į Stockholmo Arlandos oro uostą pasienio kontrolės pareigūnė gana įdėmiai tyrinėjo mūsų pasus, klausinėjo ko vykstate į Švediją ir kada grįšime atgal. Tuo tarpu vykstant į Atėnus, tame pat Arlandos oro uoste niekas net nepasiteiravo mūsų pasų. Patikrino tik bilietus ir – laimingos kelionės!

Lygiai taip pat niekas nepasidomėjo mūsų pasais nė Atėnuose. Atskridom, pasiėmėme savo lagaminus ir visai laisvai išėjom, nesutikę nei pasienio kontrolės, nei muitinės pareigūnų. Stebėtinai liberalumas! Vykstant atgal į Stockholmą pasikartoję tas pat – savo pase taip ir neturiu antspaudų, pavirtinančio, kad buvau Atėnuose. Galima suprasti, kodėl tiek daug nelegalių darbo ir laimės ieškotojų iš Rytų Europos klando po Europos sąjungos šalis – jokių užtvartų ES viduje!

Į salą – per Atėnus

Patogi kelionė *Airbus* lėktuvu iš Stockholmo į Atėnus užtruko 3 valandas. Atstumas – apie 2,500 km. Atėnų naujasis Eleftherios Venizelos oro uostas nustebino savo šiuolaikiškuumu. Tai vienas didžiausių ir moderniausių oro uostų Europoje, ne tik šiuolaikiškos, funkcionalumo pasižyminčios architektūros, bet ir aprūpintas naujausia keleivių aptarnavimo technika. Keleivių patogumui įrengtos net ir nemokamo internetinio ryšio

kabinos. Iš čia kiekvienas keleivis gali nedelsiant išsiųsti elektroninę žinutę, pasitikrinti savo elektroninį paštą ar susirasti reikalingą informaciją atitinkamose interneto svetainėse. Grįždamas atgal šia paslauga pasinaudojau. Kompiuterio ekrane žibėjo spalvotos vėliavėlės valstybių, kurių kalbomis galima buvo gauti paaiškinimus kaip šia paslauga naudotis. Mano nuostabai, greta Skandinavijos ir Vakarų Europos vėliavų, čia puikavosi ir Estijos trispalvė – vienintelė iš vidurio ir rytų Europos šalių, kandidačių į ES. Atrodytų – smulkmena, bet iškalbinga, liudijanti apie pagarbos vertą šios mažos tautos vėrlumą integruotis į vakarietiškosios kultūros bendruomenę.

Atėnų oro uoste mus pasitiko *Apollo* – švedų turizmo agentūros, parūpinusios šią kelionę, atstovai, paaiškinę tolimesnį kelionės maršrutą: autobusu vykstame į Pirėjo uostą, o iš ten – laivų į Eginos salą, esančią už 15 jūrmilių (beveik 30 km) nuo kranto. Kelionė iki Pirėjaus, tiesiog su Atėnais suaugusiu Egėjo jūros uostu, užtruko maždaug 1,5 valandos. Tad susidarė proga bent pro autobuso langą pamatyti Graikijos sostinę, įskaitant ir ant Akropolis kalvos iš tolo pastebimus garsiuosius Antikinės Graikijos šventovės griuvėsius. Į akis krito nepaprasta gausa statybų, liudijančių apie gerą Graikijos ekonomikos būklę.

Turtinga antikinio paveldu

Pirėjaus uoste mus pasitiko kiti *Apollo* tarnautojai, įteikė bilietus į laivą *Elvira* ir per valandą penkiolika minučių atsidūrėme Eginos saloje. Egina yra viena iš labiausiai lankomų Graikijos salų, priklausančių Argosaroniko salynui, išsidėčiusiam palyginti netoli nuo Pirėjaus ir Atėnų. Sala yra 83 km pločio, kalnuoto reljefo (aukščiausia viršukalnė – 531 m), joje gyvena 11,000 gyventojų. Slėniuose vietos gyventojai augina pistacijų riešutus, vynu-

ges, alyvas, figas, migdolus, laiko šiek tiek ožkų ir avių. Bet labiausiai Eginos gyventojai verčiasi turizmu. Dauguma viešbutių, graikiškų tavernų, smulkių parduotuvių, vandens sporto ir kitų turistams skirtų paslaugų, sutelkta didesniuose salos miesteliuose – sostinėje Eginoje, taip pat kituose pajūrio paplūdimių kurortuose Agia Marina, Perdika, Marathonas, Souvala ir kt.

Eginos sala turtinga savo istoriniu ir mitologiniu paveldu. Antikiniais laikais savo civilizacija Egina konkuruavo su Atėnais, buvo išvysčiusi prekybą, turėjo stiprų laivyną, valdė kolonijas ir buvo pirmasis graikų miestas – valstybė, įsivedęs savo pinigų. Eginos klestėjimą sužlugdė persų karai. 456 m. pr. Kr. Eginą užėmė atėniečiai, paskiau kurį laiką salą valdė persaičiai. Vėliau ją buvo užkariavę makedoniečiai, Venecijos respublika, turkai. Paskutinį kartą Eginos sala, kaip istorinis veiksnyas, pasirodė 1828-1829 metais Graikijos revoliucijos metu, vadovaujantis iš turkų priešpaudos. Tuo laikotarpiu Egina buvo tapusi naujai besikuriančios Graikijos valstybės sostine. Šiandien buvusią jos galybę liudija tik trysios aukštikalnės išlikę įspūdingi antikinų pastatų griuvėsiai.

Maloni ir draugiška atmosfera

Eginoje apsigyvenome antrame pagal didumą *Agia Marina* (lietuviškai – Šventoji Marija) miestelyje, dviejų žvaigždučių viešbutyje *Karyatides*, 300 m atstumu nuo paplūdimio. Šilta, saulėta, vanduo nuostabiai švarus ir skaidrus. Mums, šiauriečiams, jau buvo tinkamas maudytis (apie 19-20°C), nors graikai aiškino, kad maudytis dar yra per šalta. Maisto ir paslaugų kainos pasirodė esančios gana artimos tom, kurias tenka mokėti sezono metu, tarkim, Palangoje. Tik, žinoma, graikiškas vynas buvo perpus pigesnis, negu galėtum jo nusipirkti Lietu-

(Nukelta į 9-tą psl.)

Mažytė ortodoksų šventovė salos sostinės Eginos prieplaukoje

Kai saulutė nusigrįžta...

RIMA ŽEMAITYTĖ

Ėjo kartą per mišką našlaitė. Suteimo, o ji pasiklydo ir niekaip kelio neberanda... Baisu... Brenda ji per papartynus, net pamiršusi, kad ta naktis – trumpiausia metų naktis – Joninės. Staiga – jai pasidaro aišku, kurion pusėn eiti, kad miškas greit pasibaigtų, ji pradeda žinoti, ką kažin kur toli gyvenantys žmonės galvoja, ką jie daro... Stebuklai!... Tik nežinojo ta mergaitė, kad tokios galios jai davė paparčio žiedas, užkliuvęs už batelio, jai po tamsų mišką beklaidžiojant... – seka pasaką mama, girdėjusi iš savo mamos. Jos gali klausyti ir klausyti...

O už lango – pats žydėjimas! Mamos gėlynuose rasotas galvas svarina bijūnai, saule šviečia oranžinės lelijos, lepinasi šilumoje rūtų, susodintos apie apvalų akmenį, linksmai šypsosi namo sienas apkabinę vijokliai. O didžiauoysis šermukšnis jau augina savo derlių.

Nežinia, iš kokių galybių saujos pabiro žiedai ir nudažė nutaškė pievas visomis gražiausiomis pasaulio spalvomis. Mano pasaulio, kurio dydis – kiek akim gali apimti, tik ties mišku jis niekad nesibaigia, nes kiek tik matai – vis miškas... Bitės dūzgia po violetinius katilėlius, rausvus pievos vijokių piltuvėlius, penkialapius žemuogės žie-

dus ir dangaus mėlynumo rugiagėlės vainikėlius...

Žiogai, net neįsibėgėję, šoka aukštyn lyg padūkė ir jokių smuikelių nesinešioja, kaip eilėraščiuose rašo... Rasos lašas, dar nespėjęs sutirpti saulėje, žiba rasakilos lapo vidury. Sunki kamanė net nulenkia ramunę, o boružėlė, pasipyrusi ir raudonąją dobilą, skuba smilgele aukštyn. “Martyte, Maryte, Dievo karvyte, nulėk pas Dievulį, paprašyk, kad rytoj būtų graži dienele”, – prašome taškuota vabalėli, o jis, tarsi suprasdamas mus, išskiedžia sparnelius ir pakyla tiesiai į dangų. Rytoj turi būti graži diena. Rytoj – Joninės.

Po dienos darbų, po vakariinės ruošos apie gyvulus visas kaimas atgyja. Jauni vyrai parvelka iš miško ažuolų šakų. Kiti gi įsilipa čia pat augančian ažuolam, nudžyrina kokią šaką, o kai ji nušlums žemėn, pradedamas pinti vainikas. Kiek kaimie Jonų, tiek ir vainikų bus nupinta, ilgų, kad užtektų apjuosti namo duris. Nučiuža visas pulkas prie namo, stipresnis vyras užremia duris, kad Jonas neišeitų (tas Jonas gali pro verandos duris išžengti, bet kad tokia jau tvarka: negali išeiti, kol vainikas dar nepakabintas). Tada imamasi darbo: prikalamas vainikas prie durų, moterys dar papurena jį, pataiso, gėlėm apkamšo, ir Jonas jau gali išeiti. Jam bus

įduota suvyniota dovana (žinoma, marškiniai) ir mamos darželiu kvepianti puokštė; ten ir papurgalvis bijūnas, ir saulės nubučiuota oranžinė lelija, ir balti smulkiadėdžiai ramunėliai su žaliu smidrų ruku. Jonas vaišina alumi. Pasigirsta graži šiaurės aukštaičių – mūsų – daina:

*Švionta Jona vilijo
Po beržyno vaikščiojo,
Bėra žirga įješkojo
Bėra žirga nerado
Mergužėlė sutiko.*

*Labas vakars, mergela,
A nematė žirgelia,
Maitį mačio žirgelį
Sava tėva stailėję...*

Kiek pasėdėjęs, užkandęs ir, žinoma, alaus išlenkęs į Jono sveikatą visas pulkas su pačiu Jonu užkuria laužą. Kartais sučina krūvon keli pulkai su visais Jonais ar Janinomis. Kaime įsiliepsnoja ir stebulės – seni mediniai vežimo ratai, išskelti ant aukštų karčių. Įsigudrinta kažkokios juodos medžiagos į jų tarpus prikimšti – smalos ne smalos, dervos ne dervos, – kad jie ilgiau liepsnotų: visi žiūrėkit, ir mes Joną turim. Laužai – tarsi maži saulės atšvaitai, o tos stebulės ir yra saulės imitacija: liepsna, pakylėta į dangų...

Po Joninių dienos trumpės, saulė vis trumpiau mus aplankys – iki pat Kalėdų. Dar prieš Joninės senelis, irgi Jonas, vartydamas lauke sieną, būdavo, prisidengs akis ranka, žvelgdamas į

dangų, ir ištars: “Jau greitai saulutė nusigrįš nuo mūsų”. Ir vėl dirba. Jis niekada daug nekalba: tie, kurie daug dirba, kalba mažai...

Mes, vaikai, žinom, kad šiandieną papartis pražydės... Lekiam prie miško. Nors lauke dar tik prietemėliai, į mišką jau nebeisi: ten tamsu, pasiklysi ir neberasi kelio atgal. Bus kaip tai našlaitė. Palakstom miško pakraštėly, šviečiančių Jono vabalėlių paieškoms – ir atgal prie ugnies. Nors kažin kur toli neuėjom, bet po papartyną pabraidėm, tad dėl visos ko apžūriui savo batelius. Nepatikėsit – žiedas, baltas žiedas. “Turbūt paparčio”, – kulkos greitumu šauna mintis. Bet lyg ir matytas kažkur: tarsi mažą taurelę, keli žiedlapėliai susiglaudę, vidury – geltoni taškėliai; užsikabinęs už bato sagties – kaip tai pasakos našlaitė. Užmerkio akis ir bandau suprasti, ką aš dabar žinau... Žinau, ten sėdi mama, toliau – teta Ona, už jos – pats Jonas...

– Lietuvi, ar tau negaila... – pasigirsta balsas. Žinau, kad dainuoja teta Zuzana, ir žinau, kad toliau ji dainuos “lietuviškų dainų”... – Lietuviškų dainų! – tęsia dainininkė.

“Paparčio žiedai!” – net nutirpstu iki kulnų. Nusimaunu batą ir pasišokėdama lekiu visiems parodyti.

– Mama, žiūrėk, paparčio žiedai! – perrėkiu ir pačią daini-

ninkę. Visi atsigręžia, bet niekas neskuba į tą mano žiedą žiūrėti. Tik tokie pat kaip aš – vaikai... Prie mamos sėdinti teta Ona numarina mano džiaugsmą:

– Kaip tik tokiems žiedais kiškio kopūstas žydi!

Dabar atsimenu mažus baltus žiedelius, kyšančius iš trilapių kiškio kopūstų, kai mes juos lyg tie ilgausiai kremtam miške – rūgštūs, tegu juos bala. Prispaudžiu prie mamos. Ji nuramina, kad mes per anksti paparčio žiedo ieškojom – jis per patį vidurnaktį pražysta. Aš dar spėsiu jį surasti. Visi juk surandam... Kada nors vėliau... Kai užaugsiu. “Ir tu radei, mama?”, klausiu, ir ji linktelį galvą. “Ši-čia?”, ištiesiu ranką link miško, kurio pakraštį ką tik lankstėm. “Ne...” Ir aš žinau, kur: ten, toliau į šiaurę, kur ji užaugo ir kur tebestovė didžiulis namas ir tebežaliuoja didelis sodas, pilnas slyvamedžių. Mes buvom nuvažinę, bet pažiūrėjom tik iš tolo, nes ten kelios šeimos dabar gyvena. Svetimi žmonės... Jei ne pokario trėmimai, gal ir aš ten paparčio žiedo ieškočiau... Ir tada pirmą kartą mažoje mano galvelėje apsigyvena mintis, kad paparčio žiedas – kur kas daugiau negu tik tas karpytėlis augalas.

Laužo šiluma maloniai glostyto veidus, ugnis nuraudonina batą ir pasišokėdama lekiu visiems parodyti.

– Mama, žiūrėk, paparčio žiedai! – perrėkiu ir pačią daini-

kina iš pradžių, rodos, nedrąsius mūsų kaimynus. Po geros valandos kalbančiųjų daug daugiau negu tų, kurie klausia. O ir tos kalbos – nors vėžimu vežk... Jei atidžiai klausysi, išgirsi, kad dabar pats laikas rinkti vaistažoles. Čiobrelis padės peršalus, o nuo avičių stiebų arbatos išsprakituosi per naktį ir būsi sveikas. Ajerų šaknų prisidžiiovink, jų nuoviru plaukus perplauk – sveikumu žvilgs. Kraujažolė nuvirkn, ant žaizdos užpilk – kaip mat užgis. Raudonasios dobilas net kraujo ligą išgydys, na, o jonažolė pagelbės nuo devyniasdešimt devynių ligų. Takažolė, juozažolė, laukinė ramunėlė, medetka – jei nori žiemą turėti jų džiovintus ryšulius, nepatingėk prisirinkti, nes Joninės čia pat. Po jų dienos trumpės, gydamosios žolelių savybės mažės, tad nelauk, kad jos, pavėluotai surinktos, tave iš ligos vaduotų...

Kiti porina, kaip važiuo šiandien miestam, pakliuvo į Latvijos autobusą (jie keliskart pro mus per dieną pravažiuoja) ir iškart žinojo, kad ji vairuoja Jonas, Janis, kaip latviai sako: autobuso priekyje gražiausias vainikas pritaisytas ir, kaip mūsų, gėlėmis išpuoštas...

Vyrai gi aptaria, kurio aludario koks alus; mama vaišina kaimynės ant palangės saulėj sudžiuvintu sūriu, prieš valgant suplikytu verdančiomis išrūgomis. Ragaujame dešros, išsaugotos nuo Kalėdų, kietos, kaip

tas sūris, kad vos dantis įleisti gali, obuolių sūrio, suspausto praicitą rudenį. Senelis atneša ir tikrų obuolių, jau apvytusį, bet vis tiek išbuvusių jo rūsyje iki pat Joninių! Viskas taip gardu, kad net nepatikėtum, jog ir patys karaliai geriau valgo...

Dėdė Juozas pasideda ant kelių armoniką. Nesimokė jis groti, gal tik tolimiausioje vaikystėje teko jam girdėti savo tėvą, mano senelį, nebesugrįžusį iš tremties, smuiką virkiant... Ir nuplaukia ta jo melodija pamėškėn, o liepsna, tarytum išgirdusi muzikos garsus, ima smagią degti. Kiemo kojos negali atsispirti tiems garsams. Žiūrėk, tas jau ir poros sau dairois: vienas gi polkos nešoksi... Dainos... Daug dainų – apie nu-laužtą putino šakelę, apie mergelę, atnešančią pusrytėlius artui, apie marčią, iš kurios vainiko rasa krinta, apie tris rūtelius darželius, viename iš kurių bijūnėlis auga, apie tai, kaip “teka, teka šviesi saulė per girėlę”... Iki vidurnakčio, tada – kas nutaria eiti paparčio žiedo ieškoti, kas namo ruošiasi, kas dar pasi-lieka prie ugnies su kitais pabūti. Kartais – iki pat aušros. Tie gali nusiprausti ankščiaušiojo ryto rasa ir visus metus būti jauni...

Taip ir pračina Joninės, nei iš anksto planuotos, nei aptartos, nei iš scenarijų nusizūretos... Argi gali parašyti scenarijų pačiam gyvenimui? Ar gali ji suvaidinti?

Naujas romanas "Baubonis"

Vytautas A. JONYNAS

Paaškinamoji naujausio Vytauto Volerto romano (*Baubonis*) antraštė – "Vienas žmogus, viena lemtis". Atseit, susiduriam su pastanga nubrėžti literatūriniam kūrinyje vienos išskirtinės asmenybės (gal net turinčios simbolinę reikšmę) gyvenimo trajektoriją. Su visa jos dinamika: svajonėmis, siekais, vidiniais prieštaravimais, nuopoliais ir išskaidėjimais. Leidinys susilaukė dėmesio – jau spėjo pasigirsti balsų, kad regzdamas savo apybraižas Volertas bus nusizūrėjęs į kai kurių lietuviškos bolševikijos dinozaurų profilus.

Iskaičius į knygą, akivaizdu, kad tos prielaidos nepasitvirtina. Kaip literatūrinis veiklas *Baubonis* neturi nieko bendro su įžvalgiu psichologiniu romanu. Tai veikiau publicistinis kūrinys, protarpiais pavojingai priariantinantis prie rinkiminės propagandos teksto.

Apmatau, nes faktiškai Vytautas Volertas joks pradininkas išėjivios literatūros. Netgi pusėtinai produktyvus rašytojas. *Upė teka vingiais* (1963), *Gyvenimas yra dailus* (1964), *Sąmokslas* (1965), *Pragaro vyresnysis* (1971), *Greikėlis* (1980), *Jaučio ragai* (1985), *Vilkas iš Galų* (1991), *Angelas vedant, velnias priarianti* (1995), *Meilės žolės* (1997). Paskutinis veiklas yra apsakymų rinktinė. Žodžiu, nemažas stažas.

Būdingas V. Volerto kūrybos bruožas yra kritiškas žvilgsnis į amerikietiškojo bei išėjivios gyvenimo negeroves ir dėmesys moralinėms problemoms. Ta savo jausena ir savo pilietinio užsiąngavimu Volertas giminiuojasi su vadinamąja "idejinio" (tezinio) romano puoselėtojų grupe.

Tai prisiminus visai nenuostabu, jei *Baubonis* nepranašauja radikalesnių permainų, "inovacijų", kaip sakytų intelektualai. Jis lengvai įsiriškia į tradicinio kritiškojo realizmo rikiuotę. Naujovė yra nebent ta, kad šiuokart romano fono drobei pasitarnauja nūdienės Lietuvos buitį, o romano vitrinio šiepiasi jos pirmūnų atvaizdai.

Tuo būdu skaitytojui atsi-veria prieš akis vis panorama, pažįstama iš laikraštienos: ekonominė krašto stagnacija su grėsminga bedarbystės šmėkla, korupcija, alkoholizmo siautuly, gilėjantis visuomenės skaldymas ir nesulaikomas augantis žmonių nuosmukis cinizman ir nihilizman.

Ranka nepakiltų teigti, jog Volerto vizija esanti netikroviška ar pramanas, nesveikos vaizduotės padarinys. Atvirai kalbant, atidžiau ją peržvelgus, jina nėra net labai radikali ar

Atsiųsta paminėti

LOGOS, 2000 m. 22, 23, 24 nr. Religijos, filosofijos ir meno žurnalas, išeinantis keturis kartus per metus. Vyr. redaktorė – Dalia Marija Stančienė. Adresas: "Logos", Laisvės pr. 60, LT-2056 Vilnius. Vieno numerio kaina su persiuntimu 15 JAV dolerių. Čekius JAV-se rašyti: Rev. K. Trimakas, "Logos", 2830 Denton Ct., Westchester, IL 60154, USA.

LITUANUS, the Lithuanian Quarterly, volume 47: 1 (2001). Editorial Board: Vainis Aleksa, Antanas Klimas, Rasa Mažeika, Michael Murray, Gražina Slavenas, Robertas Vitas. Editorial Office: Violeta Kelertas, 1628 University Hall, University of Illinois at Chicago, 601 South Morgan Street, Chicago, IL 60607 – 712, USA.

įžvalgi. Nors pats autoriaus ryžtas pasirinkti romano objektu Lietuvos tragediją yra drąsus ir sveikintinas. Mūsų žiniomis, Lietuvoj gyvenantys rašytojai iki šiol nėra drįsę imtis šios temos.

Nelaimėi, Volertas pats torpeduoja savo užmojų šūkalojimai, kad visų Lietuvą ištikusių nelaimių priežastis esanti vienos seimo frakcijos nusikalstama veikla, susilavimas savo sterb-lėn liaudies nuosavybės. Tie vaggys, sukčiai bei glemžikai – tai buvęs aparachų, nomenklatūrininkų partorgų gaivalas, sudarąs dabartinę kleptokratiją. Kur buvęs nebuvęs Volertas įterpia į savo veikėjų lūpas tokius šūksnius:

"Ar jiems valdyti kraštą? Einate kaip arkliai įkinkyti komunizmo vežiman, anų laikų vadelėm traukomi" (131). "Komunistai negali Lietuvos valdyti, nes jie nežino kokiai valstybei tarnauja. Su to raugo prisigėrė, jau niekad neišsivadės" (131).

Toji artilerijos užtvara nesiliauja griauždėjęs per visą romaną ir ilgainiui apspangęs skaitytojas pamato, kad absoliučiai įsitikinęs savo neklaidingumu bei tikratikyte autorius siekia vien įrodyti savo teoremą. Kad viskas pajungta tam vienam tikslui, o ne pačios komunistinės sistemos analizei. Išėjivui nereikia piešinuko, idant jie suprastų autoriaus nevilgti, bet meniniam veikalui nepakanka būti žaibolaizdžiu tokiom depresinēm nuotaikom pašalinti.

Kas kita būtų buvę, jei Volertas, piešdamas savo menkystų eskizus (kaip bebūtų, neužmirškime, kad tai paaukotos kartos atstovai), būtų mėginęs nuoseklia scenų-scenelių kaita ir seka pavaizduoti jų dvasinius lūžius. Parodyti, kaip palaipsniui idiotiška ir groteskiška komunizmo sistema suluošina, sumaitoja jaunomėnę, atbukina jų sąžinę, skatina susidvejimą ir kreipia jų jausmus bei mintis į savanaudišką malonumų kultą ir cinizmą.

Tos sankirtos romane neatkleidžiamos. Skaitytojas niekur nemato Volerto darželinukų, susiduriančių su gyvenimo dilemomis. Jų kalba neindividualizuota, nors šiaip Volertas gerokai pamėgęs pliekti ilgų debatų stenogramas. Vos kada ne kada autorius pateikia vidinio monologo fragmentėlių, bet šiaip visas tekstas parašytas iš visą žinancio pasakotojo perspektyvos, autoriui pasitenkinant atrportuoti veikėjų mintis, bei jausmus. Tai santraukinis stilius dar labiau pabrėžia kūrinių schematiškumą.

Savo sąranga romanas taip pat nėra pajungtas deklaruotam tikslui, skelbiamam knygos antrašėje. Faktiškai *Baubonio* figūra daugiau dekoratyvi, pasitarnaujanti kelių ilgesnių apsakymų surišimui į kupetą – Taučiznos dvaro, Mailutos ekspedicijų, pagaliau karo sumaištyse dingusios "amerikonkos" Punkskutės paieškų istorijoms. Ypač tai ryšku paskutiniuoju atveju,

Mariologijos konferencijos klausytojai Kauno marijonų namų auditorijoje. Pirmoje eilėje – Kauno arkivyskupas Sigitas Tamkevičius, SJ. Jo dešinėje – Čikagos marijonų namų vyresnysis kun. Jonas Duoba, MIC

kada akivaizdu, jog Volertas paprasčiausiai pasinaudojo tuo siužetu ilgesnio Lietuvos praeities tarpinio aprašymui. Nėgana, kad esama kompozicinio padrikumo, nemažiau pastebimos ir kitos ilgybės. Nepakankama yra teksto peržiūra – tos pačios mintys pakartojamos čia pat už poros paragrafų beveik tais pačiais žodžiais.

Tai nereiškia kad Volertui būtų svetimas potroškis švystelti modernistinio braižo plonybėmis. Tokia užgaida būtų, sakysime, jo apsisprendimas per 80 puslapių laikyti skaitytoji paslaptį pagrindinio veikėjo pavardę.

Tradiciniais romano analizės svertais sveriant daug dalykų romane atrodo sunkiai pateisinamu "negyvu svoriu". Laimei, randamės "postmodernizmo" eroje, ir tai kas antai buvo laikoma "filosofavimu", nušnekėjimais bei kitokių balastu, nūn laikomą "semantiniai talpių tekstų ekspozicija". Tai kategorijai priklausytų gausybė sentencijų, paradoksų, aforizmų ir "refleksijų", kurių nepagailima skaitytojui "*Baubonyje*".

Neapsieinama tačiau be kuriozų. Aptardami ankstyvesniajį Volerto kūrybą, recenzantai dažnokai įžiūrėdavo joje vieną nedovanoimą, jų nuomone, silpnąbę, būtent autorius pamėgė šmaikštai ironija ir tariamom žodyno šiurkštybėm. Paradoksaliau, kad šiuokart kaip tik to dažo labiausiai pasigendama. Tiesą, rimtuoliu autorius prapliumpa ironija šnekėdamas apie visus nedorėlius pusbolševikus, apšaukdamas juos pilvūkais, šernais bei krokodilais, bet tai kažkokia tulžinga ironija, joks humoras. Komiškų situacijų kūrinyje iš viso nesama.

Gaivesnė prošvaistė yra nebent trečiasis knygos skyrius, kuriame vaizduojami Meilutos nuotyčiai gabenant Gudijon balažin kokius krovinius. Šiuose puslapiuose nestinga spalvingų Gudijos nykulio pavaizdavimų, veiksmo kūrversčių ir įtampos. Bendra pastaba būtų: Volertas yra gana nuodugniai išstudijavęs laikraštine medžiaga, ir jo kūrinyje nestinga pažintinės vertės detalų. Taip sakysim, patiriam, kad net stambūs valdžios "runkeliai", kaip Baubonis, susilaukia staigmenų aptikę, kad jų pilaitėse tarptautinė mafija įstaisė kontrabandinių prekių saugyklas. Nežinoma turbūt išėjiviams informacija yra taip pat, kad karo viesulams praūžus Lietuvoje populiariausias miestas buvo tapęs Gardinas, kuriame būvo dar galima aptikti uknolių ir stiklų langams.

Pabaigai dar vienas paradoksas. Nepaisant visų jai mestų priekaištų, *Baubonis* lieka knyga peržiūrėtina prieš pakylant į viešnągę Lietuvon. Sutelkta joje informacinė medžiaga tikrai gali praversti kalbant su žmonėmis.

Vytautas Volertas, BAUBONIS. Vienas žmogus, viena lemtis. Vilnius ("Dienovidis"), 2000, 348 psl.

Dail. Marijus Piekuras, *Angelas ganytojas* (kartonas, aliejus) Iš Logos, 2000 m., 23 nr.

Dvasinės vertybės studentų gyvenime

Akademine sielovados konferencija Vilniuje

Trejus metus gyvavusi Vilniaus universiteto Šv. Jono šventovės akademines sielovados tarnyba, vadovaujama kun. Antano Saulaičio, SJ, talkinama ses. Aušros Karaliūtės, SJE, tame laikotarpyje surengė penkias mokslines konferencijas. 2001 m. pavasarį ši tarnyba tapo Vilniaus arkivyskupijos Akademines sielovados centru.

Balandžio 21-22 d. Vilniuje, Vilniaus universitete vyko konferencija tema "Dvasinių vertybių sklaida akademiniame bendruomenėje". Ją suruošė Akademines sielovados centras, bendradarbiaujant Vilniaus universitetui ir Vilniaus pedagoginiam universitetui. Konferencijos dalyvių sveikino kardinolas Juozas Audrys Bačkis, tik sugrįžęs iš Lurde vykusio pasaulinio neįgalių žmonių suvažiavimo. Jis patarė ypatingai kreipti dėmesį į sąžinės ugdymą ir žvelgti į Kristaus veidą. Lietuvos aukštųjų mokyklų rektorių vardu konferenciją sveikino Lietuvos Teisės universiteto rektorius prof. Alydas Pumputis. Jis nurodė aukštųjų vertybių svarbą: jei valstybėje jų siekiam, tai visos kitos sritys atitinkamai plėtojasi.

Docentas dr. V. Radžvilas kalbėjo apie tradicinių vertybių likimą pomoderinio visuomenėje. Moderniais laikais buvo prarastas vertybių atramos taškas. Nebėra mato. Vertybė tapo socialine preke. Siūlomai pakaitalai, bet jais nusiviliama. Tačiau krikščionybė egzistuoja nukrikščionintame pasaulyje. Katalikai turi atramos tašką vertybėms.

Dr. Paulius Subačius kalbėjo apie Bažnyčią ir religines nuostatas sekuliarios žiniasklaidos veidrodyje Lietuvoje. Atkūrus nepriklausomybę kurį laiką viešpatavo tyla. Įspūoliai prieš bažnyčią žiniasklaidoje prasidėjo 1992 m. Buvo naudojami keli būdai: 1) ignoruojant, t.y., neraišant apie Bažnyčią to, kas svarbu; 2) sąmoningai iškraipant faktus; 3) oponuojant, pavyzdžiui, prikašiojant, kad Bažnyčia atgyvenusi; 4) iškeltant pagonybę, kaip alternatyvą krikščionybei.

Doc. dr. E. Martišauskienė pateikė tyrimų išvadas apie dvasines vertybes paaugliuose. Nors sąvokiniu požiūriu jie ypač vertino Dievą ir Bažnyčią, bet jų elgesyje didesnę svarbą turėjo ne religiniai ar tautiniai, bet hedonistiniai malonumų išgyvenimai.

Prof. dr. V. Aramavičiūtė, palygindama moksleivių ir studentų dvasines vertybes, pastaruosiuose rado didesnį brandumą: jie mažiau vertino hedonistinius išgyvenimus, rodė mažiau savanaudiškumo, o daugiau pasišventimo ir bendravimo su kitais. Giedrė Rugevičiūtė kvietė pamąstymams ir atkreipė dėme-

į į darnią vidinę žmogaus struktūrą.

Doc. dr. D. Selmistraitienė pateikė vertybių sąrašą, kuriomis vadovaujasi psichologai konsultavimo metu. Atkreipė dėmesį į pagarbą ir toleranciją žmogaus savitumams. Tačiau paminėjo, kad psichologai per mažai remiasi religijos tiesomis ir jas dažnai nuvertina.

Jaunų žmonių gyvenimo sąlygos bendrabučiuose gali labai padėti jų dvasiniam ugdymuisi. Doc. dr. G. Butkienė, atlikusi studentų apklausą, padarė išvadą, kad bendrabučio gyventojai pagėdautų kambarių, kur galėtų susikonscentruoti į vidinę būseną ir mąstymą panaudoti savi-tvarkai.

Svečiui iš užjūrio prof. dr. Kęstučiui Trimakui buvo suteiktas platesnė galimybė pateikti savo temą "Jaunimo patirtis: pagrandas saviugdai ir konsultacijai". Iš surinkto didelio jaunimo autobiografinių pasakojimų rinkinio jis atrinko keletą patirties sričių, ypač reikšmingų jaunystei: džiaugsmo versmės, pasisekimas ir nepasisekimas, vyriškumas ir moteriškumas, kluskesliai, krizės, pašaukimas. Tų jaunuolių patirtį jis pateikė kaip medžiagą kitiems pritaikyti savarankiškam ugdymuisi ar panaudoti konsultacijai sunkesniems atvejams.

Studentų požiūrį į savo šeimą nagrinėjo doc. dr. Bieliauskaitė. Bendruomeniškumo jausmas, vienijantis šeimą, yra svarbus tiek vaikams. Vaikiniai pabrėžė bendrą problemų sprendimą, merginos – įvairias pramogas ir suėjimus. Šeimos vienybei trukdo vieno asmens svarbos iškėlimas, jo pirmenybė kitų narių atžvilgiu.

Praktinė akademine sielovada besirūpinantys kun. A. Saulaitis ir sesuo A. Karaliūtė papasakojo apie savo darbo tikslus ir planus. Akademiniame aplinkoje itin gerbtina žmogaus laisvė. Labai malonu, kad su krikščioniška morale yra supažindinami ne tik Vilniaus ir Pedagoginio universitetų, bet ir dailės ir muzikos akademijų, o taip pat Gedimino technikos universiteto studentai.

D. Miulerytė kalbėjo apie nepakankamą jaunimo dėmesį Europos Bendrijos idėjai. Skirtingų kraštų jaunimas neturi bendros praeities, kalbos, patirties. Ši idėja yra verta dėmesio, tad reikia puoselėti jaunosios kartos tarpusavio bendravimą.

Konferencija buvo surengta Akademines sielovados centro vadovų siekiant panaudoti medžiagą tolimesniems savo darbams. Malonu pastebėti, kad sielovados centro veikla kasmet plečiasi ir duoda teigiamos dvasinės įtakos akademinei bendruomeni.

Elona Gubavičiūtė

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

Kompozitorius Jeronimas Kačinskas, peržengęs 92-uosius savo gyvenimo metus, daugiau kaip 20 metų dirbęs dėstytoju Berkley muzikos kolegijoje Bostone, dar vis kuriantis muziką. BNS pranešimu, aukščiausiai paminėtoji kolegija š.m. balandžio 8 d. surengė jo kūrinių koncertą. Kai kurie kūriniai buvo parašyti dar 1932 m., ir kaip pranešime pažymima, tik per stebuklą išlikę. Kompozitorius okupantų persekiotas, nepaklūęs nei sovietų, nei nacių režimui, 1944 m. buvo įtrauktas į mirčiai ar tremimui pasmerktųjų sąrašą. Pasitraukęs į Vakarus, slapstėsis, kol 1949 m. pasiekė Bostoną. Čia įsijungė į muzikinį bei kūrybinį gyvenimą. Po ilgo laiko Lietuvą aplankė 1993 m., kai ten atsiėmė jam skirtą valstybinę premiją. Taipgi jo vardu pavadinta muzikos mokykla Klaipėdoje. Šiuo metu vis dar gyvendamas pietų Bostone sakęs, kad nejučias kartėlio dėl to, kaip pasisuko jo gyvenimas. "Vis dar turiu savo pianiną, žmoną ir savo gyvenimą – o tai daugiau nei bet kuris lietuvis, perėjęs Antrojo pasaulinio karo chaosą, turi teisę tikėtis", – sakė kompozitorius.

Istorikas dr. Bronius Makauskas, gyvenantis Varšuvoje, išleidino antrąjį pataišytą ir papildytą savo veikalo *Lietuvos istorija* laidą. Spalvotomis ir nespaltvotomis iliustracijomis perpinta 488 psl. knyga yra Lietuvos respublikos švietimo ir mokslo ministerijos leista naudoti mokykloms. Knygą išleido leidykla *Šviesa* Kaune. Redagavo Alfonsas Česonis. Tiražas – 3000 egz. Leidėjų žodyje tarp kitko pažymėta, kad "tarpukario nepriklausomos Lietuvos įvykiai ir faktai, pokario metai, buvo išskraipomi ir falsifikuojami, vertinami griežtomis ideologinėmis nuostatomis". Šioje knygoje autorius į įvykius žvelgia objektyviai. Turinį sudaro 9 pagrindiniai skyriai pradedant Lietuvos priešistorę, baigiant apie lietuvių užsienio šalyse. Leidinyje iliustracijos panaudotos iš Varšuvos leidyklos *WSiP*, prof. A. Butrimo, mons. V. Kazlausko ir autoriaus asmeninių archyvų. Nurodytas sąrašas leidinių, iš kurių paimtos nuotraukos šiam leidiniui. Taip pat ir gausūs literatūriniai šaltiniai. Knygą recenzavo habil.dr.prof. Antanas Tyla ir hum.m.d. Rimantas Miknys. Leidyklos adresas: *Šviesa*, Vytauto pr. 25, 3000 Kaunas. Kaina sutartinė. Knygos autorius gimė 1950 m. Sankūrų kaime, Seinų apskr. Baigęs Punske lietuvių gimnaziją, istoriją studijavo Gdanskio universitete. Seinų licejuje dėstė istoriją, Lenkijos mokslų akademijos Istorijos institute įgijo humanitarinių mokslų daktaro laipsnį. Yra paskelbęs daug straipsnių moksliniais – istoriniais klausimais. Aktyviai reiškiasi Lenkijos lietuvių bendruomenės veikloje.

Kompozitorius Jeronimas Kačinskas, peržengęs 92-uosius savo gyvenimo metus, daugiau kaip 20 metų dirbęs dėstytoju Berkley muzikos kolegijoje Bostone, dar vis kuriantis muziką. BNS pranešimu, aukščiausiai paminėtoji kolegija š.m. balandžio 8 d. surengė jo kūrinių koncertą. Kai kurie kūriniai buvo parašyti dar 1932 m., ir kaip pranešime pažymima, tik per stebuklą išlikę. Kompozitorius okupantų persekiotas, nepaklūęs nei sovietų, nei nacių režimui, 1944 m. buvo įtrauktas į mirčiai ar tremimui pasmerktųjų sąrašą. Pasitraukęs į Vakarus, slapstėsis, kol 1949 m. pasiekė Bostoną. Čia įsijungė į muzikinį bei kūrybinį gyvenimą. Po ilgo laiko Lietuvą aplankė 1993 m., kai ten atsiėmė jam skirtą valstybinę premiją. Taipgi jo vardu pavadinta muzikos mokykla Klaipėdoje. Šiuo metu vis dar gyvendamas pietų Bostone sakęs, kad nejučias kartėlio dėl to, kaip pasisuko jo gyvenimas. "Vis dar turiu savo pianiną, žmoną ir savo gyvenimą – o tai daugiau nei bet kuris lietuvis, perėjęs Antrojo pasaulinio karo chaosą, turi teisę tikėtis", – sakė kompozitorius.

Kompozitorius Jeronimas Kačinskas, peržengęs 92-uosius savo gyvenimo metus, daugiau kaip 20 metų dirbęs dėstytoju Berkley muzikos kolegijoje Bostone, dar vis kuriantis muziką. BNS pranešimu, aukščiausiai paminėtoji kolegija š.m. balandžio 8 d. surengė jo kūrinių koncertą. Kai kurie kūriniai buvo parašyti dar 1932 m., ir kaip pranešime pažymima, tik per stebuklą išlikę. Kompozitorius okupantų persekiotas, nepaklūęs nei sovietų, nei nacių režimui, 1944 m. buvo įtrauktas į mirčiai ar tremimui pasmerktųjų sąrašą. Pasitraukęs į Vakarus, slapstėsis, kol 1949 m. pasiekė Bostoną. Čia įsijungė į muzikinį bei kūrybinį gyvenimą. Po ilgo laiko Lietuvą aplankė 1993 m., kai ten atsiėmė jam skirtą valstybinę premiją. Taipgi jo vardu pavadinta muzikos mokykla Klaipėdoje. Šiuo metu vis dar gyvendamas pietų Bostone sakęs, kad nejučias kartėlio dėl to, kaip pasisuko jo gyvenimas. "Vis dar turiu savo pianiną, žmoną ir savo gyvenimą – o tai daugiau nei bet kuris lietuvis, perėjęs Antrojo pasaulinio karo chaosą, turi teisę tikėtis", – sakė kompozitorius.

Kompozitorius Jeronimas Kačinskas, peržengęs 92-uosius savo gyvenimo metus, daugiau kaip 20 metų dirbęs dėstytoju Berkley muzikos kolegijoje Bostone, dar vis kuriantis muziką. BNS pranešimu, aukščiausiai paminėtoji kolegija š.m. balandžio 8 d. surengė jo kūrinių koncertą. Kai kurie kūriniai buvo parašyti dar 1932 m., ir kaip pranešime pažymima, tik per stebuklą išlikę. Kompozitorius okupantų persekiotas, nepaklūęs nei sovietų, nei nacių režimui, 1944 m. buvo įtrauktas į mirčiai ar tremimui pasmerktųjų sąrašą. Pasitraukęs į Vakarus, slapstėsis, kol 1949 m. pasiekė Bostoną. Čia įsijungė į muzikinį bei kūrybinį gyvenimą. Po ilgo laiko Lietuvą aplankė 1993 m., kai ten atsiėmė jam skirtą valstybinę premiją. Taipgi jo vardu pavadinta muzikos mokykla Klaipėdoje. Šiuo metu vis dar gyvendamas pietų Bostone sakęs, kad nejučias kartėlio dėl to, kaip pasisuko jo gyvenimas. "Vis dar turiu savo pianiną, žmoną ir savo gyvenimą – o tai daugiau nei bet kuris lietuvis, perėjęs Antrojo pasaulinio karo chaosą, turi teisę tikėtis", – sakė kompozitorius.

Jauni šokėjai rikiuojasi Toronto "Gintaro" koncertui Anapilyje, Mississaugaugo š.m. gegužės 26 d.

Grazus mūsų jaunimėlis suko ratelį Toronto "Gintaro" 45-mečio koncerte š.m. gegužės 26 d. Anapilyje, Mississaugaugo Ntr. R.D. Puterį

PRISIKĖLIMO
PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

3 Resurrection Rd., Toronto, ON M9A 5G1
Telefonai: 416 532-3400 ir 532-3414
FAX: 416 532-4816
Anapilyje telefonas: 905 566-0006

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais nuo 9 v.r. iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 9 v.r. iki 8 v.v.; šeštadieniais nuo 9 v.r. iki 1 v.p.p.; sekmadieniais nuo 8.45 v.r. iki 12.45 v.p.p.
ANAPILYJE: sekmadieniais nuo 9 v.r. iki 12.30 v.p.p.; antradieniais nuo 9 v.r. iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 1 v.p.p. iki 8 v.v.

AKTYVAI per 60 milijonų dolerių

MOKA UŽ:	IMA UŽ:
90-179 d. term. ind. 3.10%	Asmenines paskolas nuo 7.25%
180-364 d. term. ind. 3.10%	Sutarties paskolas nuo 7.25%
1 metų term. indėlius 3.30%	Nekiln. turto paskolas: Su nekeičiamu nuosimčiu
2 metų term. indėlius 3.50%	1 metų 5.75%
3 metų term. indėlius 3.70%	2 metų 6.60%
4 metų term. indėlius 4.00%	3 metų 6.50%
5 metų term. indėlius 4.30%	4 metų 6.90%
1 metų GIC-mėn. palūk. 3.10%	5 metų 6.50%
1 metų GIC-met. palūk. 3.60%	
2 metų GIC-met. palūk. 3.75%	Su keičiamu nuosimčiu
3 metų GIC-met. palūk. 3.95%	1, 2, 3 metų 6.00%
4 metų GIC-met. palūk. 4.60%	
5 metų GIC-met. palūk. 4.65%	
RRSP, RRIF ir OHOSP	
"Variable" 3.15%	
RRSP ir RRIF-1 m. term. ind. 3.85%	
RRSP ir RRIF-2 m. term. ind. 4.00%	
RRSP ir RRIF-3 m. term. ind. 4.20%	
RRSP ir RRIF-4 m. term. ind. 4.75%	
RRSP ir RRIF-5 m. term. ind. 4.80%	
Taupomąją sąskaitą iki 2.00%	
Kasd. pal. taupymo sąsk. 2.00%	
Kasd. pal. čekių sąsk. iki 2.00%	
Amerikos dol. kasd. pal. taupymo sąsk. 2.25%	

Duodame asmenines paskolas iki \$50,000 ir mortgijas iki 75% (kainoto turto vertės (iki \$250,000). Pardavime pinigines perlaides (money orders) ir kelionių čekius (traveler's cheques). Neimame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas įvairias sąskaitas.

Kiti patarnavimai **"INTERAC-PLUS" kortelė**

Mūsų tikslas – ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas

Bloor West Village
DENTAL CARE
Dr. J. Birgiolas
Dr. S. Dubickas
2373 Bloor St. West
Tel. (416) 763-5677

RUBY REAL ESTATE LTD.
REAL ESTATE BROKER
27 John Street, Toronto
JUMS TIK KAINUOS 3 1/2%
IŠ VISO +GST
Victor Rudinskas, Broker
Tel.: 416 249-7829

ADVOKATAS
VICTOR RUDINSKAS
Tel. 416 240-0594
27 John Street, Toronto, Ontario M9N 1J4
(arti Lawrence Ave. W. ir Weston Road)

ROCK OF EUROPE INC.
GRANITO PAMINKLAI, BRONZOS LENTOS
AUKŠTOS KOKYBĖS DARBAS
GERIAUSIOS RŪŠIES GRANITAS
PROFESIONALUS PATARNAVIMAS
RAŠTIŠKA GARANTUJA
(416) 232-1250
83 SIX POINT ROAD
(I PIETUS NUO BLOOR, NETOLI ISLINGTON)
TORONTO, ON M8Z 2X3

ROYAL LEPAGE
Jei norite pirkti ar parduoti namą, ar gauti informaciją, prašau man paskambinti. Prižadu mielai ir sąžiningai patarnauti
Lina Kuliavienė
2320 Bloor Street West
Toronto, Ontario M6S 1P2
Tel. 416 762-8255 FAX 416 762-8853

GALVOJAT PIRKTI PIRMĄ NAMĄ, BET NEŽINOT KAIP PRADĖTI?
Be jokių Jūsų išipareigojimų pristatysiu Jūsų namus 128 puslapių knygtę "HOW TO BUY YOUR FIRST HOME".
SKAMBINTI
TEODORUI STANULIUI
RE/MAX WEST REALTY Inc. Tel. 416 769-1616; namų 416-231-4937, faksas 416 769-1524.

"Vyčio" klubo krepšininkės, laimėjusios pirmą vietą mergaičių "B" klasėje. Sėdi iš k. V. Yčaitė, V. Petrauskaitė, G. Nekrašaitė; stovi vadovas dr. R. Saplys, R. Jonušonytė, J. Šimonelytė ir T. Saplytė

Kanados įvykiai

(Atkelta iš 1-mo psl.)

jų dienų konferenciją apsvaistytį šiuos miestus liečiančias problemas ir nustatyti savo veiklos gaires, kad ateityje sutartina išvystytų politinį spaudimą provincijų ir federacinei valdžiai gindami savo interesus.

Dalyvavę Toronto (Ontario), Montrealio (Kvebeke), Vankuverio (Br. Kolumbijoje), Vinipego (Manitoboje) ir Kalgario (Albertoje) burmistrai nutarė, kad konferencija buvo naudinga ir planuoja susitikti vėl sekančių metų sausį Vankuveryje. Šie miestai turi skirtingus santykius su savo provincijų valdžiomis, skirtingus mokesčių skirstymo būdus, tačiau pasidalinimas mažiau žinomais faktais ir idėjomis, bei palyginimai su JAV didmiesčių problemomis ir jų sprendimais, buvo naudingi ateities strategijos planavimui. Šiuose didmiesčiuose būna didelė finansinė apyvarta, surenkama daug mokesčių, tačiau tie visi finansai būna įstatymais nukreipiami į provincijų bei federacinę išdą ir miestai priversti arba iš jų elgetauti arba kelti privatus nekilnojamo turto mokesčius, kurie visuomet eida į savivaldybių fondus.

Ontario judėjimo policija, OPP, patalpinanti didžiulius provincijos greitkelius, keičia taktiką gaudydami "blogiausius iš blogiausių" vairuotojus. OPP įsigijo keletą sportiška atrodančių automobilių su stipriai patamsintais langais ir be jokių išorinių ženklų. Sirenos ir blykčiojančių šviesų įrengimai yra automobilių viduje. Patamsinti langai ne tik pridengia tuos įrengimus, bet ir vairuojančio policininko uniformą. Prasizengėliai, pamatę aiškiai pažymėtą policijos mašiną su iš gana toli matomu lempų "rinkiniu" ant stogo, sulėtindavo greitį ir pavyzdinai vairuodavo, kol būda-

Nuo birželio 1 draudžiama rūkyti visuose Toronto ir apylinkių restoranuose. Rūkyti galima tik prie lauke ar kieme išdėstytų staliukų bei baruose. Baruose, biliardo ar bingo salėse, azartinė žaidimų vietose bus leidžiama rūkyti iki 2004 metų birželio 1 dienos. Ta proga apie 12% Toronto mažų valgyklėlių, kuriuose leidžiama pardavinėti alkoholinius gėrimus, pasikeitė ir barus. Šis įstatymas neličia banketų salių, golfo bei privačių klubų, taip pat ir legionierių – karo veteranų būstų. Pabaudos restoranų savininkams už šio įstatymo nesilaikymą nustatytos nuo \$255 iki \$5,000.

Dešimt Toronto skersgatių būna aprūpinti specialiais foto įrengimais, kurie užfiksuoja vairuotojus nesustojančius šviesoforui pasikeitus ir raudoną šviesą. Ta aparatūra būna kilnojama kas 4 savaites į kitus pavojingus skersgatius, apie tai iš anksto pranešus. Šių metų balandį net 447 vairuotojai buvo sugauti pravažiuojant raudoną judėjimo šviesą, tris kartus daugiau negu sausį (149) ir 50% daugiau negu kovo mėnesį (304). Iš jų 172 pražangos buvo vien tik Eglinton Ave. ir Martingrove Road sankryžoje. Prasizengėliai baudžiami \$190 pinigine bauda. Praeitais metais 9 žmonės žuvo nelaimėse, kai vairuotojai pravažiuodavo raudoną šviesą. Prieš pradėdami naudoti foto aparatūrą (praeitų metų lapkritį) kai kuriuose skersgatiuose būdavo 40 ar 50 raudonos šviesos pažeidimų per dieną; dabartinis vidurkis dažnai mažiau negu 1.5 pažeidimo į dieną kiekviename kontroliuojamame skersgatyje.

G.K.

Sportas

Vytiečių laimėjimai Čikagoje

Neseniai Čikagoje vyko iškilmingos ir gausios ŠALFAS-gos suaktuvinės prieauglio krepšinio žaidynės, kuriose sėkmingai žaidė ir dvi Toronto "Vyčio" mergaičių komandos.

Mergaičių B klasėje (16 m.) varžėsi 3 komandos. Priežaismy vytiētės įveikė Klyvlando "Žaibą" 37:26 ir Čikagos "Lituanicą" 38:11. Baig. žaidime vytiētės antrą kartą įveikė Lituanicą 30:25 ir laimėjo pirmą vietą. Žaidė: R. Jonušonytė, G. Nekrašaitė, V. Petrauskaitė, T. Saplytė, J. Šimonelytė ir V. Yčaitė. Laimėtojų vadovavo dr. R. Saplys.

Mergaičių C klasėje (14 m.) žaidė 4 komandos. Priežaismy vytiētės įveikė "Žaibą" 38:20 ir "Lituanicą II" – 60:25 ir pusbaigimo rungtynėse "Lituanicą I" – 56:20. Baig. žaidime, po atkaklios ir permainingos kovos, nugalėjo Toronto "Aušrą" 50:49. Žaidė: J. Dulūnaitė, Pilapaitė, Z. Pacevičiūtė, A. Soltyš, J. Stanaitytė, A. Jurčėk, R. O'Grady. Vadovė E. Kybartas.

Mergaitės A (19 m.) liepos 4-7 d. žais suaktuvines žaidynes Toronte. A.S.

Sporto klubo "Aušra" vadovybė dėkoja visiems, kurie prisidėjo prie organizavimo metinės klubo šventės. Birželio 3 d. Mišias aukėjo vysk. P. Baltakis, OFM. Po jų įvyko krepšinio komandų apdovanojimas ir vaišės. Nuširdi padėką už aukas: "Paramos" kredito kooperatyvui – \$2,000; E. Šleikiui – \$100. Malonių atostogų visiems iki rugšėjo mėn., kai bus paskelbta ateinančių metų programa.

Žinios iš Lietuvos

LENGVOJI ATLETIKA: Lengvosios atletikos varžybose Rygoje 800 m bėgime pirmąsias vietas iškovojė E. Martinka (1 min. 51.16 sek.) ir R. Drazdauskaitė (2 min. 5.96 sek.), ietį toliausia numetė I. Jakubaitytė (52 m 19 cm), šuolį ir aukštį antra J. Kvietkovskaja (181 cm), šuolį ir tolį E. Paulauskaitė (6 m 19 cm). Jaunimo varžybose Austrijoje ieties metimo rungtį laimėjo Tomas Intas (76 m 41 cm). Olimpinių disko metikas Virgilijus Alekna (IAAF) Grand Prix 2-osios kategorijos varžybose Seville (Ispanija) nusivėdė diską lygiai 68 m ir užėmė antrąją vietą. Pirmą vietą atiteko vengriui R. Fazeko nusivėdusiam diską 92 m toliau.

KULTŪRIZMAS: Lietuvos bendros rinktinės nariai dalyvavo Pasaulio kultūrizmo mėgėjų (WABBA) ir Tarptautinės kultūrizmo federacijos (WPF) pirmenybėse. WPF pirmenybėse Ispanijoje kaudė 2. Petkūnienė laimėjo taure užauktiesnių nei 165 cm moterų figūros rungtį. Vilnietis G. Bacevičius buvo nepralaukiamas veteranų, sveriančių per 85 kg kategorijoje. Trečiąją čempionų taure laimėjo WABBA pirmenybėse Sicilijoje dalyvavusi vilnietė J. Vasiliauskienė. Ji moterų tinkamumo (Fitness) absoluciuos kategorijos varžybose nukonkuravo 11 dalyvių.

FUTBOLAS: Lietuvos futbolo rinktinė Kaune 1:2 pralaimėjo 2002 metų pasaulio čempionato 8-osios atrankos grupės rungtynes Rumunijai ir su 1 tašku liko paskutinėje vietoje. Panevėžyje įvykusiose atrankinėse Europos jaunimo čempionato rungtynėse Lietuvos rinktinė nugalėjo Rumuniją 1:0. LFF A lygos čempionato lentelė: 1. Kauno Kaunas, 2. Klaipėdos Atlantas, 3. Vilniaus Žalgiris, 4. Panevėžio Ekranas, 5. Kėdainių Nevežis, 6. Kauno Inkaras, 7. Šiaulių Sakalas, 8. Vilniaus Geležinis vilkas, 9. Rūdiškių Vėtra, ir 10. Alytaus Dainava. V.P.

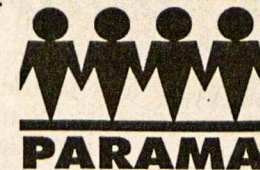
Skautų veikla

• A.a. Stasys Vaitkus, išvėrimingas "Romuvos" stovyklos darbuotojas, gegužės 31 d. iškeliavo amžinybėn. Jis priklausė tėvų komitetui. Paliko liūdną skautišką šeimą: ps. V. Puzerienę, s. A. Puzerį-rytę-Vskantienę ir kitus artimuosius. Tėvų komitetas, "Romuvos" valdyba, "Rambyno" ir "Šatrijos" tūntai reikią nuširdžią užuojautą visai giminei.

• Danutė Vanagienė ir jos visa skautiška šeima neteko mamos-moties birželio 3 d. – a.a. Albinos Kazlauskienės. Ji buvo tėvų komiteto narė, skautiškų renginių veikla darbuotoja. Tėvų komitetas, "Rambynas" ir "Šatrijos" tūntai nuširdžiai užjaučia Danutės Vanagienės šeimą ir jos artimuosius.

• Nuširdi padėką "Paramos" valdybos pirmininkui ir visai valdybai už paskirtą skautų "Romuvai" gausią auką. "Romuva" nors visą laiką buvo taisoma, bet pastaruoju metu reikalinga didesnių remontų. "Paramos" auka labai pagelbės. Nuo visų skautiškas ačiū. F.M.

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

AKTYVAI per 122 milijonų dolerių

MOKAME

3.05% už 30-89 d. term. indėlius	3.00% už 90-179 d. term. indėlius
3.10% už 180-364 d. term. indėlius	3.30% už 1 m. term. indėlius
3.50% už 2 m. term. indėlius	3.70% už 3 m. term. indėlius
4.00% už 4 m. term. indėlius	4.30% už 5 m. term. indėlius
3.10% už 1 m. GIC mėn. palūk.	3.60% už 1 m. GIC invest. pažym.
3.75% už 2 m. GIC invest. pažym.	3.95% už 3 m. GIC invest. pažym.
4.60% už 4 m. GIC invest. pažym.	4.55% už 5 m. GIC invest. pažym.
3.15% už RRSP & RRIF ind. (var.rate)	3.85% už RRSP & RRIF 1 m. term. ind.
4.00% už RRSP & RRIF 2 m. term. ind.	4.20% už RRSP & RRIF 3 m. term. ind.
4.85% už RRSP & RRIF 4 m. term. ind.	4.80% už RRSP & RRIF 5 m. term. ind.
3.00% už OHOSP (variable rate)	2.00% kasd. palūkanų čekių sąsk.
3.25% už JAV dolerių 1 metų GIC	2.25% už JAV dol. kasd. pal. sąsk.

IMAME

už asmenines paskolas nuo.....	7.25%
už nekilnojamo turto paskolas (mortgages) su - nekeičiamu nuosimčiu (fixed rate)	
1 metų.....	5.75%
2 metų.....	6.60%
3 metų.....	6.25%
4 metų.....	6.90%
5 metų.....	6.50%
- su keičiamu nuosimčiu.....	6.00%

DUODAME

- asmenines paskolas iki \$250,000
- mortgijas iki 95% (kainoto turto)
- riboto kredito paskolas (Line of Credit)
- komercinius mortgijas

NEMOKAMI PATARNAVIMAI

SĄSKAITŲ IŠLAIKYMAS • KREDITO IR DEBITO KORTELEŠ
ČEKIAI • PINIGINĖS PERLAIDOS (MONEY ORDERS)
KELIONĖS ČEKIAI (TRAVELER'S CHEQUES)

PASLAUGOS TEIKIAMOS INTERNETU!

GALITE PATIKRINTI SAVO BALANSĄ AR APMOKĖTI SĄSKAITAS

Elektroninis paštas: parama@total.net

KITOS PASLAUGOS

KELIONIŲ APRADAU NARIAMS IR GVEČIAMS IŠ KITŲ KRAŠTŲ
PERGIUNTINAMAS PINIGŲ (WIRE TRANSFERS) Į LIETUVĄ IR KITUR

IEŠKOTE DOVANOS?

PARDUODAME LIETUVOS BANKO PROGINES MONETAS

KASOS VALANDOS:

Pirmad., antradi., ir trečiadi. nuo 9 v.r. – 3.30 v.p.p.
Ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 9 v.r. – 8 v.v.
Šeštadieniais nuo 9 v.r. – 1 v.p.p.

SKYRIAI:

1573 Bloor St.W., Toronto ON M6P 1A6 Telefonas: 416 532-1149
2975 Bloor St.W., Etobicoke ON M8X 1C8 Telefonas: 416 207-9239

APLANKYKITE MŪSŲ TINKLAPĖ: www.parama.net

Kanados Lietuvių **Fondas**
Lithuanian Canadian **Foundation**
1573 Bloor St. West, Toronto, Ont. M6P 1A6

Remkime lietuvių veiklą Kanadoje! Remkime Lietuvą!

REMKIME PER KANADOS LIETUVIŲ FONDA!

Išrašome pakvitavimus atleidimui nuo pajamų mokesčių.
Fondo nr. 119021236RR0001

Astra Travel & Services Inc.

1600 Bloor St. W., Toronto, (priešais Lietuvių Namus) (vakarus)
Ontario, Canada, M6P 1A7

LIETUVIŠKA KELIONIŲ AGENTŪRA SIŪLO:

* Keliones į Lietuvą * Keliones į šiltes kraštas * Draudą * Bilietus atvykstantiems iš Lietuvos (pristatymas į namus per vieną parą) * Dokumentų vertimą * Išvykimų sutvarkymą ir išsuntimą * Dideles nuolaidas dažnai keliaujantiems * Sąžiningą, rūpestingą patarnavimą ir žemas kainas.

Organizuojamos turistinės grupės į Lietuvą birželio ir rugpjūčio mėnesiais. Dėl datų, maršruto ir kainų prašau teirautis! Nemokami galite skambinti tel. 1-866-566-1366.

Tel: 416 538-1748 FAX: 416 538-4390

ALGIS MEDELIS @ **Queen Syrena TRAVEL** 133 Roncesvalles Ave. TORONTO, Ont. M6R 2L2
Tel. 416 531-4800

KELIONĖS | VISUS KRAŠTUS VISOMIS ORO LINIJOMIS!

Nuolatos turiu išparduodamų bilietų. Šiuo metu išvykimai iki vidurio birželio dar galite nusipirkti kelionę į Lietuvą už 945 dolerius. Šių bilietų nedaug, teliē – jei ilgai lauksite, jų nebus! Prie šios puikios kainos prisideda mokesčiai, priklausantys nuo pasirinkto maršruto.

Ir nuo vasaros kainų garantuoju nuopiginimą. Raskite, nesvarbu kur, sau geriausią kainą ir tada kreipkitės į mane asmeniškai – ir nuo tos "geriausios" kainos duosiu Jums nuolaidą.

Turiu bilietų su nemokamai pakeičiama arba su atvira grįžimo data! **Turiu** bilietų, galiojančių vienerius metus!

Keliones į kitus kraštus pas mane irgi gausite už geresnę kainą – pasiūlyskite Jums tinkamiausią, nesvarbu kur, ir tada skambinkite tik man asmeniškai – gausite pigiau!

Toronto įstaigoje būnu trečiadieniais tarp 11 ir 17 val.
Atvažiuoti Jums nėra būtina, tik paskambinti – sutvarkysiu!
Bilietus pristatau X-PRESS paštu.

ALGIS ir STEFA MEDELIAI @ MEDELIS CONSULTING
45 Forest Heights Street, WHITBY, Ont. L1R 1T7 Tel. 1-905-666-9086

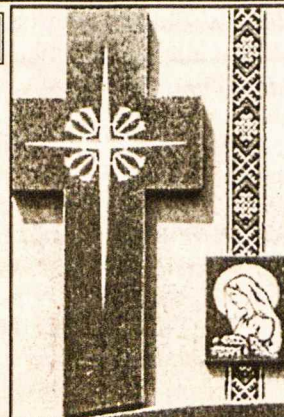
Visos paslaugos atskviečiant giminės iš Lietuvos, arba Jums skrendant į Lietuvą.
JAV DOLERIUS LIETUVOJE PRISTATOMI Į RANKAS PER 7 DARBO DIENAS. Kreipkitės visomis savaitės dienomis, išskyrus trečiadienius.

Atstovaujam telefoninių ryšių firmą **RapidTel**.
Minutė į Lietuvą – 41 c bet kuriuo laiku.
+ Planas A: Ontario – 5 c, Kanada – 9 c, US – 10 c,
arba + Planas I: Canada ir US – 7.5 c.
Dėl smulkesnės informacijos kalbėkite su ALGIU MEDELIU

HOMELIFE
HomeLife Realty Plus Ltd.
2261 Bloor St. W.
Toronto, Ont. M6S 1N8
NIJOLĖ B. BATES
Tel. (416) 763-5161
Fax: 416 763-5097
Prašau kreiptis visais namų
pirkimo-pardavimo reikalais.
Patarnauju lietuvių visuomenei 14 metų

Marius E. Rusinas, CLU CFP
(Certified Financial Planner)
**RESP, RRIF, LIF
ANNUITY, RRSP**
Patarnauju visose pensijų srityse
Net Worth Financial Planning Inc.
1576 Bloor Street West
Toronto M6P 1A4
(priešais Lietuvių Namus)
416 588-2808

SMITH MONUMENT CO. LTD.
(nuo 1919 metų)
▲ Gaminame paminklus, bronzines plokštes, atminimo lenteles.
▲ Puošiame lietuviškais ornamentais pagal klientų pageidavimus.
▲ Patarnaujame lietuviams daugiau kaip 20 metų.
▲ Garantuojame aukščiausios kokybės darbą.
Skambinti tel. 416 769-0674
Adresas: 349 Weston Road
(tarp Eglinton ir St. Clair),
Toronto, Ontario M6N 3P7

Kredito kooperatyvo "PARAMA" valdyba ir darbuotojai nuoširdžiai SVEIKINA

savo tarnautojų
EDITOS ir JONO PUTRIMŲ,
PRANO ir BIRUTĖS VILKELIŲ šeimas,
susilaukusias mergučių.
LINKIME NAUJAGIMĖMS IR TĖVELIAMS ILGIAUSIŲ,
SVEIKŲ IR LAIMINGŲ METŲ!

"PARAMA"

Netikėtas skrydis Graikijon

(Atkelta iš 6-to psl.)

voje. Atostogos Graikijos saloje nebūtų brangesnės nei Lietuvos pajūry, jeigu būtų galimybė tiesiogiai iš Lietuvos skristi taip pigiai, kaip tai gali leisti sau švedai, pajėgiantys užsakyti ekskursinius lėktuvų skrydžius ir užtikrinti didžiulius turistų srautus. Vakarais vaikštinėjant po miestelį atrodė, kad čia yra tik dviejų tautybių žmonės – šeiminkai graikai ir salos svečiai švedai. Slaviškų kalbų išgirsti neteko. Antrą dieną vienoje taverne užėjome kelis vokiečius, kurie nuostabiai gražiai dainavo, pritardami sau gitarą. Tai buvo tarsi atviras koncertas, pro šalį ėję poilsiautojai sustodavo gatvėje, plodavo po kiekvienos dainos, o kai kurie iš jų, tarp kurių buvome ir mudu su Vilium, sėdosi prie laisvų taverne staliukų, ėmė į rankas valgiaraštį ir ko nors užsakinėjo pasivaikinti, ne tiek veikiami alkio ar troškulo, kiek ypatingai melodingo dainavimo ir harmoningai skambančios gitaros.

Apskritai atmosfera saloje jautėsi labai maloni ir draugiška. Taverne ir parduotuvėlių savininkai graikai atrodė labai draugiški ir paslaugūs, šypsojosi beveik kiekvienam pro šalį einančiam turistui, nuolankiai kviesdami užėiti pas juos pasivaikinti, apsipirkti ar apsirūpinti suvenyrais. Malonu buvo pasikalbėti ir su draugiškai nusiteikusiomis švedų turistais, su kuriais tapom susieti bendros kelionės patirtimi. Kartais pasidžiaugdavome sulaukę laikų, kai nebeliko tautos ir valstybės skiriančių sienų, kad visi drauge galime naudotis ir džiaugtis laisve.

Atminty liko ir pokalbis su albanu, dirbančiu kelnieriu graiko taverneje. Mums buvo įdomu patirti jo interpretaciją įvykių, vykstančių Kosove ir Makedonijoje. Simpatingas albanas, šypsodamasis ir paslaugiai mums patarnaudamas, entuziastingai pasakojo apie tai, kad Albanija yra vienintelė Europos šalis, kurios didesnė pusė tautos gyvena už Albanijos valstybės sienų. "Jau dabar Kosovo albanai turi savo muitines ir visiškai kontroliuoja padėtį krašte. Albanija bus suvienyta. Aš tikiu didžiosios Albanijos ateitimi", – kalbėjo Graikijoje atsitiktinai sutiktas albanas.

Po salą – su motoroleriu

Porą dienų pavėjęs Graikijos saulėje netrunki pajusti, kad organizmas įsakmiai reikalauja "pavėsio". Tad ir mudu su Vilium Kavaliausku trečią dieną nutarėme nebeiti ir paplūdimius, o skirti laiko pažintinėms ekskursijoms. Vilius nusipirko bilietus į laivą ir išvyko į Atėnus, o aš – išsinuomuoju motorolerį ir pasileidau į ekskursiją po salą. Turėjau nepakartojamos patirties važiuodamas pajūrio keliais ir kalnų vingiais, gėrėdamasis jūros žydryne ir akinančio baltumo graikų nameliais kalnų papėdėse, vandens prieigos, grožėdamasis didingų kalnų peizažu ir slėnių žaluma, mėgaudamasis svaigančiu mau-

medžių giraičių aromatu ir gailinančiu vandenų alsavimu. Aplankiau visus didesnius salos miestelius ir įžymybes: anti-kinius Afajos šventovės griuvėsius (už jų apžiūrą reikia mokėti 800 drachmų, t.y. 8 Lt.), didelį ir dailiai išpuoštą šventojų Nek-tarijaus ortodoksų vienuolyną, kitą iš antikinių laikų išlikusią pastato koloną greta Eginos miesto (antrąsyk 800 drachmų nebemokėjau, pasitenkinau "žvilgsniu iš tolo"), keletą ortodoksų šventovių, kurių saloje yra net per 40. Daugiausia tai mažytės, keliolikai ar keliasdešimčiai žmonių skirtos šventovės, statytos vietos žvejų ar žemdirbių dvasiniam poreikiams. Savo architektūra neįmantrios, iš šorės paprastai baltai dažytos, o viduje išdekoruotos auksu žibantiomis šventųjų freskomis. Iki šiol tačiau šventovės dailiai prižiūrimos, išpuoselėtos, naudojamos pagal savo paskirtį.

Pasaulis vis dėlto pasikeitė

Susitikę vakare viešbutyje abu su Vilium buvome patenkinti savo ekskursijomis. Jis džiaugėsi pasižvalges po Atėnus, stebėjėsi per pastaruosius kelerius metus stipriai atsinaujinusių miesto veidų (čia jau buvo lankęsis prieš kelerius metus), vokiška švara ir aukšta higienos kultūra Atėnų žuvų turguje. Aš tariasi nuodugnai susipažinęs su Eginos sala ir patyręs nepakartojamą įspūdžių karnais ir pakrantėmis keliaujant motoroleriu.

Taigi, mūsų trijų dienų profesinė žurnalistinių interesų kelionė į Stockholmą virto savitine iškyla, keturiomis dienomis pratešus į Graikijoje. Suderinome profesinius interesus su malonumu. Kaip vis dėlto pasikeitė pasaulis: prieš dešimtmetį šito nebūtume galėję įsivaizduoti.

Trumpos sporto žinios

Lietuvos sportininkai pakviesti į Kanadą

Lietuvos sportininkai pakviesti į IV-sias Frankofonijos žaidynes, kurios daugiau skirtos prancūziškai kalbančių šalių sporto atstovams. Lietuvoje lankėsi šių žaidynių atsakingasis sekretorius Michael Dach pasiūlęs lietuviams atvažiuoti pasportuoti į liepos 14 d. Kanados sostinėje Otavoje prasidedančias Frankofonijos žaidynes.

Lietuvos sporto vadovybė pasiūlymą priėmė ir jau rengiasi šiai neeilinei išvykai. Daugiausia vyks lengvaatlečių, kurių būrį sudarys apie 20. Be to važiuos 12 krepšininčių, keletas boksinių ir džiudo atstovų, du stalo tenisininkai. Beje, tuoj po šių žaidynių kitame Kanados mieste – Edmontone prasidės 2001 metų pasaulio lengvosios atletikos čempionatas, tai mūsų sportininkams bus gera proga priprasti tame krašte.

Lietuvos atstovams rengėjai sumokės beveik visas išlaidas. Lietuvos delegacija iš namų pajudės liepos 11 d. ir jai vadovaus Kūno kultūros ir sporto depar-

Toronto "Gintaro" studentės šoka graikštų šokį *Kepurinę* 45-mečio koncerte š.m. gegužės 26 d. Anapilyje, Mississaugoje

Mano vargai su naujadarais

Mes didžiojamės savo gražia, skambia lietuviška kalba. Istorijs eigoje mūsų kaimo žmonės išsagojo ją nuo lenkiško ir rusiško antplūdžio, kol pagaliau ji tapo valstybine, o mūsų kalbininkai, kad pritaptumėm prie modernaus pasaulio, griebėsi kurti naujus žodžius – naujadarus. Bet kažin ar jiems gerai sekasi? Eiliniam žmogui atrodytų, kad naujadaras turėtų atitikti prasmę, būtų ne per ilgas, lengvai ištariamas, ir skambus. Bet daugeliu atvejų taip nėra, tad peršasi išvada, kad mūsų išmintingiems kalbininkams tiesiog stinga vaizduotės.

Štai, kadaise buvo atėjęs laikas, kai mums prireikė savo žodžio daiktui, kurį mes tarpukary vadinom "butterbrodu", čia, iševijoje – "sandviču". Įsivaizduojau, kaip ten buvo: susirinko kalbininkai, posėdžiavo, diskutavo, galvojo, galvojo ir sugalvojo – "sumuštinį". Na, tebūnie. Išalkęs nutariau pasidaryt tą sumuštinį. Pasiklojau dvi riekes duonos, abi švelniai užtepiu margarinu, ant vienos uždėjau kumpio, daržovių, prieskonių, užvožiau su kita ir skaniai suvalgiau. Bet, dovanokit, gerbiami kalbininkai, dievaž! nebuvo nei ko mušt, nei sumušt. Padūmojau ir pavadinu savaip: "riekutis".

Dar caro laikais Lietuvoje atsirado, ką tų laikų kalbininkai

pavadino "geležinkeliais". Ir čia nepataikė. Traukiniais tiesiami bėgiai iš plieno, bet ne iš geležies. Tad kodėl ne "plienkeliai"? Žodis trumpesnis, skambesnis ir labiau atitinka prasmę. Vėliau atėjo aviacijos gadyne, mums prireikė pavadinimo lėktuvų nutūpimo vietai, tai atkeliavo svetimžodis "aerodromas". Sovietų laikais ji "palietuvino" į "aerouostą". Kadangi mes turim gražesnę žodį "oras" už lotynišką "aero", pradėjom sakyti "oro uostas". Bet ir vėl bėda. Pagal kažkokią kalbinę taisyklę reikia rašyti dviem žodžiais, ne kaip su "aero". Drįstu pasiūlyti: jeigu mes turim autobusų stotis, geležinkelio stotis, (geriau būtų – plienkelių stotis), tai kodėl neturėt oro stoties, arba tiesiog "orostoto"? Būtų pirmas, skambus lietuviškas žodis, su kuriuo susipažintų iš lėktuvo išlipę pas mus svetimsaliai. Mūsų broliai latviai, atrodo, protinčiau sugalvojo: pas juos yra "orosta".

Mes didžiojamės savo kalbos ryšiais su lotynų kalba ir kai kuriais panašiais žodžiais, kaip antai "dantis" ir lotyniškas "dens". Visas angliškai kalbantį pasaulis tą žodį vartoja ryšium su dantų medicina: dentistry, dentist, etc. Tarpukary mes turėjom dantistus. Bet sovietų laikais kalbininkams, matyt, buvo per prasta, kaimietiška, nekultūringa, prireikė ko nors mandriau, ir dantistai tapo paaukštininti "stomatologus". Atsikūrus

TORONTO

Kanados lietuvių fondo parama lietuviškų organizacijų veiklai Kanadoje, iš gautų pajamų 2000-siais metais: \$200 – Tauras sporto klubas, London, Ont.; po \$300 – seniorų choras *Daina*, Šatrijos Ragano skautininkės, Hamiltono ateitininkai; po \$400 – Montrealio slidinėjimo sąjunga, Montrealio sporto klubas *Tauras*, Hamiltono radio valandėlė *Gintariniai aidai*, Montrealio liet. radio valandėlė, Toronto filatelista, Toronto radio valandėlė *Tėvynės prisiminimai*; po \$500 – Prisikėlimo parapijos choras, VI. Pūtvis šaulių kuopa; po \$600 – Anapilio vaikų choras *Angeliukai*, Prisikėlimo parapijos jaunimo choras, Toronto skautų tėvų komitetas, Kan. liet. žurnalistų sąjunga, liet. klubas *Santaka*; po \$750 – Mississaugos sporto klubas *Gintaras*, Montrealio skautų *Geležinio Vilko Neringos* tuntai; \$800 – Mažosios Lietuvos fondas; po \$1,000 – Montrealio dainos vienetas *Aušra*, Hamiltono *Širvintos-Nemuno* skautų tuntai, skautų tuntas *Šatrija*, Toronto skautų tuntas *Rambynas*, stovyklavietė *Kretinga*, Toronto lituanistiniai kursai, Toronto teatras *Aitvaras*, kamerinis orkestras *Lyras*, Prisikėlimo parapijos statybos vaju, Anapilio sporto klubas, vyrų choras *Aras*; \$1,500 – Toronto sporto klubas *Aušra*; \$2,000 – laikraštis *Nepriklausoma Lietuva*;

\$2,500 – dainos vienetas *Volungė*; \$3,500 – Toronto ansamblio *Gintaras*; \$4,000 – skautų stovyklavietė *Romuva*; \$4,000 – Tėviškos žiburiai; \$7,000 – Kanados lietuvių jaunimo sąjunga; \$7,500 – Kan. liet. muziejus-archyvas; \$30,000 – KLB krašto valdyba. Iš viso – \$82,800.00.

Aukos Kanados lietuvių bendruomenei Vasario 16-tosios proga: Delhi-Tillsonburg apyl.: \$70 – P. Pargauskas; \$50 – K. Ratavičius, A. Klemkienė, P. Lapienis, J. Mačiulis; \$40 – J. Gudinskas; \$30 – V. Čiuprinskas; \$25 – P. Vėžauskas; \$20 – A. Aleliūnienė, S. Augustinavičius, V. Cvirkienė, B. Diršienė, J. Jauneika, J. Jocius, B. Lukošienė, P. Pargauskas, jr., J. Tranelis, J. Vitas, V. Vyta; \$10 – R. Beržinienė, Z. Herrman, N. Ivanauskienė, L. Naujokaitis. St. Catharines apyl.: \$100 – P. I. Žemaičiai; \$50 – I. Tauteras, A. Zubrickas; \$25 – J. Bušauskienė; \$20 – J. Bieliūnas, J. Dervaitis, M. Gverzdys, J. J. Šarūnai, V. Timošenko, J. Vyšniauskas, S. Zubrickas; \$10 – J. Karaliūnas, V. Satkus. Hamilton apyl.: \$300 – S. Dalius; \$100 – O. Linčauskas, G. J. Kristolaitis; \$50 – R. Bulovas, P. Gedrimas, P. Sakalas; \$30 – J. Gimžauskas; \$25 – K. Gudinskas; \$20 – R. Choromanskis, Z. Stonkus, D. Garkūnas, A. Jusys, D. L. Gutauskai, L. J. Stungevičius; \$10 – E. Beržaitienė. Oakvillės apyl.: \$250 – R. Dementavičius; \$200 – J. R. Žiūraitis; \$100 – A. Kupitis, kun. J. Staškevičius, Z. Vaičiūnas, H. Vaičiūnas, A. Vale, L. Moorby, V. Grabauskas, P. Z. Linkevičius, B. Liškauskas; \$50 – M. Jonušaitis, O. Pulkauninkas, E. Sargautis, L. Radzevičius, S. Kazlauskas; \$30 – S. Jaškus, J. P. Vegelis; \$25 – M. Žemeckas, J. McKenna; \$20 – E. Ališauskas, K. Juodviršis.

Dr. Gina J. Ginčauskaitė
optometristė
1551 Bloor Street West,
Toronto, Ont. M6P 1A5
(prie Lietuvių Namų)
Pirma pacientus pagal susitarimą
Tel. 416 532-7115
Susitarus priima
pacientus ir vakarais

JUOZAS (JOSEPH) NORKUS
Re/max West įstaigoje
ilgiausiai dirbantis agentas
♦ 25 metų namų remonto patyrimas ♦ Daugiau kaip 12 metų pardavimo-pirkimo patyrimas ♦ Namų nuomojimų ir nuomininkų reikalų specialistas.
RE/MAX West Realty Inc.
1678 Bloor St.W., Toronto, Ont. M6P 1A9
Skambinti bet kuriuo metu įstaigos tel.
416 769-1616, namų – 416 769-3577
Nemokamas namų įvertinimas

Dantų gydytoja
Gintarė Sungailienė, D.S., D.D.S.
115 Lakeshore Rd. E.
Mississauga, Ont. L5G 1E5 Tel.: 905 271-7171
(į vakarus nuo Hurontario)
NAUJAS ERDVUS KABINETAS
Patogus, nemokamas mašinos pastatymas

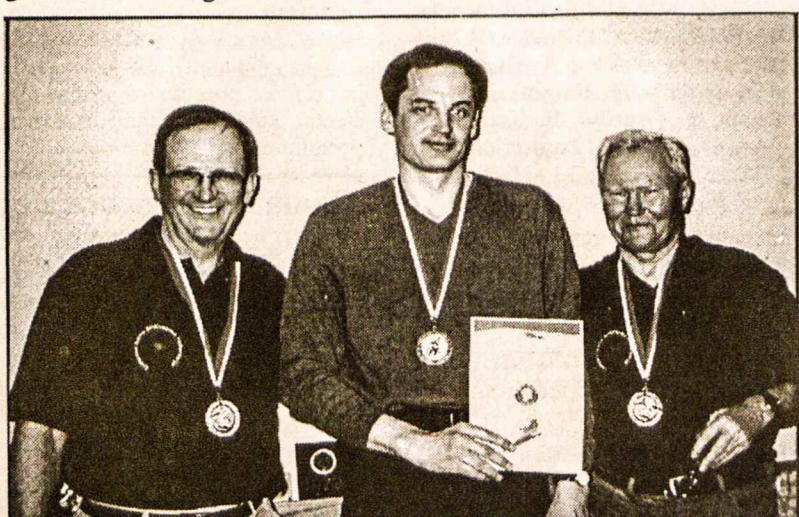
ORTODONTAS
(Orthodontist)
DR. R. KARKA, D.D.S. M.s. Dip. Orth.
2326 Bloor Street West, Suite 200
(Prie Jane gatvės)
416 769-2526

DR. STASYS DUBICKAS
DANTŲ GYDYTOJAS
398 Guelph Line, Burlington
(tarp QEW ir Lakeshore Rd.)
Privati AUTO-AIKŠTĖ ("parking")
(905) 333-5553
TAIP PAT PRIIMA PACIENTUS TORONTE – 2373 BLOOR ST.W.

Advokatas
ALGIS S. PACEVIČIUS PACE, B.Sc., LL.B.
PACE, JOHNSON
5110 Dundas ST.W.
(tarp Islington ir Kipling gatvių)
Etobicoke, Ont. M9A 1C2
Tel. 416 236-3060
Fax 416 236-1809

Sutton GROUP
PATYRĖS NUOSAVYBIŲ PARDAVĖJAS netoli naujos PRISIKĖLIMO PARAPIJOS
Prašu skambinti šiandien
tel. 416 236-6000
pirkimo ar pardavimo klausimais
sutton group – assurance realty inc. realtor
5415 Dundas St. West, Suite 300, Etobicoke, Ont. M9B 1B5

MARGUTIS
PYSANKA V.M. Inc.
4134 Dundas St. West,
Toronto, ON, M8X 1X3
Tel. (416) 233-4601
Fax (416) 233-3042
Reguliarūs maršrutai siuntiniams laivu ir lėktuvu tiesiai į Vilnių.
Greitas ir garantuotas siuntų pristatymas Lietuvoje.
Nemokamai surenkame siuntas iš Jūsų namų.*
Tel: (416) 233-4601
*Galiauja kai kurie apribojimai.
\$2.00* COUPON For 1 parcel \$2.00* OFF
*Coupon valid only at "Margutis-Pysanka" head office.

Torontietis Audrius Vaidila savo amžiaus grupėje laimėjęs bronzos medalius slalome, VII Pasaulio lietuvių ir ŠALFAS-gos slidinėjimo varžybose. Audrių sveikina ir medalius bei pažymėjimus įteikia svečiai iš Lietuvos: Dailius Misiškis – LKS federacijos sekretorius ir jų išvykos į Mammoth vadovas Algimantas Kepežėnas – Lietuvos kalnų slidinėjimo federacijos pirmininkas

TORONTONT

Anapilio žinios

– Birželio 10, sekmadienį, susitokė mūsų parapijietis Gintaras Batūra su Jillian Nicole Cressy.
– Delhi-Tillsonburg LB apylinkės Sibirinių trėminių minėjimas įvyks birželio 16, šeštadienį, tuoj po 3 v.p.p. Mišių Šv. Kazimiero šventovės salėje.

– Mūsų parapijietis Algimantas Jasinevičius ruošiasi tuoktis su Rima Lukavičiute birželio 23, šeštadienį, Hamiltono Aušros vartų šventovėje.

– Diak. Vytautas Staškevičius bus šventinamas kunigu birželio 17, sekmadienį, 3 v.p.p. Lietuvos kankinių šventovėje. Kunigystės šventinimas teiks vysk. Paulius Baltakis, OFM. Po šventimų bus vaizės Anapilio salėje. Pakvietimus į vaizės galima gauti pas Reginę Celejewską tel. 416 231-8832.

– Ryšium su diak. Vytauto Staškevičiaus kunigystės šventimais, ateinančių sekmadienį Lietuvos kankinių šventovėje 11 v.r. Mišių nebus. Mišios tą dieną bus tik 9.30 v.r. ir 3 v.p.p. Tą dieną Anapilio autobusėlis važiuos popietinėm Mišiom nuo Išlinton požeminį traukinių stoties 2.30 v.p.p. ir parvės atgal tikinčiuosius tuoj po pamaldų.

– Ateinančių savaitgalį Vasagos Gerojo Ganytojo šventovėje Mišios bus ne sekmadienį, bet šeštadienį (birželio 16) 3 v.p.p. Mišias laikys kun. Pijus Sarpnickas, OFM.

– Anapilio knygyne gauta: anglų kalba virimo knyga *Traditional Lithuanian Foods*; vaikams maldaknygė *Mano bičiulis Jėzus* ir šeimos maldų knygelė. Taipgi knygyne vedėjas priima aukas diabetikų fondui bei išduoda kvitus atleidimui nuo valstybinio pajamų mokesčio.

– Toronto arkivyskupijos įstatas Santuokos reikalui: norintieji tuoktis turi susitikti su savo parapijos kunigu ir tuo reikalu su juo pasikalbėti bent vienerius metus prieš numatomą santuokos datą bei atlikti reikiamą santuokai pasiruošimą. Jei kuris iš būsimųjų sutuoktinių jau yra kokio nors forma tuokėsis anksčiau (išskyrus našlytes atvejį), tai kunigas negali su juo tartis dėl santuokos datos, kol nėra gautas santuokai leidimas iš arkivyskupijos.

– Mišios birželio 17, sekmadienį: 9.30 v.r. už a.a. Adolfą Vanagą; 3 v.p.p. – už parapiją; Vasagos Gerojo Ganytojo šventovėje birželio 16, šeštadienį, 3 v.p.p. už a.a. Oną Mariją Lapavičienę; Delhi Šv. Kazimiero šventovėje birželio 16, šeštadienį, 3 v.p.p. už Cvirų ir Kvietkų mirusius.

Išganytojo parapijos žinios

– Sekmadienį 9.30 v.r. pamaldos ir sekmadienio mokykla.

– Parapijos metinė iškilys įvyks birželio 24 d., Huron parke, Mississaugoje su pamaldomis 11 v.r. Kaip pasiekti šį parką? Važiuojant į šiaurę Mavis gatve nuo Queensway gatvės sukiti į kairę prie pirmųjų šviesų, o važiuojant ta pačia gatve į pietus nuo Dundas gatvės sukiti į dešinę prie pirmųjų šviesų.

– Praeitą sekmadienį pamaldose buvo prisiminti Kanados lietuvių fondo mirusieji nariai.

– Pradedant sekmadienį, liepos 1, pamaldos kas sekmadienį vyks 11.15 v. ryto. Ši tvarka tęsis iki kitų metų birželio paskutinio sekmadienio.

Maironio mokyklos žinios

– Patikslinimas: KLB Toronto apylinkės valdybos vardu D. Garbaliuskienė mūsų mokyklai paukojo 250 dol., KLB valdyba per A. Vaičiūną – 3,000 dol. Nuosirdi mūsų padėka.

– Dar vienas atitaisymas: iškilmingame mokyklos užbaigime, įvykusiam birželio 1 d. Anapilio dižinioje salėje, abiturientai pasirodymui buvo puikiai paruošti mokytojų Rimos Žemaitės, Nijolės Benotienės ir Irenos Ehlers.

– Dėkojame Leonui Baziliauskui už techninę pagalbą.

– Mokytojų visuotinis suvažiavimas įvyks rugsėjo 8 d. Hamiltone. Vėliau bus pateikta nuoseklesnė informacija. Gero poilsio mokiniais ir mokytojais! Živilė

“Angeliukų” chorui aukojo: \$600 – Kanados lietuvių fondas; \$125 – Baliūnų šeima (Vytauto Staškevičiaus kunigystės šventimų proga).

Šv. Jono lietuvių kapinėms aukojo: \$200 – E. D. Petrušaitis; \$100 – J. E. Ivanauskai, K. Norkus (savo žmonos a.a. Elytės atminimui).

ATLIEKU staliaus, vidaus sienų (drywall), dažymo, plytelių dėjimo, elektros įvedimo, vandentiekio sistemos įvedimo (plumbing) darbus. Įrengiu pirtis (saunas), dengiu stogus. Skambinti Algiiui tel. 905 272-8323. Page 4175-4783.

Prisikėlimo parapijos žinios

– Praeitą sekmadienį parapijoje buvo paminėta 60-toji pirmųjų trėminių į Sibirą sukaktis. Prieš Mišias, chorui giedant, buvo atnešta puokštė gėlių žuvusių atminimui ir sukalbėta tai progai tinkama maldą.

– Parapijos choras sekmadienį paskutinį kartą giedodavo prieš vasaros atostogas. Linkim chorui gero vasaros poilsio.

– Bronius ir Prima Sapliai šeimos ir draugų tarpe su Mišiomis ir vakariene atšventė savo vedybinio gyvenimo penkiasdešimtą sukaktį.

– Santuokos sakramentą priėmė Viktorija Šileikaitė su Corey Beaucage. Santuokos sakramentui ruošiasi Rima Mačikūnaitė su Roger Hunziker.

– Parapijos tarybos susirinkimas įvyks birželio 18 d., 7.30 v.v.

– Birželio 5 d. palaidota a.a. Elena Undraitienė, 74 m. Kanadoje giminių neturėjo. Birželio 11 d. palaidotas iš Amerikos atvežtas a.a. Kazimieras Čiurlys, 83 m. Paliko žmoną dr. Reginę ir dukrą dr. Danutę, Toronto brolį Petrą su šeima ir Lietuvoje seserį Savariją Varnauskienę su šeima. Kitchener, Ont. mirė a.a. Bronė Adaškevičienė, Irenos Žemaitienės teta; Čikagoje mirė a.a. Laima Vansauskienė, Danguolės Radzevičienės sesuo.

– “Kretingos” stovykloms registracijos blankai jau paruošti. Dėl vietos stokos bus priimti tie, kurie iš anksto užsiregistravo. Daugiausia žinių teikia kun. E. Putrimas tel. 416 533-0621.

– Stovyklavietės paruošimo talka vyksta šeštadienį, birželio 23. Galingys padėti, prašomi skambinti Rūtai Jaglowitz tel. 416 622-9919.

– Mišios sekmadienį, birželio 17 d.: 8 v.r. už a.a. Joną Vainą; 9.15 v.r. už a.a. Juozą Ražauską; 10.15 v.r. už a.a. Oną Gotsheldienę, už a.a. J. Ranonį ir a.a. Viktorą Šmaižį.

Lietuvių Namų žinios

– Birželio 10 d. Lietuvių Namų svetainėje pietavo 236 svečiai. Pranešimą padarė ir su svečiais supažindino LN valdybos narys T. Stanulis.

– Svečių knygoje pasirašė D. Laurinaitis (Sunnerou, CA), A. Laurinaitis (Daiber, CA), E. Purtilienė (St. Petersburg Beach, FL), E. Janušienė (Fort Lauderdale, FL), visi iš JAV-bių.

– Kitas LN valdybos posėdis įvyks birželio 27 d., 7 v.v.

– LN vyrų būrelis praneša, kad dėl pakilusių kainų ir mažo poilsiautojų bei dalyvių skaičiaus vasaros stovykla Pranciškonų stovyklavietėje neįvyks. Taip pat dėl tų pačių priežasčių nerengs ir gegužinių.

– Ateinančių sekmadienį, birželio 17, Lietuvių Namai rengia Tėvo dienos pietus. Tėvams bus įteiktos gėlės, jie bus pavašinti mėgstamam gerimui, bei tai dienai skirtu specialiu valgiu. Kviečiami visi gausiai dalyvauti.

Slaugos namų žinios

– Slaugos namų statybai aukojo: a.a. tetos B. Adaškevičienės atminimui \$100 – I. A. Žemaitis; a.a. S. Vaitkaus atminimui \$100 – J. Yčas; taip pat Slaugos namams Lietuvių liuteronų išganytojo parapijos moterų draugija aukojo \$760, R. Žiogarys – \$660 (\$2,000), A. A. Sukauskai – \$500 (\$565), Lietuvių Namai – \$273. Slaugos namų komitetas dėkoja visiems aukotojams už nuosirdų dosnumą ir paramą Slaugos namams. Slaugos namams aukos priimamos Toronto ir Hamiltono kredito kooperatyvuose arba siųsti tiesiog Labdaros fondas, Lietuvių slaugos namai, 1573 St.W. Toronto, Ont. M6P 1A6.

“Vaikų dienos centrams” Lietuvoje \$1,000 aukojo F. Kantautienė (Edmonton, Alta); a. a. Albinai Lietuvių kankinių mirus, užjaušdamą dukteris, brolių, seserį ir artimuosius, “Vaikų dienos centrui” Kaune \$20 aukojo D. Bartulienė (Delhi, ON), O.G.

Žurnalistė iš Lietuvos laisvė “TŽ” redakcijai teiraujasi apie Sigitą Pranskūną, gyvenusį Toronte ir parašiusį bei išleidusį romaną *Rieda riedmenys pergalės link*. Jį pažinoję prašomi parašyti “TŽ” redakcijai šias žinias: jo biografinius duomenis (kada ir kur gimęs), kokius mokslus baigęs, kada atvyko Kanadon, ką joje veikė, ką parašė, kada mirė ir kur palaidotas.

Skambinant telefonu “905” rajoninį kodą reikės vartoti nuo š.m. birželio 9 d. Surenkant tik septynis skaitmenis, sujungimas bus nutrauktas įrašu – perspėjimu, teks pakabinti ir iš naujo pradėti su 905. Norintys papildomos informacijos gali skambinti 416 368-8348, ext. 266.

Lietuvos kankinių šventovėje, Mississaugoje, 2001 m. balandžio 22 d. Pirmą Komuniją priėmė vaikučiai. Stovi pirmoje eilėje iš kairės: Paulius Braslauskas, Kostas Palulis, Daiva Andrulytė, Magdė Kuzminski, Daina Cers, Tomas Botyrius, Indrė Ramanauskaitė, Elenytė Olekaitė; antroje eilėje: Povilas Grigutis, Brigita Braslauskaitė, Viltė Grigutytė, Inesa Grey, Rūta Rėkutė, Daiva Ramanauskaitė, Audra Stončiūtė, Tomas Trussow ir parapijos klebonas prel. Jonas Staškevičius

ŠALFASS gos
50
mečio

JUBILIEJINĖS ŽAIDYNĖS

TORONTE – KANADOJE

2001 m. liepos 4-7 d.d.

DIDŽIUOJAMĖS SAVO SPORTININKAIS IR SAVO KILME!

ŽAIDYNĖS

Krepšinis ir tinklinis – liepos 4-7 d.d.

Klaipėdos “Neptūnas” dalyvauš vyrų “A” pirmenybėse *Humber College*, 205 *Humber College Blvd.* Krepšinio vadovas Rimas Miečius (416-234-5792), tinklinio vadovas Mindaugas Leknickas (905-844-7000)

Lauko tenisas – liepos 5-7 d.d.

Thorncliffe Park Tennis Club, 15 *Leaside Park Drive*, vadovas Eugenijus Kriščiūnas (416-225-4385)

Stalo tenisas – liepos 7 d.

Humber College, vadovas Jonas Nešukaitis (416-691-7798)

Golfas – liepos 7 d.

Harbourview Golf Course, Highway 89, *Gilford*. Informaciją teikia Juozas Šileika (416-243-9779)

Kėgliavimas – liepos 6 d.

Bowlerama West, 5429 *Dundas St.W.*, Toronto. Informaciją teikia Michael Jaglowitz (416-622-9919) arba Vida Juzukonytė (416-235-0848)

Šachmatai – liepos 7-8 d.d.

Šeštadienį *Humber College*, sekmadienį Toronto Lietuvių Namuose. Informaciją teikia Juozas Chrolavičius (905-648-0511)

Šaudymas – liepos 7 d.

Hamiltono Giedraičio šaudykloje. Vadovas Kazys Deksnys (905-332-6006)

INFORMACIJA – 416-234-5792

ŠOKIAI ir PRIĖMIMAI

Liepos 3, antradienį,

8 v.v. Klaipėdos “Neptūno” priėmimas *Shamrock and Thistle Pub*, 4923 *Dundas St.W.*

Liepos 4, trečiadienį,

7-9 v.v. Atidarymo kokteiliai garbės svečiams, *Humber College*

7 v.v. Žaidėjų pabendravimas,

Caps Pub, Humber College

Liepos 5, ketvirtadienį,

7 v.v. Žaidėjų pabendravimas,

Caps Pub, Humber College

Liepos 6, penktadienį,

7 v.v. ŠALFASS-gos suaktuvinis vakaras,

Toronto Lietuvių Namuose

8 v.v. Šokiai, *Wild Rose Saloon International Plaza Hotel*, 655 *Dixon Rd.*

Liepos 7, šeštadienį,

8 v.v. Šokiai, Toronto Lietuvių Namuose,

1573 *Bloor St.W.*

UŽBAIGIAMO MIŠIOS

Liepos 8, sekmadienį,

10.30 v.r. Prisikėlimo parapijoje

Rengėjai – “Aušros” sporto klubas

Lietuvių kredito kooperatyvas “Parama” savaitraščiu “Tėviškės žiburiai” paukojo \$2,000. Leidėjai dėkoja už metinę auką.

A. a. tėvuko Aleksandro Stančiko vienerių metų mirties prisiminimui vaikaičiai Dainius ir Nerijus “Tėviškės žiburiams” aukojo \$75.

A. a. Stasio Burdinavičiaus atminimui Ona ir Petras Polgrimai “Tėviškės žiburiams” aukojo \$20.

Kanados lietuvių fondo valdybos posėdis įvyko birželio 4 d. Lietuvių Namų posėdžių kambarėje. Posėdyje dalyvavo valdybos pirm. A. Nausėdas, vicepirm. L. Zubrickas, išd. A. Pabedinskas, sekr. D. Baltrušytė-Sher, B. Saplys, B. Stundžia (revizijos komisija) ir administratorius A. Juozapavičius. Jame buvo apsvaistytas keletas svarbių einamųjų reikalų: KLF administratoriaus samdymas bei raštinės perkėlimas į naujas patalpas. Administratorius pranešė, kad parama, skirta Kanados lietuvių organizacijoms ir specialioms projektams Lietuvoje, jau išdalinta. KLF jau gauna pastu daugybę padėkų laišku už suteiktą paramą šių organizacijų veiklai paremti. Pirm. A. Nausėdas pranešė, kad kredito kooperatyvas “Parama” paskyrė Kanados lietuvių fondui \$2,000 auką. Išd. A. Pabedinskas pranešė, kad nuo sausio mėn. KLF kapitalas padidėjo \$70,000 testamentinių palikimų dėka. Posėdyje taip pat svarstyta vienas aktualiausių KLF tikslų – naujų narių į Fondo gretas vaju. Nutarta ateityje paruošti šiam tikslui skirtą specialią reklamą, kuri bus paskelbta lietuviškoje spaudoje. Kitas valdybos posėdis įvyks rugsėjo 10 d. Inf.

VILNIAUS miesto centre, prieš Seimo rūmus, išnuomojamas gražiai apstatytas 5 kambarių butas, kuriame yra 3 patogūs miegamieji keturiems asmenims liepos, rugpjūčio mėnesiams. Skambinti tel. 416 225-5480.

CLEAN FOREVER. Valome kilimus, minkštus baldus ir automobilių vidų nauju būdu – sausomis putomis. Kilimas išdžiūna per 1-2 valandas. Labai gera kokybė. Skambinti bet kuriuo laiku tel. 416 503-1687.

Diak. Vytauto Leono Staškevičiaus KUNIGYSTĖS ŠVENTIMAI
2001 m. birželio 17, sekmadienį, 3 v.p.p.
Lietuvos kankinių šventovėje
ŠVENTIMUS TEIKIA –
J. E. vysk. Paulius Baltakis, OFM
Po šventimų – vaizės 5 v.p.p. Anapilio salėje
Bilietus į vaizės platina –
R. Celejewska tel. (416) 231-8832
Anapilio parapijos taryba

A. a. Albinai Kazlauskienė mirus, užjaušdami jos vyrą Vladą, dukras – Danutę Vaganę ir Nijolę Maksym, sūnų Aleką, vaikaitę Remy ir visus šeimos narius, Vėžiui ir džiava sergantiems vaikams bei tremtiniams Lietuvoje aukojo: \$100 – L. A. Kanes šeima; \$50 – A. B. Matulaitis; \$45 – B. T. Stanulius; \$20 – E. Kripienė, O. Dementavičienė, R. P. Kurai, B. I. Wilkinson, A. P. Skilandžiūnai, G. R. Paulioniai, S. Augaitis, A. Augaitienė, A. Simonavičius, K. Ališauskienė, A. K. Pajaujaitis, Z. P. Linkevičiai, B. Galinienė, V. Kazlauskas, A. A. Valadkos, V. Birštonas, V. Balsienė, I. Kairienė; \$10 – J. D. Petroniai, V. V. Baliūnai, R. A. Jonaitis, A. V. Karauskai; \$5 – A. Venslovaitienė. Aukos surinko B.M. ir M.P.

A. a. Stasiui Vaitkui mirus, užjaušdami žmoną Vandą ir visus artimuosius, Vėžiui ir džiava sergantiems vaikams bei tremtiniams Lietuvoje aukojo: \$20 – E. H. Stepaicius, V. Vaitkienė, J. O. Jacikaitis, E. Graibus, I. V. Biskiai, E. Molienė, A. Bumbulis, J. Rovas, P. B. Sapliai, S. Grizickas, V. Birštonas, G. V. Morkūnai, A. M. Radžiūnai; \$10 – F. Mačiulienė, V. V. Nausėdai, I. L. Baziliauskai, R. Bekerienė, K. Batūra, A. V. Karauskai. Aukos surinko B.M. ir M.P.

A. a. Elenos Undraitienės atminimui, Vėžiui ir džiava sergantiems vaikams bei tremtiniams Lietuvoje aukojo: \$25 – B. T. Stanulius, \$20 – O. Dementavičienė, T. Gražulienė, E. Kripienė, A. Puterienė, D. Jonynas. M.P.

Aukos Tautos fondui Kanadoje vasario 16-tosios proga: \$100 – J. Bakis, L. Balsienė, Pr. Basys, J. Dervaitis, B. Laučys, G. A. Sakus, Br. Vaidila, J. Yčas; \$50 – V. Ansikas, V. Baleiša, Z. Didžbalienė, D. J. Didžbalis, J. Ignaitis, K. Juzumas, S. Jokubaitis, J. Krasauskas, B. Lunas, J. Linkunaitis, J. J. Zėnkevičius; \$40 – V. Birštonas; \$30 – S. J. Sinkevičiai; \$25 – L. Pocius, T. B. Stanulis, P. Stepanauskas, J. Šimkus, A. J. Zalagėnas; \$20 – L. J. Adomavičius, J. M. Asrauskas, V. Butkus, S. Girčienė, R. Juknevičius, A. Juodišius, I. Kalikevičienė, V. Palilionis, V. Puodžiūnas, A. Pranevičienė, J. Petrauskas, K. Raudys, J. Rukšienė, S. V. Vaitkus, V. Vaidotas; \$10 – R. Bekerienė, M. Petronis; \$5 – Nežinomas.

TF Kanadoje valdyba nuosirdžiai dėkoja visiems aukotojams.

Tautos fondo Kanadoje aukos Lietuvai 2001 m.: Vilniaus krašto mokykloms \$1,000; Karaliaučiaus krašto mokykloms \$1,000; Aukusčių ŽŪM mokyklai \$1,000; Lavorių mokyklai \$1,000; E. Kardelienės stipendijų fondui \$300; Spauda Lietuvai \$250; KLB Toronto apylinkės \$300. Palikimai: Julija Sinkevičienė, Calgary – \$1,000; J. Kazlauskas, Hamilton – \$200.

Nuosirdžiai dėkoja – TF Kanadoje valdyba

SPAUDUVE
Atliekame visus paruošimo ir spausdinimo darbus.
Prieinamos kainos, aukšta kokybė.
Tel. (416) 252-6741
66 Mimico Ave. Toronto Ont.
Savininkas Jurgis Kuliešius

MONTREALque

Tautų Mišios vyko Šv. Juozapo oratorijoje – bazilikoje birželio 2, šeštadienį. Įvairių tautų tikintieji užpildė visą šventovę. Mišios prasidėjo iškilminga įėjimo procesija. Pradžioje ėjo kryžius bei evangelijos knyga, po to 38 vėliavos (lietuvių vėliavą nešė Paulius Mickus ir Dalia Buckūtė), apie 50 kunigų ir Montrealio arkivyskupas kardinalas Jean-Claude Turcotte, asistuojamas dabartinio kurijos igaliotinio etninės parapijos mons. Pierre Blanchard ir buvusio igaliotinio mons. Mario Paquette. Mišios vyko prancūzų kalba, nors kai kurie skaitymai buvo kitomis kalbomis. Kardinalas pamokslą sakė prancūzų kalba, įmaišydamas ir anglų. Pirmas Mišių skaitymas buvo skaitomas itališkai.

Aušros Vartų parapijos chorui vieta buvo parinkta už altoriaus. Jis mažai ir matėsi. Mūsų choras įsijungė į šventovėje dalyvaujančių giedamus Mišių atsakymus, pravesčius solistės Michele Hekimi. Atskirai mūsų choras gražiai pagiedojo Vivaldi *Gloria*, po kiekvienos tikinčiųjų įvairiomis kalbomis skaitytos maldos *Gospodi pomilui* ir per Komuniją Dambausko *Maldą už tėvynę*. Giesmės skambėjo puikiai, tik tokiai šventovės erdvei užpildyti choras turėjo būti bent dvigubai didesnis. Grįžtant prie tikinčiųjų maldų, jas skaitė savo kalbomis portugalai, slovenai, Komedijos atstovai, lenkai, tamilai, vokiečiai ir ispanai.

Mišios užsitęsė beveik dvi valandas. Po jų šventovėje pasiliko dar daug žmonių ir čia buvo atlikta šokių ir dainos trumpa programa. Pirmiausia pasirodė su keliais šokiais Haiti mergaitės. Po to mūsų choras, perėjęs į altoriaus priekį, padainavo keturias dainas, su kuriomis prancūzų kalba supažindino

Liutuvos kankinių šventovėje, Mississaugoje, 2001 m. balandžio 22 d. Pirmą Komuniją priėmė vaikučiai. Stovi pirmoje eilėje iš kairės: Paulius Braslauskas, Kostas Palulis, Daiva Andrulytė, Magdė Kuzminski, Daina Cers, Tomas Botyrius, Indrė Ramanauskaitė, Elenytė Olekaitė; antroje eilėje: Povilas Grigutis, Brigita Braslauskaitė, Viltė Grigutytė, Inesa Grey, Rūta Rėkutė, Daiva Ramanauskaitė, Audra Stončiūtė, Tomas Trussow ir parapijos klebonas prel. Jonas Staškevičius

EESTI LATVIJA
26-27
5-2001
BALT-EX-XII MONTREAL
In Memoriam
Rudolf Hämar; Janis Ronis

Baltiečių filatelistų klubas, surengęs 12-tąją metinę parodą *BALT-EX-XII* Montrealyje š.m. gegužės 26-27 d.d., ta proga išleido voka, minintį mirusius filatelistus – Rudolf Hämar ir Janis Ronis

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

3907A ROSEMONT BLVD., MONTREAL, QUE. H1X 1L7
TEL: (514) 722-3545 FAX: (514) 722-3546

LITAS Montrealio lietuvių kredito unija

1475, rue De Sève, Montréal (Québec) H4E 2A8

Tel.: 766-5827 FAX: 766-1349

Aukojo “Tėviškės žiburiams”

\$1,000 – A. Rūta; \$555 – F. Kantautas; \$100 – F. Molis; \$55 – V. Šukys, B. A. Petrušaitis; \$50 – T. Renkauskas, E. Azubalienė; \$45 – Č. Pšezdzieckis; \$35 – A. Žebertavičius; \$30 – J. Šileikis; \$25 – P. Genčius; \$20 – P. Kalesnykas, H. Radėnas, N.N.; \$15 – A. Minelga, A. Augūnas, D. A. Urbutis; \$10 – J. Dervaitis, V. Čypas, V. Jonušas, G. Martišius, kun. M. Kirilas, V. Radzius, P. Mikalauskas, A. Kuolas, K. Polikaitis, A. Mičiūdas, P. Vilutis, G. Levinskas, V. Gaputis, J. Geras; \$5 – H. Bernotas, K. Kačiulis, V. Grudys, E. Katilius, B. Valiukėnas, O. Pusedriene, A. Buožys, A. Stark; \$3 – L. Sabaliūnas; \$2 – S. Janušonis.

Rėmėjo prenumeratą atsiuntė: \$60 – G. Miglinas, A. Asrauskienė, K. Rudaitis; \$55 – M. Rimkus, V. Grušys, S. Grigaliūnas, A. Staugaitis, M. Aukštuolis, M. Genčius, dr. V. D. Kvedaras, Z. Didžbalis, J. Butkus, V. Palilionis, V. Poškus, S. Z. Dzikas, S. Budėjus, D. Augaitis, G. Lemieux, J. E. Kojelis, J. Kibirkštis, G. Ignaitytė, T. Apanavičius, M. Šakalinis, L. Skripkutė, A. Mankus, Č. Pšezdzieckis, I. Poškus.